

Eva Tichy

Ilias diachronica Ny (13)

Sechste Fassung

April 2015

Freiburg, Juli 2010

Vorbemerkungen

I.

Wenn man die homerische Ilias so nimmt, wie sie ist, stammt sie als Ganzes von einem ionischen Dichter des 8. Jahrhunderts v. Chr., der, falls er anders hieß, doch den Namen Homer am ehesten verdient. Von ‘alten’ und ‘jungen’ Teilen der Ilias kann man strenggenommen nur in dem Sinne sprechen, dass erstere deutlich mehr Altes, Traditionelles enthalten als letztere, in denen Junges überwiegt und vielleicht auch der Eigenanteil Homers fassbar wird. Wenn in der überlieferten Ilias eine Partie ‘älter’ ist als eine andere, erkennbar junge, dann insofern, als Homer das Sprachmaterial – Bauteile, Versgruppen, Verse, Vershälften, Kola – zum größten Teil aus bis auf ihn tradierter Dichtung übernommen hat.

Im eigentlichen Wortsinn alte, vor dem 8. Jahrhundert gedichtete Textpartien würde man daran erkennen, dass sie von sprachlich jungen Zügen frei sind und beispielsweise den Digamma Schwund noch nicht voraussetzen. Solche Partien sucht man in der überlieferten Ilias freilich vergebens, wenn man sich nicht mit einzelnen kurzen Stücken zufrieden gibt. Auch lassen sich die Folgen des Digamma Schwunds, wie auch die jungen Kontraktionen und Ionismen allgemein, aus den homerischen Versen nicht tilgen, weil sie fast immer durch die Regeln des Hexameters gefordert sind. Die Lage würde sich nur ändern, wenn alte Verse ursprünglich nicht im Hexameter, sondern in einem anderen Versmaß gedichtet wären, das am Versanfang und im Versinnern *Ancipitia* enthielt und bei den Silbenquantitäten mehr Freiheiten ließ. In solchen Versen hätten ehemaliges Digamma und ältere, im Epos reguläre Varianten unter Umständen durchaus stehen können.

Die Ansicht, dass der Hexameter historisch einen epischen Langvers fortsetzt, der aus der Verbindung zweier lyrischer Kurzverse erwachsen ist und seine Wurzeln in der ererbten äolischen Metrik hat, wurde im 19. Jahrhundert in zahlreichen Abwandlungen vertreten. Gehalten hat sich nur die Fassung Hermann Useners, der man heute bei Martin L. West begegnet (mehrfach, zuletzt 1987, 19). Gegen Bergk/Usener und West spricht allerdings, dass nur die zugrundegelegten Kurzverse belegt sind (*Hemiepes*, *Paroemiakus*, *Prosodiakus*), nicht aber deren postulierte Kombinationen, wenn man den Hexameter selbst

aus dem Spiel lässt. Eine neuere Hypothese hat den Vorzug, dass alle angenommenen Vorstufen des Hexameters tatsächlich vorliegen und zudem weit verbreitet sind. Nils Berg (1978) geht von der häufigen Verbindung des choriambischen Dimeters I/II bzw. Glykoneus mit dem Pherekrateus oder Aristophaneus aus; dieser Doppel- oder Langvers ist unter dem Namen Priapeus bekannt und wird in der Lyrik, der Chorlyrik und in der attischen Komödie, dort auch stichisch, verwendet.

Mit Bergs theoretischem Ansatz lassen sich nicht nur die Eigenheiten des homerischen Hexameters erklären, sondern auch die meisten Irregularitäten der homerischen Sprache und des Homertexts. Das immer wieder hilfreiche Erklärungsprinzip lautet ‘diachroner metrischer Zwang’. Im alten Vers konnten u.a. Wortformen und Wortverbindungen vorkommen, die eine Silbenfolge der Struktur – ∅ – enthielten. Wenn solche Silbenfolgen in den Hexameter übernommen wurden, mussten sie an einer Stelle verändert werden, sei es durch metrische Dehnung der nicht mehr zulässigen Einzelkürze, Streckung um eine zweite kurze Silbe, Kürzung einer phonologischen Länge, durch metrisch bedingten Suffixersatz oder durch Austausch einer alten Form gegen ihre junge ionische Variante.

II.

Sobald versgeschichtliche Veränderungen einmal erkannt sind, lassen sie sich auch wieder rückgängig machen. Das Ergebnis der Restitution sind Verse im alten Metrum ohne sprachlich junge Züge, genauer gesagt: Verse im epischen Fünfzehnsilbler, einer Variante des belegten Priapeus, und in homerisch-äolischer Sprache (wobei das ionische Schrift- und Lautbild beibehalten werden kann, solange sich die Silbenstruktur nicht geändert hat, also z.B. ion. η für ḥ). In einem Arbeitsbericht (Tichy 2010) wird dieses Verfahren an 582 Versen der Ilias erprobt, die angewandte Methode erläutert und begründet, der theoretische Ansatz Nils Bergs in einzelnen Punkten modifiziert und auf eine breitere materielle Grundlage gestellt. Wie sich zeigt, ist die sprach- und versgeschichtliche Methode nicht nur auf den fortlaufenden Text anwendbar, sondern liefert auch ein längst nicht mehr erwartetes Ergebnis: Von restituierbaren, in restituierter Form sprachlich durchgehend alten Partien im epischen Fünfzehnsilbler lassen sich Verse, Versgruppen und Partien unterscheiden, die von vornherein in ionischen Hexametern gedichtet sind.

Nach der dortigen Behandlung ausgewählter Textpartien (Schiffskatalog, Troerkatalog und vier Einzelszenen der Ilias) folgt nun die Ausweitung auf einen vollständigen Gesang. Dass die Wahl auf Ilias N (13) fiel, hat zwei Gründe. Zum

einen schien es ungünstig, mit dem ersten Gesang zu beginnen, in dem der Eigenanteil Homers aus kompositionellen Gründen wohl besonders hoch ist. Ilias N umfasst dagegen hauptsächlich Kampfszenen, die ein epischer Dichter, der über genügend traditionelles Material verfügte, zumindest teilweise aus diesem Fundus schöpfen konnte. Zweitens hat Christoph Michel zum N eine detaillierte philologische Untersuchung vorgelegt, in der er eigene Beobachtungen den Ergebnissen der Homeranalyse gegenüberstellt (Michel 1971). Damit ergibt sich die Gelegenheit, den restituierten Text mit unabhängigen, aus unitarischer Sicht je nach Sachlage bestätigten, als haltlos erwiesenen oder richtiggestellten Aussagen der traditionellen Analyse zu vergleichen.

III.

Für den Vergleich ist hier wohl nicht der rechte Ort, auch sollte er eher von philologischer Seite gezogen werden. Als Ersatz mag einstweilen eine Auflistung genügen, aus der hervorgeht, welche Teile sich bei der Restitution unter anderem als alt erwiesen haben (über die metrische Anpassung an den Hexameter hinaus also nicht oder nur wenig verändert sind), und welche Teile offenkundig jung sind und vielleicht von dem ionischen Dichter Homer selbst stammen. Versgeschichtlich und sprachhistorisch alt, oder zumindest nicht erkennbar jung, sind im N drei Viertel des Textes, darunter vor allem:

- a) drei stilistisch herausragende Versatzstücke zur Darstellung von Kämpfermassen (130-135, 339-344, 795-801);
- b) die ausführlich erzählte Begegnung von Idomeneus und Meriones (156-168, 240-329);
- c) alle Reden handelnder Personen (z.T. mit kurzen Einschüben und Anpassungen an den situativen Kontext), darunter vor allem die drei Parainesen Poseidons (43-61, 95-124, 232-238) und die Parainese des Polydamas (726-744, mit neuem Schluss).

Der Anteil ganz oder teilweise junger Verse beträgt im restituierten Text des N, wie er hier vorgelegt wird, fast genau ein Viertel (25,6 %). Als jung, original ionisch und – zum Teil – von Homer selbst stammend erweist das Restitutionsverfahren:

- d) Poseidons Meerfahrt (27-31);
- e) zwei Stellen, an denen nach Vers 360 noch vom Eingreifen Poseidons erzählt wird (434 f.; 550-566; anders die Hintergrundinformation 677 f.);
- f) alle Szenen mit Beteiligung des Aineias (458-464, 476-508, 540-544);

- g) mindestens eine Szene mit Beteiligung Hektors (136-145);
- h) vier detailliert geschilderte Tötungsszenen mit Verlusten auf troischer Seite (170-205: Imbrios; 384-401: Asios und sein Wagenlenker; 427-444: Alkathoos; 545-549: Thoon).

Jung und (wenigstens teilweise) von Homer selbst hinzugefügt sind ferner kurze, kompositionswichtige oder anders begründete Einschübe, darunter vor allem

- i) geographische Angaben (4 ff., 12 f., 21 f., 32 ff.);
- k) drei zusammenfassende Übergangsverse nach der zentralen Aussage über das Verhältnis von Zeus und Poseidon (358 ff.);
- l) der Schluss der Othryoneus-Episode (381 f.);
- m) vier Verse in der Rede des Menelaos, in denen Ζεὺς ξείνιος genannt ist; in der Ilias stehen diese Verse fast völlig für sich, dagegen haben sie genaue Parallelen in der Odyssee (622-625);
- n) der Schluss der Parainese des Polydamas, mit dem sich dieser auf die aktuelle Lage bezieht (744-747).

IV.

Das Ergebnis der Restitution bestätigt weder ein analytisches noch ein streng unitarisches, wohl aber ein entwicklungsgeschichtliches Bild der homerischen Ilias, wie es – ausgehend von der metrischen Hypothese Hermann Useners (s.o.) – Rudolf Borchardt in mehreren nachgelassenen Fassungen entworfen hat, zuletzt im Grundriß zu seinen Epilegomena zu Homeros und Homer, der seit 1959 gedruckt vorliegt. In die Denkweise und Diktion dieses Außenseiters, von dem die Homerforschung wohl noch keine Notiz genommen hat, muss man sich zwar erst einlesen; auch setzt er für die Ilias eine schriftliche Auffassung als „Buch“ („Syngraphierung“) voraus und konzipiert die Vorläufer Homers („Rhapsoden“) nach mittelalterlichem Vorbild als zunftmäßig organisierte Dichtersänger, die für den eigenen Gebrauch bereits schriftliche Textsammlungen anlegten. Dem muss man sich nicht anschließen. Bemerkenswert ist aber jedenfalls, wie hier zwei unabhängige, mit unterschiedlichem Vorwissen hinterlegte und auf andersartige Beobachtungen gestützte Argumentationslinien, die von verwandten metrischen Grundhypotesen ausgehen und deren Konsequenzen aneinanderreihen, in der ‘homerischen Frage’ zum gleichen Gesamtbild führen. Borchardts letzter, ohne alle Hilfsmittel aus dem Gedächtnis niedergeschriebener Entwurf enthält neben anderen erstaunlichen Sätzen auch diese (Borchardt 1959, 52 f. [Ende 1944]):

„Sie [die ‘Iliosdichtung’] erscheint dem eindringenden Auge als eine im Einzelnen meisterhaft bedachte, im Ganzen aus reicher Phantasie geborene freie Manteldichtung, die einen andersartigen Körper rahmenartig umfaßt, aber auch als lebendiger Rahmen in ihn einwächst und überall ihn mit sich selber überwebt.

61. Dieser Körper ist ein noch rhapsodisch zusammen- und weitergeschriebener, dennoch nicht mehr ausschließlich rhapsodisch geborener und bestimmter Grundstock von Einzelstücken verschiedenartigster Verfasserschaft und sehr verschiedenen Alters. – Nicht rhapsodisch, sondern bereits dichterisch an seiner Entstehung ist, daß die Teilstücke nicht mehr mechanisch mit Hinblick auf zeitlich kausalen Anschluß aufgereiht und in den Lücken verglichen, sondern mit Hinblick auf eine vorschwebende Zielsetzung aus mannigfachen Möglichkeiten zweckmäßig gewählt und dann im Sinne eines Ganzen disponiert worden sind, auch nicht immer in grader zeitlicher Ordnung, sondern mit voregreifenden und zurückgreifenden Brechungen des Verlaufs. ...“

62. Homeros hat die Einzelstücke des von ihm der äußern Technik nach noch rhapsodisch disponierten und syngraphierten Buches nach vielen Rücksichten hin aus der vermutlich reichen Fülle wirkungsbewiesener, glänzender, oder auch nur als Füllmittel brauchbarer Leistungen gewählt, die[,] in der aödischen Hochblüte des 10. Jahrhunderts erzeugt, in den Händen der sammelnden Rhapsoden und durch sie der Fahrenden Leute waren. ...“

V.

Zu Grundlagen und Form der Textrestitution sei an dieser Stelle nur das Nötigste angemerkt (im übrigen s. Tichy 2010).

Als Textgrundlage dient in erster Linie die Edition Arthur Ludwichs, daneben ist – mit der methodisch gebotenen Vorsicht – Martin Wests Edition benutzt. Fachliteratur zur (unitarischen) Homeranalyse wurde zum Teil bereits herangezogen, gelegentlich auch implizit berücksichtigt, aber noch ohne Abgleichung der beiderseitigen Ergebnisse.

Wenn eine restituierte 1. Vershälfte ausnahmsweise zwei Choriamben umfasst, sind hier beide – insgesamt also drei – im Druck hervorgehoben. Dieser seltene Verstyp ist, wo er auftritt, wohl bewusst gewählt und dient zur Akzentsetzung bzw. auch Absatzmarkierung. [Nachtrag zu Tichy 2010: Drei Choriamben enthält bereits der erste Vers des Musenprooimions zum Schiffskatalog, B 484; im Schiffskatalog zeigen diese Besonderheit Vers 505, 522, 546, 569, 719; im Troerkatalog Vers 851; in der Glaukos-Diomedes-Episode des Z die Verse 122, 125, 137 und 193.]

Zeichen und Notation

Metrum:	epischer Fünfzehnsilbler (= katalektischer choriambischer Tetrameter, freiere Form des Priapeus) — <i>Hexameter</i>
Sprache:	homerisches Äolisch in ionischer Aussprache — <i>Ionisch des 8. Jahrhunderts mit konventionellen Äolismen</i>
$\alpha\beta\gamma\delta$	griechische Kursive: überliefelter homerischer Wortlaut, der in den restituierten Text nicht aufgenommen wurde, bzw. sich der sprach- und versgeschichtlichen Restitution entzieht
[$\alpha\beta\gamma\delta$]	Teil des Hexameters, im restituierten Vers gestrichen
\mathbf{\alpha\beta\gamma\delta/}	im restituierten Vers ersetzt (das Überlieferte im oberen Apparat)
$\langle\alpha\beta\gamma\delta\rangle$	in den restituierten Vers eingefügt
{...}	interpolierter Vers
fett 	Choriambus
□ _ □	Tiefstrich mit Abstand: alte Versgrenze nach der 8. Silbe, die mit einer Wortgrenze zusammenfällt
□_□	Tiefstrich ohne Abstand: alte Versgrenze, die in eine unechte (!) Kompositionsfuge fällt (bei Unverbierungen, besonders Verbalkomposita)
+□	bei der Restitution korrigiert, z.T. mit Ed. West
*□	(in Ilias und Odyssee) unbezeugt, rekonstruiert
□*	Wortform (in Ilias und Odyssee) unbezeugt, aber durch sprachliche Regeln eindeutig vorgegeben; bei Flexionsformen, aber z.B. auch bei restituiertem Verbum simplex gegenüber bezeugtem Verbalkompositum
/-s./	silbenschließendes -s (- ζ) vor vokalischem Anlaut.

Der obere Apparat korrespondiert im wesentlichen mit \mathbf{\alpha\beta\gamma\delta/} und bietet in griechischer Kursive den überlieferten Text.

Der untere Apparat dient dazu, die Restitution bzw. den Verzicht auf eine solche zu begründen und erwägenswerte Alternativen zu nennen. Vollständigkeit der Textparallelen ist nicht angestrebt. Abkürzungen: τριθ., πενθ., ἔφθ. = τριθημιμερής, πενθημιμερής, ἔφθημιμερής; κ.τρ.τρ. = τομὴ κατὰ τρίτον τροχαῖον; bD = bukolische Diärese.

Zitierte Fachliteratur

- Berg, Nils (1978), „Parergon metricum: der Ursprung des griechischen Hexameters“. Münchener Studien zur Sprachwissenschaft 37, 11-36.
- Borchardt, Rudolf (1959), Prosa II. Nachworte und Abhandlungen. Hrsg. v. Marie Luise Borchardt unter Mitarb. v. Ernst Zinn. Stuttgart. – S. 7-108: „Grundriß zu Epilegomena zu Homeros und Homer“ [1944/45].
- Forssman, Bernhard (1974), „Zu homerisch ἄγγελίης ‘Bote’“. Münchener Studien zur Sprachwissenschaft 32, 41-64.
- Friedrich, Wolf-Hartmut (1956), Verwundung und Tod in der Ilias. Göttingen.
- Frisk, Hjalmar (1973), Griechisches etymologisches Wörterbuch. I-III. Heidelberg.
- Heitsch, Ernst (1965), Aphroditehymnus, Aeneas und Homer. Göttingen.
- LIV = Rix, Helmut, Martin Kümmel (2001), Lexikon der indogermanischen Verben. Die Wurzeln und ihre Primärstammbildungen. 2. Auflage. Wiesbaden.
- Ludwich, Arthur (1902-1907), Homeri Ilias. I. II. Leipzig.
- Michel, Christoph (1971), Erläuterungen zum N der Ilias. Heidelberg.
- Risch, Ernst (1974), Wortbildung der homerischen Sprache. 2. Auflage. Berlin/New York.
- Schwyzer, Eduard (1939), Griechische Grammatik. I. Allgemeiner Teil, Lautlehre, Wortbildung, Flexion. München.
- Strunk, Klaus (1990), „Homerisches τέμει Ilias N 707 und der Kontext N 701-713“. Glotta 68, 49-61.
- Tichy, Eva (2009), „Zwei vor-hexametrische Formeln: (εύρὺ) κρείων Ἀγαμέμνων und ζείδωρος ἄρουρα“. In: Éric Pirart, Xavier Tremblay (ed.), Zarathushtra entre l’ Inde et l’Iran. Études ... Jean Kellens. Wiesbaden. S. 313-326.
- Tichy, Eva (2010), Älter als der Hexameter? Schiffskatalog, Troerkatalog und vier Einzelszenen der Ilias. Bremen.
- Usener, Hermann (1887), Altgriechischer Versbau. Ein Versuch vergleichender Metrik. Bonn.
- West, Martin L. (1987), Introduction to Greek Metre. Oxford.
- West, Martin L. (1998-2000), Homeri Ilias. I. Stuttgart / Leipzig. II. München / Leipzig.
- West, Praef. = West (1998-2000), Vol. I, p. V-XXXVII: Praefatio.

|Ζεὺς δ' ἔπεῑ ούνι Τρῶας [τε] καὶ Ἐκτορα |νηυσὶ πέλασ|σε,
|τοὺς μὲν ἔΦαι| \πάρ/ τῆσι πόνον τ' \\x|χειν/ καὶ δῑζὺν
|νωλεμέως|, αὐτὸς δὲ πάλιν \τρέπ/ |δσσε φαΦει|νώ,
νόσφιν ἐφ' ἵπποπόλων Θρῃκῶν καθορώμενος αῖαν

- 5 Μυσῶν τ' ἀγχεμάχων καὶ ἀγαυῶν Ἰππημολγῶν
γλακτοφάγων, Ἀβίων τε, δικαιοτάτων ἀνθρώπων.
ἐς Τροίην δ' οὐ πάμπαν ἔτι τρέπεν δσσε φαεινώ·
οὐ γὰρ [օ γ'] \ἀμβρό|των*/ τινὰ Φέλ|πετο Ι|δν κατὰ θν|μὸν
ἔλθοντ' ἢ Τρώεσσιν ἀρηξέμεν ἢ Δαναοῖσιν.
10 οὐδ' *ἄλας σκοπιὴν| ἔχε _ *κρεεί|ων/ ἐνοσί|χθων·
|καὶ γὰρ δ θαυμάζων ἥστο _ πτόλεμόν τε μάχην| τε
ύψοῦ ἐπ' ἀκροτάτης κορυφῆς Σάμου ύληέσσης
Θρηϊκίης· ἔνθεν γὰρ \φαίνετο/ |πᾶσα μὲν "Ι|δη,
|φαίνετο δὲ| \Τρώων/ πόλις _ \ήδε/ |νῆΦες Ἀχαι|Φῶν.
15 ἐνθ' [ἄρ' ὅ γ'] ἔξ ἀλός |ἔζετ' ίών|, _ ἐλέ|Φαιρε δ' Ἀχαι|Φοὺς
\Τρωσὶ/ |δαμναμένους|, Δι|Fì |δὲ κρατερῶς| \νεμέσσα/.
|αύτίκα δ' ἔξ| ὄρεος \βήσετο/ |παιπαλόΦεν|τος

2 παρὰ – ἔχέμεν 3 τρέπεν 8 ἀθανάτων 10 ἀλαοσκοπιὴν εἰχε κρείων 13 ἔφαίνετο
14 Πριάμοιο – καὶ 16 Τρωσὶν – ἐνεμέσσα 17 κατεβήσετο

3 ~ 7; #νωλεμέως auch 780. 4 ~ Ξ 227. – Vgl. ἔσορῶν 478, 490. 7 ~ X 399 #ἔς δίφρον δ' (!) ἀναβάς, ebenfalls mit ionischer Proklise und δέ erst nach dem Präpositionalausdruck; die alte Wortstellung zeigen Υ 38 #ἔς δὲ Τρῶας Ἀρης, Π 391 #ἔς δ' ἄλα πορφυρέην, Σ 245 #ἔς δ' ἀγορὴν ἀγέροντο. – Die Stellungsvariante οὐ πάμπαν ἔτι nur hier, üblich ist ούκετι πάμπαν (u.a. 701 und 761), ähnlich auch ούκετι πάγχυ (747, T 343).
9 ~ Θ 11 (ἀρηγέμεν). Ionische Hexametervariante mit zweimaligem ἢ < ήΦέ, vgl. Ξ 265 ἢ φῆς ὡς Τρώεσσιν ἀρηξέμεν εύρυοπα Ζῆν', | ώς ... 10 'hielt nicht umsonst Ausschau', ~ Ξ 135 mit _ κλυτὸς ἐννοσίγαιος#; vgl. Θ 302 Ἡέλιος γάρ οἱ σκοπιὴν ἔχεν. Wenn neben medialem ἀλάομαι ursprünglich ein aktives Wurzelpräsens stand (LIV 264 s.v. *h₂elh₂- 'ziellos gehen'), kann hier das Partizip vorliegen: **h₂lh₂-έnt-s > uridg.*h₂lh₂-άντ-s > gr. *ἄλας 'umherirrend, ziellos schwiefend' (lautlich wie τάλας < uridg. *t₁lh₂-άντ-s). Bei der Hexametrisierung wurde der Anklang an ἀλαός 'blind' genutzt. – *κρεείων wie B 576 u.ö., vgl. Tichy 2009, 322 ff. 12 Vgl. Ξ 157 Ζῆνα δ' ἐπ' ἀκροτάτης κορυφῆς πολυπίδακος "Ιδης. Anscheinend neue Ortsangabe; in der Parallelszene des Ξ hat Hera vom Olymp denselben Blick. 14 Vgl. Υ 60, dort im Hexameter Τρώων τε πόλις καὶ νῆες Ἀχαιῶν#; in ähnlichem Kontext wie hier heißt es Δ 4 Τρώων πόλιν είσορόωντες#. 16 = 353; der Hexameter zeigt silbenschließendes νῦ ἔφελκυστικόν im 1. Biceps. 17 ~ P 743 ἔλκω' ἔξ ὄρεος παιπαλόεσσαν ἀταρπόν. – Da der nachfolgende Kontext ein imperfektives Präteritum voraussetzt, steht κατεβήσετο nicht für \κατάβη/, sondern für \βήσετο/ 'machte sich auf den Abstieg' (< 'wollte steigen').

κραιπνὰ [ποσὶ] προβιβάς· τρέμε δ' οὔρεα | μακρὰ καὶ ὑλη
 | ποσσὶ ὑπ' ἀμβρότοισι*/ Ποσειδά|ωνος ιόν|τος.
 20 | τρὶς μὲν ὁρέξατ' ίών, \τέτρατον δ'/ | ἵκετο τέκμωρ,
 Αἰγάς· ἔνθα δέ οἱ κλυτὰ δώματα βένθεσι λίμνης
 χρύσεα μαρμαίροντα τετεύχαται, ἄφθιτα αἰεί.
 ἔνθ' ἐλθῶν [ὑπ'] Φό|χεσφι τιτύσκετο | χαλκόποδ' ἵππω
 | ωκυπέτα|, χρυσέησι _ \Feθεί|ρησι *κομή|τα/,
 25 χρυσὸν δ' αὐτὸς |δῦνε/ περὶ _ χροῖ· | γέντο δ' ίμάσθλην
 \χρυσέην/ εύ|τυκτον, έοῦ δ' ἐπεβήσετο δίφρου.
 βῆ δ' ἐλάων ἐπὶ κύματ'· ἄταλλε δὲ κήτε' ὑπ' αὐτοῦ
 πάντοθεν ἐκ κευθμῶν, οὐδ' ἡγνοίσεν ἄνακτα·
 γηθοσύνῃ δὲ θάλασσα δίστατο. τοὶ δ' ἐπέτοντο
 30 ρίμφα μάλ', οὐδ' ὑπένερθε διαίνετο χάλκεος ἄξων·
 τὸν δ' ἐς Ἀχαιῶν νῆας ἔυσκαρθμοι φέρον ἵπποι.
 ἔστι δέ τι σπέος εύρὺ βαθείης βένθεσι λίμνης,
 μεσσηγὺς Τενέδοιο καὶ Ἰμβρου παιπαλοέσσης·
 ἔνθ' ἵππους ἔστησε Ποσειδάων ἐνοσίχθων
 35 λύσας |ἐκ Φοχέων|, παρὰ δ' _ |ἀμβρόσιον| \βάλ'/ εἶδαρ
 |εδμεναι· ἀμφὶ δὲ \πέδας _ χρυσέας* βάλε ποσὶ/
 ἀρρήκτους ἀλύτους, δῷρο ἔμπεδον |αῦθι \μενοί|την*/
 νοστήσαντα \Fάναχθ'|· δ' ἐς _ στρατὸν |οἴχετ' Ἀχαι|Fῶν.

19 ἀθανάτοισι 20 τὸ δὲ τέτρατον 24 ἐθείρησιν κομόωντε 25 ἔδυνε 26 χρυσείην
 35 βάλεν 36 ποσσὶ πέδας ἔβαλε χρυσείας 37 μένοιεν 38 ἄνακτα

18 ~ 158 #κοῦφα ποσὶ προβιβάς, s.d. – οὔρεα mit metrischer Dehnung, auch schon im ep. Fünfzehnsilbler. 21 f. ~ Λ 76 f. ἥχι ἕκαστω | δώματα καλὰ τέτυκτο κατὰ πτύχας Οὐλύμποιο. Originäre Hexameter, darin (wie 32) ion. βένθεσι λίμνης# gegenüber ἐν βένθεσιν ἀλός A 358 = Σ 36. Der Hiat am Schluss des zweiten Verses ergab sich durch Pluralisierung der Formel |ἄφθιτον αἰ|Feί#. 23-27 ~ Θ 41-45 (Ausfahrt des Zeus als vorbildhafte Parallelszene), am Anfang und Schluss dem neuen Kontext angepasst. 23 'stellte die beiden Pferde mit dem Wagen bereit'; ~ Ψ 130 ζεῦξαί θ' ὑπ' (!) ὅχεσφιν, Ω 14 ζεύξιεν ὑφ' ἄρμασιν. Vgl. E 720 ἔντυεν ἵππους#. – Im Hexameter ohne Digamma-reflex. 24 = Θ 42. Der Hexameter steht nach wie vor im Dual, ist aber erkennbar ionisch umgestaltet (Synizese, silbenschließendes νῦ ἐφελκυστικόν), und zwar nicht aus ... \Feθεί|ρης*/ κομάον|τε#, denn hom. -ης steht regelmäßig vor Vokal (d.h. für -ησ'). Vorauszusetzen ist also wohl der Akk. Dual zu κομήτης, das keine junge Bildung sein muss, auch wenn es erst seit Herodot bezeugt ist. 26-34 Ionische Partie (Genetivausgang -ου vor Konsonant und am Verschluss, anaphorisches αὐτός, kein Dual, in Vers 34 Augment) in originären Hexametern. 27 ~ 140 f. κτυπέει δέ θ' ὑπ' αὐτοῦ | ὑλη (s.d.). 29 f. ~ Λ 532-535, s.d. 34 f. ~ E 368 f., Θ 49 f., jeweils dem Kontext angepasst. 37 Am Verschluss ionisch modernisiert. 38 Im Hexameter mit Hiat.

Τρῶες |δὲ φλογὶ θῆσοι ἀμολλέες ἡφ' | \ἀφέλλη/
 40 |Ἐκτορὶ δίω/ ἄμοτον| _ μεμαθῶτες ἔποντο,
 |ἄβρομοι αὐλίθαχοι· \φὰν δ' _ οἴ γε/ |νῆθας Ἀχαιμῶν
 αἰρήσειν, κτενέειν| δὲ \πάτε _ τῆσι/ |πάντας ἀρίστους.
 |ἀλλὰ Ποσειδάων γαιήθοχος |ἐννοσίγαιος
 45 |Ἀργείους \όροθυνε/, βαθείης |έξ ἀλὸς ἐλίθων,
 |Φεθοικῶς/ Κάλιχαντι δέμας| _ καὶ ἀτειρέα φωνήν.
 Αἴαντε πρώτω \προτίφη*/| _ μεμαθῶτε καὶ αὐτώ·
 „Αἴαντε, σφώ |μέν τε \σαθώ|σετον/ |λαθὸν Ἀχαιμῶν
 ἀλκῆς |μνησαμένω, μηδὲ _ κρυεροῖο φόβοιο.
 ἄλλῃ |μὲν γάρ ἔγωγ' | οὐ δείδια |χεῖρας ἀπίτους
 50 Τρώων, οἵ μέγα τεῖχος ὑπερκατεβησαν ὁμίλω·
 ἔξουσιν γάρ πάντας ἔύκνήμιδες Ἀχαιοί·
 |τῇ δὲ δὴ αἰνῶς/ περιδείδια |μή τι πάθωμεν,
 ἢ ρ' δ' [γ' ὁ] λυσσώδης φλογὶ θείκελος |ήγεμονεύει,
 “Ἐκτωρ, δὲς Διψός \μεγάλοι· εὔχεται/ πάθεις \ἔμιμεν/.
 55 σφῶϊν δ' |ῶδε θεῶν| τις ἐνὶ φρεσὶ ποιήσειε
 αὐτώ θ' |έσταμεν/ κρατερῶς| _ καὶ ἀνωγέμεν ἄλιλους.
 τῷ |κεν/ |έσσύμενόν| περ ἐρωήσαιτ' ἀπὸ νημῶν
 |θοφάων/, εἰ |καί μιν Ὄλύμπιος |αὐτὸς ἔγειρει.“
 ἢ, καὶ |σκηπανίω| γαιήθοχος |ἐννοσίγαιος
 60 |ἄμφω/ κεκόπιων \μένεος| _ ἐμπλησε*/ |κρατεροῖο,

39 θυέλλῃ	40 Πριαμίδῃ	41 ἔλποντο δὲ	42 παρ' αὐτόθι	44 ὕτρυνε	45 εἰσάμενος
46 προσέφη	47 σαώσετε	52 αἰνότατον	54 εὔχετ' ἐρισθενέος – εἶναι		56 ἐστάμεναι
57 κε καὶ	58 ὥκυπόρων	60 ἀμφοτέρω – πλῆσεν μένεος			

39 Vgl. A 297, M 40 θεῶν αέλλῃ#. **40** Wie 80; vgl. u.a. 688 “Ἐκτορα δῖον#. **41 f.** ‘sie dachten, sie würden ...’; ~ (s.d.) M 261 f. τὰς οἴ γ' αὐέρυνον, ἔλποντο δὲ (!) τεῖχος Ἀχαιῶν | ρήξειν; O 701 f. #Τρωσὶν δ' (!) ἥλπετο θυμὸς ... | νῆθας ἐνιπρήσειν κτενέειν θ' ἥρωας Ἀχαιούς, ähnlich P 495 f. – Vgl. 89 #οὐ γάρ ἔφαν; B 37 φῆ γάρ δ' γ' αἰρήσειν Πριάμου (!) πόλιν ἥματι κείνω. **42** Vgl. 2 παρὰ τῆσι. **44 ~ 155** (u.ö.) ὥς εἰπών ὕτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἔκάστου (!), s.d. – Vgl. 351 Ἀργείους δὲ Ποσειδάων _ ὄροθυνε μετελθών. Im Hexameter ionisch modernisiert. **45 ~ 216; 69 #⁺μάντι εἰδόμενος;** P 555 #εἰσαμένη Φοίνικι δέμας etc. Vgl. X 227 #Δηϊφόβῳ εἰκυῖα δέμας etc. **46 = Π 555.** **50 f.** Originäre ionische Hexameter (-έβησαν statt -βαν, silbenschliebendes νῦ ἐφελκυστικόν). **50 ~ 87.** **52 ~** P 240, 242 περιδείδια; das Adverb αἰνότατον nur hier. – Vgl. 481 δείδια δ' αἰνῶς#. **53 ~** 688, auch 330, s.d. **54 ~ Φ 187** αὐτὰρ ἔγω γενεὴν μεγάλου Διὸς εὔχομαι εῖναι (Achilleus) neben Φ 184 f. ἐρισθενέος Κρονίωνος | παισίν. – Vgl. Hektors eigene Worte 825 f. **57** Statt des Duals steht der Plural ἐρωήσαιτ(ε), weil die anderen (ἄλλοι) mitzählen. **57 f. ~ 110.** Vgl. Ξ 410, O 685 θοάων ... νηῶν#. **58 ~ 153 f.** εἰ ἐτεόν με | ὕρσε θεῶν ὕριστος (Hektor). **60** Mit /-s. / am Ende des 1. Choriambus. Vgl. X 312 ὁρμήθη δ' Ἀχιλεύς, μένεος δ' ἐμπλήσατο θυμόν.

|γυῖα δὲ \θῆκ' /| ἔλαφρά, πόδας καὶ |χεῖρας ὑπερ|θε.
 αὐτὸς δ', ὡς τ' ἵρηξ ὀκύπτερος ὥρτο πέτεσθαι,
 ὃς ῥά τ' ἀπ' αἰγίλιπος πέτρης περιμήκεος ἀρθεὶς
 ὅρμήσῃ πεδίοι διώκειν ὄρνεον ἄλλο·
 65 |ῶς ἀπὸ τῶν| ἀϊξε Ποσειδά|ων ἐνοσί|χθων.
 τοῖν δὲ γνῶ |πρόσθεν *Οἴλη|Fίδης / ταχὺς Αἴ|ας,
 |αἴψα δ' ἄρ' Αἴ|αντα |προτί_φη* Τελαμῶ|νος / νίόν·
 „|Αἴαν, ἐπεί| τίς \+νω / θεῶν _ οἵ ”Ο|λυμπον ἔχου|σι
 μάντι |Fειδόμενος| κέλεται |πάρ / |νηυσὶ μάχεσθαι·
 70 |Ιούδ' ὅ γε Κάλχας ἐστί, θε|οπρόπος οἰ|ωνιστής·
 |+ἴθματα γὰρ| \μετόπισθεν _ κνημά|ων τε ποδῶν| τε/
 Φρῆ' ἔ|γνων ἀπίον|τος· ἀρίγνωα|τοι δὲ θεού περ·
 |καὶ δ' ἐμοὶ αὐτῷ θυμὸς ἐνὶ στή|θεσσι φίλοι|σι
 |+μάλλον ἐφορμᾶται πολεμίζειν |ἡδὲ μάχεσθαι,
 75 μαιμά|ουσι δ' ἔνερ|θε \μὲν _ πόδε*, |χεῖρε δ'/ ὑπερ|θε.“
 τὸν δ' |ἀμειβόμενος| φάτο / _ Τελαμώνιος Αἴ|ας·
 „οὔτω |νῦν καὶ ἐμοὶ περὶ _ \έγχεϊ χεῖρ' | ἀπτω* /
 \μαιμάτον*, ὁρωρε δὲ καὶ _ μένος, |νέρθε δὲ ποσ|σὶ¹
 ἔσσυμ' |άμφοτέροι|ιν/ μενοινά|ω δὲ καὶ οἴ|Fος
 80 |“Εκτορι \δί|ω / ἄμοτον| _ μεμα|Fῶτι μάχεσθαι.“
 ως οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον
 χάρμη |ηγθόσυνοι, τήν σφιν _ θεὸς |έμβαλε θύ|μοι·

61 ἔθηκεν 66 Οἴληος 67 προσέφη Τελαμώνιον 68 νῶι 69 παρὰ 71 ἵχνια,
 vgl. E 778 ἕθματ' – μετόπισθε ποδῶν ἡδὲ κνημάων 75 πόδες καὶ χεῖρες 76 ἀπαμειβό-
 μενος προσέφη 77 δούρατι χεῖρες ἄπτοι 78 μαιμῶσιν, καὶ μοι μένος ὥρορε 79 ἀμφο-
 τέροισι 80 Πριαμίδη

61 = E 122, Ψ 772. **62-64** Raubvogelvergleich, wohl in originären Hexametern. Im zweiten Vers ion. kontrahiertes ἀρθείς# statt ἀFερθείς, wie sonst nur noch ε 393. Der dritte Vers wäre auch als ep. Fünfzehnsilbler lesbar (?όρμήσῃ πεδίοιο διώκειν |όρνεον ἄλλο), doch ist ὄρνεον wohl ein ionisches Wort (auch Hdt. II 68, 4, attisch). **65** Oder im Dual #|ῶς ἀπὸ \τοῖν| ὥρτο/, doch müssten nicht nur die beiden Anführer gemeint sein. **66** Namensformel wie B 527. – Oder #|τοῖν \ἄρα/| γνῶ \πρόσθ' *Οἴλη|Fίδης/. **67** Namensformel wie Λ 563. **68** ~ 775 #”Εκτορ, ἐπεί. – Akk. Dual ‘uns’ wie Ξ 333, s. d. **69** ~ 45 #εἰσάμενος Κάλχαντι, s. d.; |πάρ/ νηυσί wie 84. **75, 77-79** Nach dem Verlust des Duals sprachlich modernisiert. **75** ~ 61, 77 f.; P 541 u. ö. πόδας καὶ χεῖρας ὑπερ-θε(v)#. **76** Vgl. u. a. X 329 ὄφρα τί μιν προτιείποι ἀμειβόμενος ἐπέεσσιν. **77** ~ 318 μένος καὶ χεῖρας ἀάπτους# u. ä., s. auch zu H 309, Λ 169, Π 244; περὶ δούρατι nur hier. – Vgl. B 389 περὶ δ' ἔγχεϊ χεῖρα καμεῖται#, bzw. Δ 523, Ν 549 ἄμφω χεῖρε. **78** Vgl. I 610, X 388 καὶ μοι φίλα γούνατ' ὄρώρη#. Im Hexameter metrisch bedingtes ὥρορε. **80** ~ 40. **81** Ionischer Formelvers im Hexameter, ohne Dualvariante. **82** Alter ‘Idealvers’ im Plural; die Anwendung auf zwei Personen verrät den ionischen Dichter.

τόφρα δὲ τοὺς ὅπιθεν γαιήοχος ὥρσεν Ἀχαιούς,
οἵ \πάρ/ |νησὶ θοῇ|σι ἀνάψυχον φίλον ἥτορ.
 85 τῶν δ' [άμα τ'] ἀργαλέῳ καμάτῳ – φίλα |γυῖα λέλυν|το,
|καὶ σφιν ἄχος| κατὰ θυμὸν – |γίνετο/ δερκομένοισι
Τρῶας, τοὶ μέγα τεῖχος ὑπερκατέβησαν ὄμīλω.
 90 τοὺς [οἴ γ'] εἰσορά|οντες ὑπ' *δῷφ|ρῦσι/ δάκ|ρυα λεῖβον·
οὐ γὰρ \φᾶν/ φεύ|ξεσθαι ὑπὲκι – κακοῖ· |ἀλλ' Ἐνοσί|χθων
 95 Φρῆα \+μετα|Γεισάμενος| – ὁρό|θυνε/ φάλαγ|γας.
|Τεῦκρον ἔπι πρῶτον καὶ Λήγιτον |ἔλθε κελεύ|ων
|†Πηνέλεον| τ' \ήῦν/ Θόαντά τε |Δηῖπυρόν| τε
|Μηριόνην| τ' \ήδ/ 'Αντίλοχον, μήσιτωρας ἀϋ|τῆς·
τοὺς δ' γ' \ότρύνων/ |Γέπεα| – πτερό|Γεντα *ποταύ|δα/·
 100 „αἰδώς, Ἀργεῖοι, κοῦροι νέοι· ὕμμιν ἔγωγε
μαρναμένοισι πέποιθα σαωσέμεναι νέας ἀμάς·
εἰ δ' \ύμιμες/ πολέμοιο μεθ_ήσετ' \άργαλέοιο/,
νῦν δὴ |Γείδεται| \ήμαρ ὑπὸ Τρώ|εσσι δαμῆ|ναι.
ὦ πόποι, ἡ μέγα θαῦμα τόδ' ὀφθαλμοῖσιν ὄρωμαι,
 105 |δεινόν, δοῦ| ποτ' ἔγωγε – |τελέ|εσθαι/ |ἔφασ|κον,
Τρῶας ἐφ' ἡμετέρας ἴέναι νέας, |οῖ τὸ πάρος| περ
|\?*φυζάκεσσ/ |ἐλάφοι|σι |Γέφιξαν*/, |αῖ τε καθ' ὕ|λην
θῶων |παρδαλίων| τε λύκων τ' \ή|ϊα πέλον|ται
αὔτως ἡλάσ|κουσσαι ἀνάλ|κιδες, |ούδ' ἔπι χάρ|μη·
 105 ὡς Τρῶ|ες τὸ |πάρος/ |ι γε μένος καὶ |χεῖρας Ἀχαι|Φῶν
μίμνειν |ούκ ἐθέλεσ|κον ἐν_|αντίον, ούδ' ἡβαιόν.

84 παρὰ 86 ἐγίνετο 88 ὀφρύσι 89 ἔφαν 90 μετεισάμενος κρατερὰς ὕτρυνε
 92 Πηνέλεων θ' ἥρωα 93 καὶ 94 ἐποτρύνων – προσηύδα 97 ὑμεῖς – λευγαλέοιο
 100 τελευτήσεσθαι 102 φυζακινῆς – ἐοίκεσσαν 105 πρίν

83 ~ O 525 #τόφρα δὲ τῷ ἐπόρουσε; κ 449 #τόφρα δὲ τοὺς (!) ἄλλους ἐτάρους. – Ionisch (Artikel). 84 Wie 123. 85 ~ H 6 πόντον ἐλαύνοντες, καμάτῳ δ' ὑπὸ γυῖα λέλυνται, s.d. 87 ~ 50 #Τρῶων, οἵ etc.; hier mit τοί, um die Einzelkürze im 1. Biceps zu vermeiden. 88 ~ 658, s.d.; ὀφρύσι(v) steht in der Ilias immer an dieser Versstelle. 90 ~ P 285. Austausch des finiten Verbs wie 44, vgl. 351. 92 f. ~ 478 f. 93 = 479. 94 = 480, P 219. 95 ~ E 787, Θ 228 #αἰδώς, Ἀργεῖοι, κάκ' ἐλέγχεα. – Hier der Situation entsprechend abgeändert, s. Michel 1971, 40 mit Anm. 100; ähnlich #αἰδώς, Ἀργεῖοι O 502, s.d. 96 ~ 101 ἐφ' ἡμετέρας ἴέναι νέας (!); I 230 f. σαωσέμεν ἡ ἀπολέσθαι | νῆας, s.d.; π 98, 116 #μαρναμένοισι πέποιθε. 97 ~ 114, 116, 118. 99 = O 286, Υ 344, Φ 54; ~ A 254, H 124 ὡς πόποι, ἡ μέγα πένθος Ἀχαιΐδα γαῖαν ἱκάνει. 100 Vgl. A 204 τὸ δὲ καὶ τελέεσθαι ὀῖω#. – Wie 375 τελευτήσεις, im alten Vers |τελέεις*/. 101 ~ 96 νέας (!) ἀμάς#. 102 φυζακινός nur hier; vgl. Frisk II 1006 „wie von *φύζαξ“. – |Γέφιξαν*/ wie μέμασσαν bzw. ἵσαν ‘wussten’, entsprechend der 3. Du. (F)έ(F)ίκτην. 105 ~ 287, 318.

νῦν ^{+δὲ} ξέκαιθεν πόλιος _ [κοίλης] ἐπὶ νησὶ μάχονται
 \Fáνακτος/ κακότητι \μεθημοσύνῃ/ τε λαFῶν,
 οἵ \τῷ γ' ἐρίσσαντες*/ ἀμυνέμεν ιούκ ἐθέλουσι
 110 νηFῶν |ώκυπόρων|, ἀλλὰ _ κτείνονται \μετὰ τῇσι/.
 ἀλλ' εἰ δὴ καὶ |πάμπαν ἐτή|τυμον |αἴτιός ἐστι
 ἥρως |Ἄτρεξίδης|, εύρὺ _ *κρεεί|ων/ |Ἀγαμέμ|νων,
 \δς τ' / ἀπητί|μησε ποδῶ|κεα |ΠηλεFίω|να,
 \ἄμμε/ γ' οὐ πώς |έστι μεθι|έμεναι πολέμοιο·
 115 |άκει|ώμεθα* / θᾶσσον ἀκεσταί |τοι φρένες ἐσθλῶν.
 \ύμμες δ' οὐ τι/ |καλὰ μεθί|ετε |θούριδος ἀλικῆς
 [πάντες] ἄριστοι ἐ|όντες ἀνὰ| _ στρατόν. |ούδέ κ' / ἔγω|γε
 |ἀνδρὶ μαχεσσαίμην, δς τις _ πολέμοιο μεθεύη,
 \λυγρῷ· ἀτὰρ |ύμμι νεμεσσάοιμαι/ περὶ κῆ|ρι.
 120 [ῶ] πέποι|νες, τάχα δῆ| τι κακὸν ποιήσετε ⁺μέ|ζον
 |τῇ/ μεθημοσύνῃ| ἀλλ' ἐν _ φρεσὶ |θέσθε ξέκαστος
 αἰδῶ |καὶ νέμεσιν| δὴ γὰρ _ μέγα νείκος ὅρω|ρε.
 "Εκτωρ δὴ |πάρ/ |νησὶ βοFήν| _ ἀγαθὸς πολεμίζει
 |καρτερός, \έρρηξε/ δὲ πύλας καὶ |μακρὸν ὁχῆ|Fα.“
 125 |ῶς ρα κελευ|τιάων γαι|ήFοχος \όρσ'/ | ἈχαιFούς.
 ἀμφὶ δ' ἄρ' Αἴαντας δοιοὺς |σταντο φάλαγγες
 καρτεραί, ἀς |οὔτε κ' | Ἀρης| _ \όνόσσαιτο/ μετελθών
 |οὔτε κ' | Ἀθη|ναίη λαFοσσόFος· οἱ γὰρ ἄριστοι
 κρινθέντες Τρῶάς τε καὶ |Ἐκτορα δῖον ἔμιμνον,

107 meist δέ ξέκαθεν; Edd. ^{+δέ} έκάς⁺ 108 ήγεμόνος – μεθημοσύνησι 109 κείνω ἐρίσαντες
 110 ἀν' αὐτάς 112 κρείων 113 οὔνεκ' 114 ήμέας 115 ἀλλ' ἀκεώμεθα 116 ύμεῖς
 δ' οὐκέτι 117 οὐδ' ἄν 119 λυγρὸς ἐών· ύμιν δὲ νεμεσσῶμαι 121 τῇδε 123 παρὰ
 124 ἔρρηξεν 125 ὠρσεν 127 οὔτ' ἄν κεν – ὄνόσσαιτο

107 = E 791, dort mit überliefertem δὲ έκάς; O 743 κοίλης – ἐπὶ νησὶ φέροιτο#, s.d. – Oder #νῦν δέ *ξέκασθε/ πόλιος. **108** ~ B 368 ἡ ἀνδρῶν κακότητι καὶ ἀφραδίη πολέμοιο; vgl. 121 μεθημοσύνη. – Gemeint ist der ἄναξ ἀνδρῶν Agamemnon. **110** Vgl. 668 ἡ μετ' Ἀχαιῶν νησὶν ὑπὸ Τρώεσσι δαμῆναι. **113** Nach αἴτιος steht sonst ein Relativsatz mit oder ohne τε, vgl. u.a. T 86-89; im Hexameter hier ion. οὔνεκ(α). **118 f.** Vgl. 237 ἀνδρῶν καὶ μάλα λυγρῶν#. **121 f.** ~ O 661 f. αἰδῶ θέσθ' ἐνὶ θυμῷ | ..., ἐπὶ δὲ μνήσασθε ξέκαστος# (s.d.). **124** ~ M 291 #τείχεος ἔρρηξαντο πύλας etc., s.d. **125** ~ 83. **126-128** Altes Stück, in den ionischen Kontext eingepasst. **126** ~ B 558 |σταντο φάλαγγες#, Δ 281 u.ö. κίνυντο etc. – Im ion. Plural auch 313 #Αἴαντές τε δύω, anders z.B. Z 436 #ἀμφ' Αἴαντε δύω. **127** ~ Δ 539 ἔνθα κεν οὐκέτι ἔργον ἀνήρ ὄνόσσαιτο (!) μετελθών. Vgl. korrespondierendes οὔτε κ' 128 und die Variante ἄγριος· οὐδέ κ' Ἀρης λαοσσόος οὐδέ κ' Ἀθήνη | τόν γε ίδουσ' ὄνόσσαιτ(o) P 398 f., ähnlich Y 358 f. – Im Hexameter stehen ἄν und κεν nebeneinander, wie sonst nur 1334 und in dem Versanfang #ὅφρ' ἄν μέν κεν/κ(ε) Λ 187 (~ 202), ε 361, ζ 259. **128** Verschluss wie Λ 658.

- 130 φράξαντες δόρυ |δουρί, σάκος| _ σάκε|ϊ προθελύμ|νω·
 ἀσπίς \ρ' / |ἀσπίδ' ἔρει|δε, κό|ρυς κόρυν, \άν|δρα/ δ' ἀνήρ·
 ψαῦον δ' |ίπποκομοι| κόρυθες λαμ|προῖσι φάλοι|σι
 νευόν|των, <ἐπ' ἄρ> ως| πυκνοὶ _ |ἴεστασαν/ ἀλ|λήλοισι·
 |ἔγχεα δὲ| πτύσσοντο θρασειά|ων ἀπὸ χει|ρῶν
 135 \όρμεν'/· οἵ δ' ἵθυς φρόνεον|, _ μέμα|σαν δὲ μάχεσθαι.
 Τρῶες δὲ |πρό|τυψαν*/ |ἀφολ|λέες, |ἄρχε δ' ἄρ' |Ἐκ|τωρ
 ἀντικρὺ μεμαώς, ὀλοοίτροχος ως ἀπὸ πέτρης,
 ὃν τε κατὰ στεφάνης ποταμὸς χειμάρροος ὥσῃ,
 ρήξας ἀσπέτῳ ὅμβρῳ ἀναιδέος ἔχματα πέτρης·
 140 ὕψι δ' ἀναθρώσκων πέτεται, κτυπέει δέ θ' ὑπ' αὐτοῦ
 ὅλη· ὃ δ' ἀσφαλέως θέει ἔμπεδον, ἔως ἕκηται
 ισόπεδον' τότε δ' οὐ τι κυλίνδεται, ἐσσύμενός περ·
 ως |Ἐκ|τωρ εἴως μὲν ἀπείλει μέχρι θαλάσσης
 ἡέα διελεύσεσθαι κλισίας καὶ νῆας Ἀχαιῶν
 145 κτείνων· |ἀλλ' δτε δὴ| |πυκνῆσ/| ἐνί|κυρσε φάλαγ|ξι,
 |στῇ ῥα μάλ' ἐγ|χριμφθείς. οἵ δ' ἀντίοι |ψῆ|φες Ἀχαι|φῶν
 νύσσοντες |ξί|φεσσι* καὶ |ἔγ|χεσσι*/ |ἀμφιγύοι|σι
 |Φῶσαν ἀπὸ| |σφέων/· ὃ [δὲ] χασσάμε|νος πελεμίχ|θη,
 ἥσεν δὲ διαπρύσιον Τρώεσσι γεγωνώς·
 150 „Τρῶες |καὶ| Λύκιοι| καὶ Δάρδανοι |ἀγχιμαχη|ταί,
 |παρμένετ· οὐ| τοι δηρὸν ἐμὲ σχή|σουσι Ἀχαι|φοί,

131 ἄρ' (v.l. δ' Cert. 196) – ἀνέρα 133 ἐφέστασαν 135 σειόμεν' 136 προύτυψαν
 141 meist ὄφρ' ἀν ἕκηται 144 Aristarch, Edd.; überl. ρέεια δ' ἐλεύσεσθαι 145 πυκνῆς
 147 ξίφεσίν τε καὶ ἔγχεσιν 148 σφείων

130 Der Versanfang ist dem Kontext angepasst; ursprünglich wohl #φράξαν nach einer Hauptsatzeinleitung. **131-133** = Π 215-217. **133** ~ Ο 703 οἵ μὲν τὰ φρονέοντες ἐφέστασαν ἀλλήλοισιν. – Vgl. Δ 218 f. ἐπ' ἄρ' ἥπια φάρμακα εἰδὼς | πάσσε; Ν 708 (s.d.) ως τὰ παρβεβαῶτε μάλ' ἐστασαν (!) ἀλλήλουιν. **134** πτύσσοντο ‘waren geschichtet’, d.h. ‘lagen auf mehreren Ebenen hinter- und übereinander’. **134 f.** ‘aus kühnen Händen kommend’ (← ‘in Bewegung geraten’), vgl. Λ 571 f. τὰ δὲ δοῦρα θρασειάων ἀπὸ χειρῶν | ... ἐν σάκει ... πάγεν ὄρμενα πρόσσω# (‘vorangekommen’) und Ξ 455, s.d. – Im Hexameter metrisch passendes #σειόμεν(α), das mit πτύσσοντο semantisch schwer vereinbar ist; vgl. hierzu 558 und auch Ψ 714 f. θρασειάων ἀπὸ χειρῶν | ἐλκόμενα. **136** = Ο 306, Ρ 262. Im Hexameter ion. προύτυψαν. **137-142** Felssturz-Gleichnis in originären ionischen Hexametern. **144** In der inhaltlich passenden, von Aristarch präferierten Form ionisch (#ρέα mit Synizese). Vielleicht die narrative Hexameter-variante zu altem #Ιφρῆα διέλθοιμι* in einer verlorenen Prahlrede, vgl. Κ 492 #ρέεια διέλθοιεν. **147** = Ο 278, Ρ 731. **148** = Δ 535, Ε 626, ~ Ν 688. **149** = Μ 439; originärer Hexameter mit der Namensvariante ἥσεν δὲ διαπρύσιον Δαναοῖσι γεγωνώς Λ 275 u.ö. **150** = Θ 173.

|καὶ μάλα πυργηδὸν σφέας – |Ἀντίοι/ ἀριτύναντες,
|ἀλλ', ὁΦίωι, \χάσσονθ'/ ὑπ' ἔγχεος, |εἰ ἐτεΦόνι με
|ῶρσε θεῶν| \άριστος/, ἐρίγδουπος πόσις "Ηιρης."
 155 ως εἰπών ὕτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἐκάστου.
 |Δηΐφοβος| δ' ἐν τοῖσι μέγα φρονέων| \βεβήκει/
 |Πριαμίδης|, |πρόσθε δ' ἔχ'|/ ἀσπίδα |πάντοσε Φίσην,
 κοῦφα [ποσὶ] προβιβάς καὶ ὑπασπίδια προποδίζων.
 |Μηριόνης| δὲ |τοῖ' ἀκόντισσε*/ |δουρὶ φαγεινῷ,
 160 καὶ |βάλ' ιούχ' ἄλιον|/ κατ' ἀσπίδα |πάντοσε Φίσην
 |ταυρέην*. τῆς δ' |ιού διέλασσ'| _ ἔγχος/, |ἀλλὰ πολὺ| πρὶν
 ἐν καυλοῖ |Φάγη/ δολιχὸν| _ δόρυ· |Δηΐφοβος| δὲ
 ἀσπίδ' |εὔκυκλον/ σχέθ' ἀπὸ| _ Φίέο, |δεῖσε δὲ θυμοῖ
 ἔγχος |Μηριόναιο δαΐφρονος· αὐτὰρ [ο γ'] ἥρως
 165 |ἄψ ἐτάρων| ἐς Φέθνος |χάζετο/, |χώσατο δ' αἰνῶς
 |ἀμφότερον|, νίκης τε καὶ _ |ἔγχεος, δι |ξύνΦαξε*/.
 |βῆ δ' \ιμεναι/| παρὰ [τε] κλισίας καὶ |νῆΦας Ἀχαι|Φῶν
 |οἰσόμενος| δόρυ [μακρόν], δι Φοὶ _ |ἐν κλισίῃ|/ λέλειπτο.
 οἱ δ' ἄλλοι μάρναντο, βοὴ δ' ἀσβεστος ὄρώρει.
 170 Τεῦκρος δὲ πρῶτος Τελαμώνιος |ἄνδρα κατά|κτα,
 "Ιμβριον αίχμητήν, πολυπόπου Μέντορος νίόν"

152 αὐτοὺς 153 χάσσονται 154 ὕριστος 156 ἐβεβήκει 157 πρόσθεν δ' ἔχεν
 159 αὐτοῖο τιτύσκετο 160 βάλεν, οὐδ' ἀφάμαρτε 161 ταυρείην· τῆς δ' οὐ τι διήλασεν
 162 ἔάγη 163 ταυρείην – v.l. σχέτ' 165 ἔχάζετο 166 ξυνέαξε 167 ιέναι 168 κλι-
 σίηφι

152 ~ M 43 ~ 86; restituiertes ἀντίοι wie 146. Im Hexameter ist das Reflexivum zu σφέας αὐτούς erweitert, um die unzulässige Mitteldiärese zu überbrücken. 153 ~ 375 #εἰ ἐτεὸν δή; variable Formel mit lang gemessenem Kurzdiphthong vor Vokal. 154 Im Hexameter ὕριστος zur Vermeidung der Einzelkürze im Biceps, ebenso Π 521 u.ö. 155 Ionischer Iteratvers (Gen. auf -ou#). 156 ~ Λ 296, X 21. 157 = 803. Im Hexameter v-haltiges πρόσθεν 'von vorn' (!) und ἔχεν mit hiattilgendem νῦ ἐφελκυστικόν. 158 Wie 18. 159 ~ 370; vgl. 183 u.ö. ἀκόντισσ δουρὶ φαεινῷ#, z.T. ebenfalls vor #καὶ βάλεν. Im Hexameter dient τιτύσκετο zur Füllung des 3. Biceps. 160 ~ Λ 350; sonst (u.a. X 290) steht ion. οὐδ' ἀφάμαρτε am Verschluss. – Vgl. 410 f., 505. 161 Vgl. Π 318 διήλασε χάλκεον ἔγχος#. 163 ~ Υ 261 f. σάκος μὲν ἀπὸ ἔο χειρὶ παχείῃ | ἔσχετο. – Vgl. 715, Ξ 428 u.ö. (#)ἀσπίδας εὐκύκλους. – Im Hexameter δ(F)εῖσε ohne Digamma-wirkung. 165 ~ 533; bis bD formelhaft, s. 566. 167 = 208 und Θ 220. Wie Υ 32 #βὰν δ' ιμεναι; τε ist zur Füllung des 2. Biceps eingeschoben, vgl. A 306. 168 ~ 248 bzw. 256. Im Hexameter die Streckform κλισίηφι (nur hier). 169 = 540; originärer Hexameter mit formelhaft verwendetem μάρναντο und formelhafter 2. Vershälften. 170 ~ M 378. – Oder z.B. Τελαμώνιος \κάκτανε* φῶτα/#. 171 In alter Technik improvisierte Namensformel. Imbrios tritt nur in dieser Szene auf (vgl. auch 197).

ναῖε δὲ Πήδαιον, πρὶν ἐλθεῖν νῖας Ἀχαιῶν,
κούρην δὲ Πριάμοιο νόθην ἔχε, Μηδεσικάστην.
175 |έπεὶ δ' |οῦν/ Δαναῶν| \νῆφες _ ἔλθον/ |ἀμφι|έλισσαι,
 ἄψ ἐς |Ἅιλιον ἔλθε, με|τάπρεπε δὲ| Τρώεσσι,
 |ναῖε δὲ πάρι| Πριάμοι, \δς _ τῖε/ |Ἥσα τέκεσσι.
 τόν ρ' νιὸς Τελαμῶνος ὑπ' οὐατος ἔγχει μακρῶ
 ννύξ', ἐκ δ' ἔσπασεν ἔγχος· ὁ δ' αὐτὸν ἔπεσεν μελίη ὡς,
 ἢ τ' ὄρεος κορυφῇ ἔκαθεν περιφαίνομένοιο
180 χαλκῷ ταμνομένη τέρενα χθονὶ φύλλα πελάσσῃ·
 ώς \πέσ', ἀμφὶ |δὲ [οἰ] βράχε τεύχεα |ποικίλα χαλκῷ.
 Τεῦκρος δ' ὄρμηθη μεμαζῶς_ ἀπὸ |τεύχεα δῦσσαι·
 "Εκτωρ δ' ὄρμηθέντος ἀκόντισσε*/ |δουρὶ φαεινῷ·
 ἀλλ' δ' γ/ |ἄντα ξιδῶν| \άλευθατο/ |χάλκεον ἔγχος,
185 [τυτθόν,] δ' ἀμφίμαχον, Κτεάτοι' _ \νιὸν/ |Ἀκτορίωνος,
 νισόμενον πόλεμόνδε κατὰ στῆθος βάλε δουρί·
 δούπησεν δὲ πεσών, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ.
 "Εκτωρ δ' ὄρμηθη κόρυθα_ κροτάφοις ἀραρυῖαν
 |κρατὸς ἀφαρ|πάξαι μεγαλήτορος ἀμφιμάχοιο·
190 Αἴας δ' ὄρμηθέντος δρέξατο |δουρὶ φαεινῷ
 "Εκτορος· ἀλλ' οὐ πῃ χροὸς _ |φείσατο, πᾶς| δὲ [ἄρα] χαλκῷ
 \σμερδνῷ*/ κεκάλυφθ· δ' ἄρ' ἀσπίδος |όμφαλὸν οὐτα,
 ῶσε δέ μιν σθένει μεγάλω· δὲ χάσσατ' ὄπισσω
 νεκρῶν ἀμφοτέρων, τοὺς δ' ἔξείρυσσαν Ἀχαιοί.
195 ἀμφίμαχον μὲν ἄρα Στιχίος δῖος τε Μενεοθεὺς

174 αὐτὰρ ἐπεὶ – νέες ἥλινθον 176 δέ μιν τίεν 181 πέσεν 183 ἀκόντισε 184 μὲν –
ἡλεύατο 185 νῖ' 192 σμερδαλέω

172 Vgl. I 403 = X 156; πρὶν wie öfters mit /-n/. 174 ff. = O 549 ff. 174 Im Hexameter nur #X (Subjekt) δέ ἐπεὶ οὖν, wie z.B. A 57, N 1. 176 ~ O 439, s.d. – Im alten Vers noch τῖε, im Hexameter gekürztes τίεν. 178 ~ M 395 (s.d.), mit alter erster Vershälfte. 178-180 Vgl. das Pappelgleichnis Δ 482-487. 181 ~ M 396, Ξ 420, der Versanfang variiert. 182 ~ 188. 183 ~ 190; \άκόντισσε*/ etc. wie 516 u.ö. 184 = 404, 503; Formelvers mit der Variante καὶ τὸ μὲν ἄντα ίδῶν ἡλεύατο φαίδιμος "Εκτωρ X 274. 185 τυτθόν in gleichem Kontext auch P 306, s.d. 186 ~ Θ 313 (dort mit #ιέμενον πόλεμόνδε), O 577, 420. Aus alten Vershälften zusammengesetzter Hexameter. 187 ~ 373. – Ionischer Formelvers mit silbenschließendem νῦ ἐφελκυστικόν und anaphorischem αὐτός. 188 ~ Σ 611. 189 Die kontrahierte Variante von hom.-äol. κράτος (< *krā-hatós) kann ebenfalls alt sein. – Fortsetzung im Hexameter entsprechend dem Kontext, vgl. 203. 190 ~ 183. 191 Verschluss wie Λ 65. – Im Hexameter ohne Digammairelung. 191 f. Wie M 463 f. χαλκῷ | σμερδαλέω. 193-196 Ionisch (164, 166 Plural statt Dual; 196 /-s-/ statt /-ss-/) . 193 ~ M 224 #ρηξόμεθα σθένει μεγάλω (s.d.).

άρχοι Ἀθηναίων κόμισαν μετὰ λαὸν Ἀχαιῶν,
 Ἰμβριον αὐτ' Αἴαντε, μεμάτε θούριδος ἀλκῆς·
 ὃς τ' [δύ] αἰγα λέγοντε κυνῶνι _ ύπὸ |καρχαροδόνιτων
 ἀρπάξαντε φέρητον ἀνὰ ρhw|πήγια πυκνά,
 200 |ψύψι / ύπερι γαίης μετὰ _ γαμφηλῆσι ἔχοντε,
 |ώς ῥα τὸν \ψύψι / ἔχοντε _ \δύ / Αἴαντε κορυστὰ
 |τεύχεα συλήτην. κεφαλὴν δ' ἀπαλῆς ἀπὸ δειρῆς
 κόψεν Ὄιλιάδης, κεχολωμένος Ἀμφιμάχοι,
 ἥκε δέ μιν σφαιρηδὸν ἐλιξάμενος δὶ' ὄμιλου·
 205 |Ἐκτορος δὲ |πρόσθε ποδῶνι _ κάππεσ / |ἐν κονίῃσι.
 |καὶ τότε δὴ |Ποσειδάων _ περὶ |κῆρι χολώθη /
 νίωνοι πεσόντος ἐν _ αἰνῇ |δημοτῇτι,
 |βῆ δ' \μεναι / |παρὰ [τε] κλισίας καὶ |νῆσας Ἀχαιῶν
 |ότρυνέων |Δαναούς, Τρώεσσι [δὲ] |κήδεα |τεύχων /.
 210 |Ἴδομενεὺς δέ [ἄρα] Φοί δουρι_κλυτὸς |ἀντιβόλησε
 ἐρχόμενος παρ' ἔταίρου, δοῖ _ νέφον |ἐκ πολέμου
 |ἔλθε, κατ' ἴγνυην βεβλημένος |δέξει χαλικῷ.
 τόν |ρ' / |εταῖροι +ενεγκον, δοῖ _ ίητιροῖς ἐπιτείλας
 |γε κλισίηνδ / |ἔτι γάρι _ πολέμουτο μενοίνα
 215 |ἀντιάν*. τὸν |δὲ |προτίφη* / |*κρεείων / |ἐνοσίχθων,
 |μεισάμενοι φθογγήν Ἀνδραίμονος |υῖσι Θόαντι,
 δος πάσῃ Πλευρῶνι καὶ _ αἰπεινῇ Καλυδῶνι
 Αἴτωλοῖσι Φάνασσε, θεὸς δ' ὡς |τίετο δῆμοι·
 „|Ἴδομενεῦ, Κρητῶν βουληφόρε, |ποῦ τοι ἀπειλαὶ
 220 οἴχονται, |ἄς / |Τρωσὶ ἀπείλεον |υῖσες Ἀχαιῶν;“

200, 201 ύψοι 201 δύω 205 Ἐκτορι δὲ προπάροιθε ποδῶν πέσεν 206 περὶ κῆρι Ποσειδάων ἔχολώθη 208 ἰέναι 209 ἔτευχεν 213 μὲν - ἔνεικαν 214 ἥιεν ἐς κλισίην
 215 ἀντιάν - προσέφη κρείων 220 τάς

197 Dahinter steht wohl ein alter Vers \τὸν δ' / Αἴαντε \δύω, μεμαζῶτε/ |θούριδος ἀλικῆς, vgl. u.a. E 519 #τοὺς δ' Αἴαντε δύω; die metrische Variante μεμᾶτε nur hier, auch Pl. μεμᾶτες nur B 818 (s.d.). Der Hexameter beginnt mit dem Namen des Gefallenen, s. 171. 198 ~ K 360, s.d. 199 ~ Ψ 122 διὰ ρωπήια πυκνά#. 202 ff. ~ Λ 146 f., s.d. 204 Ionischer Hexameter (ἐλιξάμενος ohne Digammawirkung, Genetiv auf -ou#). 205 'fiel vor Hektors Füßen herunter in den Staub', vgl. 548 f. ἐν κονίῃσι | κάππεσν. Im Hexameter steht aus metrischen Gründen der Dativ #Ἐκτορι, vgl. dagegen Υ 324, Ω 510 προπάροιθε ποδῶν Ἀχιλῆος und Π 742, χ 4 #αύτοῦ πρόσθε ποδῶν, Υ 441 #αύτοῦ δὲ προπάροιθε ποδῶν; anders Φ 600 f. #αύτῷ ... | ἔστη πρόσθε ποδῶν. 208 = 167. 210 ~ 246. 214 Vgl. 294 κλισίηνδε κιών. 216 ~ Β 791 εἴσατο δὲ φθογγήν υἱοῦ _ Πριάμοιο Πολίτη. 217 ~ Ε 116 #ώκεον (!) δ' ἐν Πλευρῶνι etc., s.d. - Im Hexameter an den hiesigen Kontext angepasst. 218 ~ Π 605 u.ö.

- τὸν δ' αὗτ' Ἰδομενεὺς| Κρητῶν _ ἀγὸς |ἀντίον αὐδα·
 „[ω] Θόαν, |οῦ τις ἀνὴρ| νῦν αἴτιος, |δσσον ἔγω|γε
 γινώσκω· πάντες γὰρ ἐπιστάμεθα πτολεμίζειν.
 |οὔτε τινα| δέος ἵσχει _ /*ἄκηρ/, |οὔτε τις ὅκνω
 225 Φείκων |ἀνδύεται| \κλόνον/ _ κακόν· |ἀλλά που οὔτω
 μέλλει [δή] φύλον |ἔμμεν/ ὑπερμενέϊ Κρονίωνι,
 νωνύμους \όλέσθαι/ ἀπ' Ἀριγεος |ἐνθάδ' Ἀχαιοῖούς.
 |ἀλλὰ Θόαν|, καὶ γὰρ [τὸ] πάρος _ μενεδήιος ἥσιθα,
 ὀτρύνεις δὲ καὶ ἄλλον, \ōn/ _ μεθιέντα Φίδηια·
 230 τῶ νῦν μῆτε Λλῆγε/ κέλευ|έ τε |φωτὶ Φέκάστω.“
 τὸν δ' ἄμειβετ' / ἐπειτα Ποσειδά|ων ἐνοσίχθων·
 „Ιδομενῆ, μὴ κεῖνος ἀνὴρ ἔτι νοστήσειε
 |έκ Τροφίνης, ἀλλ' αὖθι κυνῶν μέλπηθρα γένοιτο,
 δς τις [έπ'] |ῆματι τοῖ|δε Φέκων \μεθιῆ*/| μάχεσθαι.
 235 |ἀλλ' ἄγε τεύχεα [δεῦρο] λαβὼν _ ίθι· |ταῦτα δ' ἄμα| χρὴ
 σπεύδειν, |αἱ κ' ὀφελοῖς [τι] γενώμεθα |καὶ δύ' ἐόντε.
 συμφερήτῃ δ' ἀρετῇ| πέλει _ ἀνδρῶν |καὶ μάλα λυγρῶν·
 |νῶι δὲ καὶ κ' ἀγαθοῖς/ ἐπισταίμεσθα μάχεσθαι.“
 ὡς Φειπῶν δ μὲν αὐτις \βῆ/ _ θεὸς |άμ πόνον ἀνδρῶν·
 240 |Ιδομενῆς| δ' ὅτε [δή] κλισίην εὕτυκτον ἕκανε,
 |δύσετο τεύχεα [καλὰ] περὶ _ χροῦ, |γέντο δὲ δοῦρε,

224 ἀκήριον 225 πόλεμον 226 εἶναι 227 νωνύμους ἀπολέσθαι, v.l. νωνύμους
 229 ὅθι 230 ἀπόληγε 231 ἡμείβετ' 234 μεθίησι mit v.l. μεθίησι / μεθίησι; +μεθίησι
 Ed. West 238 ἀγαθοῖσιν 239 ἔβη

221 = 259, 274, 311. 224 Wie E 812, 817, s. auch H 100, Λ 392, Φ 466; *ἄκηρ- ‘unbeherzt’ als regulär suffixloses Privativkompositum zu κῆρ, entsprechend ved. *su-hárd-* ‘gutherzig, befreundet’ (später *su-hṛd-* ‘Freund’). 224 f. ‘ins üble Gedränge’; ~ K 122 #οὔτ’ ὅκνω εἴκων, 238 αἵδοι εἴκων# (s.d.); Π 494 πόλεμος κακός, χ 152 πόλεμον κακόν an gleicher Versstelle; β 164, θ 293 ἀλλά που ἥδη#, δ 639 ἀλλά που αὐτοῦ#. – Vgl. H 217 f. ἀναδύναι | ἄψ λαῶν ἐς δύμιλον; Π 729 f. δύσεθ' δύμιλον ίών, ἐν δὲ κλόνον Ἀργείοισιν | ἥκε κακόν. 225 f. ~ B 116, I 23, Ξ 69 οὔτω που Διὶ μέλλει ὑπερμενέϊ φύλον εἶναι. 227 = M 70, Ξ 70; -μν- ist erst im Hexameter metrisch notwendig. 229 Vgl. u.a. M 268 ὅν τινα; anders ὅθι Δ 516. Im Hexameter ist der Anlaut des Präverbs μετα- wie altes *sm-behandelt. 233 Vgl. P 255 = Σ 179 Πάτροκλον Τρωῆσι κυσίν μέλπηθρα γενέσθαι#. – Auch im ep. Fünfzehnsilbler kann nur κυνῶν, nicht v-loses κυσί oder κύνεσσι gestanden haben, weil die Vorläuferregel der Hermannschen Brücke vor μέλπηθρα keine kurze Endsilbe zuließ. 234 ~ 118 δς τις _ πολέμοιο μεθείη#; wie T 110 #δς κεν ἐπ' ἡματι τῷδε, vgl. bloßes #ἡματι τῷδ(ε) Λ 444, Ο 252, Φ 584 und formelhaftes #ἡματι τῷ, ὅτε B 351 u.ö. – Der Ind. Präs. προΐει B 752 (dazu Tichy 2010, 52) erweist kein thematisches Paradigma, in dem der Konjunktivausgang -η eine reguläre Variante -ησι gehabt hätte. 235 ‘nimm die Waffen und komm!’ 239 = Π 726, P 82.

βῆ δ' ἔμεν \στεροπῇ*| ἀλίγκιος/, ἵν τε Κρονίων
Ιχειρὶ λαβὼν| \έτιναξ' Ὄλύμπο' ἀπ' αἰγλήνεντος/,
δεικνὺς |σῆμα βροτοῖσι, ἀρίζηλοι δέ Φοί αὐγαί·
245 |ῶς \τότε/ χαλικὸς \λάμπε/ περὶ στήθεσσι θέφοντος.
|Μηριόνης δέ [ἄρα] Φοί θεράπων \έτ/ ἀντιβόλησε
έγγὺς [έτι] κλισίης μετὰ γάρι _ δόρυ |χάλικεον \έλιθε/
|οἰσόμενος· |τὸν \προτίφη*/| _ σθένος |Ιδομενῆ|Φος·
,,|Μηριόνη|, Μόλοι' υἱὲ _ [πόδας] ταχύ, |φίλταθ' ἐταίρων,
250 τίπτ' ἥλιθες πόλεμόν| τε λιπών καὶ |δηϊοτῆ|τα;
ἡγέτης [τι] βέβλησαι, βέλεος δέ σε |τείρει ἀκωική,
ἥφ' ὄγγελίην/ μετ' ἔμ/ ἥλυθες; |ούδε τοι αὐτὸς
ἥσθαι \έν κλισίῃ/ λιλαίομαι, ἀλλὰ μάχεσθαι.“
τὸν δ' αὖ |Μηριόνης| πεπνυμένος |ἀντίον αὔδα·
255 „{|Ιδομενεῦ|, Κρητῶν βουληφόρε |χαλκοχιτώνων,}
|έρχομαι, εἴ τι τοι ἔγχος _ \έν κλισίῃ/ λέλειπται,
|οἰσόμενος· τὸ \γάρ νυ κατ_έφαξ/, |δι πρὶν ἔχεσικον,
ἀσπίδα \βαλῶν ὑπερήνορος |Δηϊφόβοιο/.“
τὸν δ' αὖτ' |Ιδομενεὺς| Κρητῶν _ ἀγὸς |ἀντίον αὔδα·
260 „|\δοῦρα/ δ', |ιαί κ' ἔθέλης/|, καὶ ἐν _ καὶ ἐφίκοσι δήεις
|έστα| \προτὶ/ ἐνώπια |παμφανάοντα,
Τρῷοι, |\ά/ κταμένων| +ἀπαίνυμαι/· |οὐ γάρ ὁφίω

242 ἀστεροπῇ ἐναλίγκιος 243 ἔτιναξεν ἀπ' αἰγλήνεντος Ὄλύμπου 245 τοῦ – ἔλαμπε
246 ἔνδι 247 ἦει 248 δὲ προσέφη 251 meist ἢ (oder ἥ) ἔτι 252 τεν ἀγγελίης
253, 256 ἐνὶ κλισίσι 255 meist fehlend 257 νυ γάρ κατεάξαμεν 258 Δηϊφόβοιο
βαλῶν ὑπερηνορέοντος 260 δούρατα – ἔθέλησθα 261 ἐν κλισίῃ πρὸς 262 τὰ – ἀπο-
αίνυμαι

242 ~ Ξ 386 #εἴκελον ἀστεροπῇ, s.d. 243 Wie A 532. 244 Die 2. Vershälfte auch X 27.
245 = X 32; im Hexameter #ῶς τοῦ in Entsprechung zum Plural #ῶς τῶν M 151 u.ö.
246 ~ 210; Ψ 860 = 888 ἀν δ' ἄρα Μηριόνης, θεράπων ἔνδις Ιδομενῆος. – Oder Φοί \όπάφων
ἔτ/., vgl. H 165 f. = Θ 263 f. Ιδομενεὺς καὶ ὄπαων Ιδομενῆος | Μηριόνης. 247 f. ‘er war
ja hergekommen, um sich einen Speer zu holen’, Wiederaufnahme von 167 f.; vgl. 250
ἥλυθες, 252 ἥλυθες. Im Hexameter augmentiertes μετὰ ... ἦει (!) ‘denn er war auf dem
Weg zu seinem Speer’ mit nachgetragenem Partizip. 248 ~ 257. 249 Im Hexameter
ion. πόδας (nicht πόδε*). 252 Vgl. Λ 140 ἀγγελίην ἐλθόντα; s. Forssman 1974, 41-64,
bes. 59. 253 Vgl. κλισίη 261, 267. 254 = 266. 256 Wie 253. 257 Im Hexameter
die Partikelfolge νυ γάρ (nur hier, anders γάρ νυ ξ 275 u.ö.) und eine metrisch bedingte
1. Plural, der im Relativsatz die 1. Singular folgt; zu letzterem s. Michel 1971, 75.
258 Vgl. P 24 ‘Υπερήνορος ιπποδάμοιο#. – Im Hexameter die Streckbildung ὑπερηνο-
ρέοντ- (auch Δ 176), deren Grundwort als Personenname vorliegt. 260 Wie Θ 471,
Ι 288, 359 ἔθέλησθα, s.d. 261 ~ Θ 435 ἄρματα δ' ἔκλιναν πρὸς ἐνώπια παμφανώντα
(s.d.). 262 Im Hexameter Hiat nach ἀπο- durch phonologische Streckung.

ἀνδρῶν \δη̄ιων/ **Φέκάς** ίσ|τάμε|νος πολεμίζειν·
 τῷ μοι \δοῦρά/ τ' |έστι καὶ ἀσπίδες |όμφαλό|φεσ|σαι,
 265 |καὶ κόρυθες| \ήδὲ/ θώρηκες λαμ|πρὸν γανάον|τες.“
 τὸν δ' αὖ |Μηριόνης| πεπνυμένος |ἀντίον αὐ|δα·
 „|καὶ τοι ἐμοὶ| παρὰ [τε] κλισίῃ καὶ |νη̄fì μελαί|νῃ
 |πόλλ' ἔναρα| Τρώων ἀλλ' οὐ _ σχεδόν |έστι ἐλέσ|θαι.
 \οὐ/ γὰρ |οὐδ' ἐμέ φη|μι λε|λασμένον \ξη̄μεν/ ἀλκῆς,
 270 ἀλλ' \ένi/ πρώ|τοισι μάχην| _ ἀνὰ |κυδιάνει|ραν
 |ίσταμαι, ὁπ|πότε νεῖκος _ \όρω|ρη/ πολέμοι|ο.
 ἄλλον |πού τινα +μάλ|λον Ἀχαι|fῶν |χαλκοχιτώ|νων
 λήθω |μαρνάμενος, σὲ δὲ _ \Fίδμεν/ |αύτὸν ὀFίω.“
 τὸν δ' αὗτ' |Ιδομενεὺς| Κρητῶν _ ἀγὸς |ἀντίον αὐ|δα·
 275 = „|Φοῖδ' ἀρετὴν| οἷος \σύ/· τί σε χρὴ |ταῦτα λέγεσθαι;
 εἰ γὰρ νῦν \πάρ/ |νηνοὶ λεγού|μεθα |πάντες ἄριστοι
 |ές λόχον, \ή| μάλιστ' ἀρε|τὴ |διαφείδετ'/ ἀνδρῶν,
 ἔνθα [ό τε] |διειλός ἀνήρ| ὅς τ' ἄλκιμος |έξεφα|Fέν|θη·
 \καὶ/ μὲν |γάρ τε \κακοῦ| χρώς _ τρέπετ'/ |ἄλλυδις ἄλιλη
 280 |ούδ' [οἱ] ἀτρέμας |ἵσθαι ἐρη|τύετ' |ἐν φρεσὶ θυμός,
 |ἀλλὰ μετοκλάζει καὶ ἐπ' _ \άμφοτέρω| πόδ'* / ίζει,
 |ἐν δέ τέ |Φοί| κραδίη \μέγα/ στέρ|νοισι πατάσ|σει
 |κῆρ/ |ό|Fιομένω|, πάταγος δὲ [τε] |γίνετ' ὀδόν|των·
 |ἀγαθοῖο δ' ἄρ' οὐ|τε χρώς _ τρέπετ'/ |οὔτε τι λίην
 285 |ταρβεῖ, \έπει| κε/ πρῶτον +εἰσ_ίζη|ται λόχον ἀνδρῶν,

263 δυσμενέων 264 δούρατά 265 καὶ 269 οὐδὲ – ἔμμεναι 270 μετὰ 271 ὄρω-
 ρηται 273 ἕδεναι 275 ἐσσι 276 παρὰ 277 ἔνθα – διαείδεται 279 τοῦ – κακοῦ
 τρέπεται χρώς 281 ἀμφοτέρους πόδας 282 μεγάλα 283 κῆρας 284 τοῦ δ' ἀγαθοῦ
 οὐτ' ἄρ τρέπεται χρώς 285 ἐπειδὰν – ἐσίζηται

263 Vgl. M 57, O 533 (s.d.) δηίων ἀνδρῶν ἀλεωρήν#. **265** ~ T 359 κόρυθες λαμπρὸν γανόωσαι#. – Restituiert mit /-s./ am Ende des 1. Choriambus. **267** ~ A 329; vgl. 167 = 208. **269** ~ Y 187 #ήδη μὲν σέ γέ φημι. **270** ~ I 709 ἐνὶ πρώτοισι μάχεσθαι#, M 324 ... μαχούμην#. **271** ~ τ 377, 524 (θυμὸς) ὄρώρεται (!); vgl. 122 μέγα νεῖκος ὄρωρεν# u.ä. – Im Hexameter ein irregulärer Konjunktiv Medium. **275** ~ 292. Vgl. B 192, Λ 653, Ο 93 f. οῖσθ(α ...), οῖος; Ω 376 οῖος δὴ σὺ δέμας καὶ εἶδος ἀγητός#. – Im Hexameter ist οῖος als Doppelkürze behandelt, s. zu Σ 105. **277** ~ Θ 535 #αὔριον ἦν ἀρετὴν διαείσεται, s. d. **278** ~ I 320 κάτθαν' ὄμῶς ὅ τ' ἀεργὸς ἀνήρ ὅ τε πολλὰ ἐօργως (s.d.), bzw. M 269 f. Ἀργείων ὅς τ' ἔξοχος ὅς τε μεσήεις | ὅς τε χερειότερος. – Im Hexameter bereits wie Theognis 393 f. ἐν πενήῃ δ' ὅ τε δειλὸς ἀνήρ ὅ τε πολλὸν ἀμείνων | φαίνεται (Artikel, δειλός ohne Digammareflex). **279, 284** ~ P 733 τῶν δὲ τρέπετο χρώς, οὐδέ τις ἔτλη#. Vgl. I 634 f. #καὶ ὁ μὲν ..., | τοῦ δέ τ(ε). – Im Hexameter mit Artikel. **280** ~ I 462 ἔνθ' ἐμοὶ οὐκέτι πάμπαν ἐρητύετ' ἐν φρεσὶ θυμός; B 200 #δαιμόνι', ἀτρέμας ἥσο. **283** Für κῆρα steht im Hexameter der inhaltlich unmotivierte, metrisch notwendige Plural.

ἀρᾶται δὲ τάχιστα *μιγῆμεν / | ἐν δαῖ λυγ|ρῇ·
 οὐδέ κέν <τις> | ἐνθα τε|ζὸν| [γε] _ μένος | χεῖρέ τ/ δνοι|το.
 εἴ περ γάρ κε | βλεῖο \πονή|μενος*/ | ἡ|Fὲ τυπεύ|ης,
 |οῦ \κεν ἐν αὐχένι / πέσοι _ βέλος | οὐδ' ἐνὶ νώ|τοι,
 290 |ἀλλά \κε τοι| στέρνων ἡ|Fὲ _ |νηδύος ἀν|τήσειε/
 πρόσσω ιέμενοι μετὰ προμάχων ὁριστύν.
 |ἀλλ' ἄγε, μη|κέτι [ταῦτα] λεγώμεθα |νηπύτιοι| ως
 ἔσταότες, μή πού τις ὑπερφιάλως νεμεσήσῃ·
 |σὺ δὲ/ κλισίηνδε κιῶν| _ ἔλε |δβριμον ἔγ|χος.“
 295 |ῆ ῥα/, |Μηριόνης| δὲ θο|Fῷ *ἀτάλας/| "Αρηΐ
 |κραιπνὰ/ κλισίηθεν ἀνείλετο |χάλκεον ἔγ|χος,
 βῆ δὲ μετὰ |τόν γε/ μέγα| _ πτολέ|μοιο μεμη|λώς.
 οῖος [δὲ] βροτο|λοιγὸς "Αρης| _ πόλε|μόνδε μέτει|σι,
 |τῷ δὲ Φόβοι| φίλοις υἱός _ |ἄμα] κρατε|ρὸς καὶ ἀταρ|βῆς
 300 |+ἔσπεθ/, |ἴς τ' ἐφόβη|σε |τλήμονά/ |περ πολεμισ|τήν·
 τώ |ψ' ἐκ Θρή|ηκης*/ |Ἐφύρους| |κμὲν> μετὰ θω|ρήσσεσθον
 ἡ|Fὲ [μετά] Φλεγύ|ας μεγαλή|τορας, |οὐδ' ἄρα τῷ γε
 ἔκλυνον ἀμφοτέρων, ἐτέροισι δὲ κῦδος ἔδωκαν·
 τοῖοι Μηριόνης τε καὶ |ίδομενεύς, ἄγοι ἀνδρῶν,

286 μιγήμεναι 287 καὶ χεῖρας 288 πονεύμενος 289 ἀν ἐν αὐχέν' ὅπισθε 290 κεν ἥ
 στέρνων ἥ νηδύος ἀντιάσειε 294 ἀλλὰ σύ γε 295 ως φάτο – ἀτάλαντος 296 καρπα-
 λίμως 297 |ίδομενῆα 300 ἔσπετο, δς – ταλάφρονα 301 μὲν ἄρ' ἐκ Θρήκης

286 Wie I 240 ... φανήμεναι Ἡῶ (!) δῖαν#, s.d. **287** ~ 105, 318 μένος καὶ χεῖρας
 (Ἀχαιῶν#). Vgl. I 61 f. οὐδέ κέ τις μοι | μῦθον ἀτιμήσει(ε), ähnlich μ 87 u.ö. – Im Hexa-
 meter fehlt das indefinite Subjekt; χεῖρας hier von einer Einzelperson. **288** ~ Δ 374
 πονεύμενον (!), mit der gleichen ionischen Kontraktion. – Vgl. hom.-äol. φορῆναι ne-
 ben φορέειν. **289** Der Hexameter zeigt ion. ἄν, zusätzliches ὅπισθε ‘hinten’ (~ O 451)
 und Elision der Dativendung -ι. **290** ~ M 356 ἀντιάσητον (!)#, s.d. **291** Wohl
 Flexionsvariante von altem *πρόσσω ιέμενοι, O 543 #πρόσσω ιέμενη. **292** = Y 244, dort im Dual fortgesetzt
 durch #ἔσταότ(ε); ~ B 435 #μηκέτι νῦν δήθ' αὐθὶ λεγώμεθα (u.a.); Y 200, 431 νηπύτιον
 ως#. **293** Ionisch (kein Dual, /-s-/ gegenüber /-ss-/ in νεμεσσῶμαι 119). **295** = 328,
 ~ 528. Zur Begründung des Rekonstrukts *ἀτάλας s. Tichy 2010, 61 f. **296** Wie Ξ 461. –
 ἀνείλετο im alten Vers mit metrischer Dehnung, nicht Augment. **297** = 469.
300 Vgl. Φ 430 θαρσαλέοι καὶ τλήμονες; ταλάφρον- als Nebenform zu ταλασίφρον- nur
 hier. – ἔσπε- gilt in der Ilias als augmentiert, soweit nicht +σπέ- zu lesen ist, vgl. West,
 Praef. XVII m.; ähnlich z.B. 492 (Gleichnis), Γ 239 (direkte Rede). – Im Hexameter Hiat
 durch phonologische Streckung. **301** ~ Y 485 δς ἐκ Θρήκης (!). – Im Hexameter mit
 Kontraktion. **303-305** Ionische Hexameter in traditioneller Diktion (kein Dual; aug-
 mentiertes #ἢσαν im Erzähltext). **303** Sechzehnsilbige Plural(!)-Variante zu *ἔκλυ'
 |ἀμφοτέρων|, ἐτέροις δὲ |κῦδος ἔδω|κε (von Ares allein oder von Zeus).

- 305 ήσαν ἐς πόλεμον κεκορυθμένοι αἴθοπι χαλκῷ.
 τὸν καὶ |Μηριόνης| πρότειρος \προτίζειπε* μῦθον/·
 „|Δευκαλίδη|, πῆ τ’ ἄρ μέμονας \καδ|δῦναι*/ δύμιλον;
 |ἡ|F’ ἐπὶ \δεξιὰ/ παντὸς – στρατοῖ’, |ἡ|F’ ἀνὰ μέσ|ους,
 |ἡ|F’ ἐπ’ \άριστέρ/’; ἐπεὶ οὐ ποθι |Fέλπομαι οὔ|τω
 310 δεύεσθαι πολέμοι|ο \χαλκοχίτωνας/ ’Αχαι|Fούς.“
 τὸν δ’ αὖτ’ |Ιδομενεὺς| Κρητῶν – ἀγὸς |άντίον αὐ|δα·
 „|νησὶ μὲν ἐνι μέσσησι ἀμύνειν |εἰσὶ καὶ ἄλ|λοι,
 Αἴαντές τε δύω Τεῦκρός θ’, – δὲς ἄριστος ’Αχαι|Fῶν
 |τοξοσύνη|, ἀγαθὸς δὲ – |καὶ [ἐν] σταδίῃ| ύσμίνῃ·
 315 οἵ [μιν] ἄ|δην ἐλάσου|σι καὶ _ \+ἄα|τον/ πολέμοι|ο
 ’Εκτορα Πριαμίδην, εἴ καὶ μάλα καρτερός ἔστι.
 |αιπύ Fοι \έσισεται/, μάλα |περ μεμαFῶ|τι \θυμοῖ/,
 κείνων νικήσαντι μένοι – \ήδε/ |χεῖρας ἀάπ|τους
 |νῆ|Fας ἐνιπρῆσαι, δτε μὴ αὐτός γε Κρονί|ων
 320 |έμβάλοι αἰ|θόμενον +δαFελὸν |νησὶ/ θοFῆ|σι.
 |άνδρὶ δέ κ’ οὐ| Fείξει μέγας \Τελαμῶ|νος υίός/,
 δὲς θνητός τ’ εἴη καὶ ἔδοι – \Δήμητρος ?χθονὶ/ ἀκτήν,
 χαλκῷ τε Fρηκ|τὸς μεγάλοι|σι τε |χερμαδίοι|σι·
 |ούδε \κ/ ’Αχιλ|λῆFί <γε> Fρηξ|ήνορι χωρήσειε
 325 ἐν γ’ αὐτοσταδίῃ| \ποσσὶ/ δ’ – οὐ πώς |έστι ἐρίζειν.

306 πρὸς μῦθον ἔειπεν 307 καταδῦναι 308 δεξιόφιν 309 ἀριστερόφιν 310 κάρη
 κομόωντας 315 ἐσσύμενον 316 meist fehlend 317 ἐσσεῖται – μάχεσθαι 318 καὶ
 320 νήεσσι 321 Τελαμώνιος Αἴας 322 Δημήτερος 324 ἀν 325 ποσὶ

305 Holodaktylus, der den Iteratvers βῆ δὲ διὰ προμάχων κεκορυθμένος αἴθοπι χαλκῷ (Δ 495 u.ö.) variiert. **306** Wie Λ 429 u.ö. **307** ~ Ο 299, K 433 καταδῦναι δύμιλον# (s.d.). Vgl. T 25 #μυῖαι καδδῦσαι. **308 f.** Vgl. 326 ἐπ’ ἀριστέρ/’; H 238 οἰδ’ ἐπὶ δεξιά, οῖδ’ ἐπ’ ἀριστερὰ νωμῆσαι βῶν. Im Hexameter zweimal dichtersprachl. -όφιν mit silbenschließendem νῦ ἐφελκυστικόν. **310** Vgl. 272 ’Αχαιῶν χαλκοχιτῶνων# und K 287 χαλκοχίτωνας ’Αχαιούς#. **313** Kein Dual, also von einem ionischen Dichter (um)formuliert; älter vielleicht ἄμφ’ Αἴ|αντε δύνωι Τεῦκρόν/ τ(ε), vgl. Z 436. **314** Vgl. 713. **315** Vgl. 746 ἀνήρ ἄτος πολέμοιο# (Achilleus) und T 423 οὐ λήξω, πρὶν Τρῶας ἄδην ἐλάσσαι πολέμοιο im Verhältnis zu N 633-639. **316 f.** ~ Ο 604 ”Εκτορα Πριαμίδην, μάλα περ μεμαῶτα καὶ αὐτόν (s.d.). **316** Vgl. 483 (von Aineias). **317** ~ 80; B 392 f. οὐ οἱ ἔπειτα | ἄρκιον ἐσσεῖται (!) φυγέειν κύνας ἡδ’ οἰωνούς. – Vgl. 337 μέμασαν δ’ ἐνὶ θυμῷ#, E 135 #καὶ πρὶν περ θυμῷ μεμαώς. Im Hexameter ἐσσεῖται mit irregularer metrischer Dehnung. **318** ~ 105, 287 μένος καὶ χεῖρας; M 166 σχήσειν ἡμέτερόν γε μένος καὶ χεῖρας ἀάπτους. – Wie Ο 139 und 509, mit /-s. / vor der alten Versgrenze. **320** Vgl. Frisk I 342 s.v. δαίω. **321** Vgl. 177 u.ö. υίός Τελαμῶνος; 67, Λ 563, 591, P 115 Τελαμώνιον υίόν#, s.d. **322** ~ Φ 76 πασάμην (!) Δημήτερος (!) ἀκτήν#, Λ 631 ἀλφίτου ιεροῦ ἀκτήν#; vgl. u.a. ἐπιχθόνιος. – Flexivisch gestrecktes Δημήτερος war erst im Hexameter notwendig.

νῶϊν δ' [ώδ'] ἐπ' ἀ|ριστέρ' ἔχει _ στρατοῖ', |ὅφρα |Φίδωμεν/,
 \ή|έ τῷ τάχ' / |εῦχος ὁρέξομεν, |ή|έ τις \άμημι/.“
 \ή|ή ρα/, |Μηριόνης δὲ θο|Φῶ *άτάλας/ | "Αρηΐ
 |ἄρχ' ἴμεν, ὅφρ' | \ίκεσθην / κα|τὰ στρατόν, \ή| \ρ' / ἀνώγει.
 330 οἵ δ' ως |Ιδομενῆ|Fa Φίδον φλογὶ |Φῆσον/ ἀλκήν,
 αὐτὸν καὶ θεράποντα, σὺν ἑντεσι δαιδαλέοισι,
 κεκλόμενοι καθ' ὅμιλον ἐπ' αὐτῷ πάντες ἔβησαν.
 τῶν δ' ὄμὸν ἵστατο νεῖκος ἐπὶ +πρυμνῆσι νέεσσιν·
 ως δ' [όδη] ύ|πὸ ληιγέων| ἀνέμων σπέρ|χωσι ἄ|φελ|λαι
 335 |ήματι τοῦ, ὅτε [τε] πλείστη _ κόνις |άμφι κελεύ|θους,
 |οῖ τ' ἄμυδις| \κονισάλοι* _ ἵστα|ουστ*/ ὄμιχ|λην,
 ως [άρα] τῶν ὄμόσ' |ἔλθε μάχη|, _ μέμα|σαν δ' ἐνὶ θυμοῖ
 ἀλλή|λους καθ' ὅμιλον \έναίρειν/ |οξέ|φι χαλ|κῶ.
 |φρίξε* δὲ δὴ/ μάχη φθεισίμβροτος |έγχεῖ|σι
 340 μακρῆσ', ἄς \έ|χον/ ταμεσί|χροας: |օσσε δ' ἄμερ|δε
 αὐγὴ \χαλκέ|η*/ κορύθων| _ ἀπὸ |λαμπομενά|ων
 θωρή|κων τε νε|Φο|σμήκτων _ σακέ|ων τε φα|Φει|νῶν,
 |έρχομένων| [άμυδις]: μάλα κέν {τις} _ θρασυ|κάρδιος εἴη,
 δὶς \τὸν/ γηθή|σειε Φίδῶν| _ πόνον |ούδ' ἀκάχοι|το.
 345 τὼ δ' {ἄρ'} ἀμφὶς |φραζομένω*| / _ Κρόνοι' |υῖ|φε κραται|ὼ
 |ἀνδράσι ἡ|ρώεσσι \τευχέτην*/ |ἄλγεα λυγ|ρά.

326 τάχιστα	327 εἰδομεν, ἡέ τῷ - ἡμῖν	328 ως φάτο - ἀτάλαντος	329 ἀφίκοντο - μιν
330 εἴκελον	336 κονίς μεγάλην ἵστασιν	338 ἐναιρέμεν	339 ἔφροιξεν δὲ
341 χαλκείη	344 τότε	345 φρονέοντε δύω	340 εἴχον
			meist τετεύχατον (so Ed. West), vv.ll.
			τετεύχετον, ἐτεύχατον; Edd. Ludwich, Monro-Allen ἐτεύχετον

326 Vgl. ὕφρα ἕδωμεν# K 97 und ὕφρα ἕδωμαι# Z 365, Θ 376. **327** ~ M 328 ἕομεν, ἡέ τῷ εῦχος ὁρέξομεν, ἡέ τις ἡμῖν (s. d.). – Am Schluss das metrisch passende Pluralpronomen, weil es auf die Zweizahl hier nicht ankommt (anders 236 ff.). Im Hexameter zählt τῷ als Kürze. **328** = 295. **330** Wie Σ 154; vgl. 39 φλογὶ ἰσοι. **331-333** Originäre ionische Hexameter (ἐπ' αὐτῷ, ἔβησαν, νέεσσιν). **331** ~ Π 279 αὐτὸν καὶ θεράποντα, σὺν ἑντεσι (!) μαρμαίροντας. **332** = Λ 460. **336** ‘eine Wolke von aufgewirbeltem Staub’. **339** ~ 543 #έκλινθη δ(έ); Λ 216 #ἀρτύνθη δὲ μάχη. – Im Hexameter Augment und silbenschließendes νῦ ἔφελκυστικόν. **340-343** ~ B 457 f. ως τῶν ἐρχομένων ἀπὸ χαλκοῦ θεσπεσίοι | αἴγλη παμφανώσα δι' αἰθέρος οὐρανὸν ἵκε. **340** Im Hexameter mit Dehnungsaugment. **341** Im Hexameter mit irregularer metrischer Dehnung. **343** Vgl. K 41 μάλα τις θρασυκάρδιος ἔσται#, s. d. **344** ‘diesen’; erst im Hexameter mit Vergangenheitsbezug (τότε). **345** Vgl. B 13 f. οὐ γὰρ ἔτ' ἀμφὶς ... | ἀθάνατοι φράζονται. **346** Vgl. 209 κήδε' ἐτευχεν#. – Im Hexameter eine 3. Dual auf -τον statt -την, die sich auf dieser metrischen Grundlage jeder Korrektur widersetzt. Ein gegenwartsbezogener Indikativ Perfekt τετεύχατον ‘sie haben bereitet und sind jetzt dafür bekannt’ (funktional wie ἔοργε) passt nicht in den Kontext.

Ζεὺς μέν ῥα Τρώεσσι καὶ Ἐκτορι βούλετο νίκην,
κυδαίνων Ἀχιλῆμα ποδώκε’· Ιούδ’ ὅ γε πάμπαν
|ῆθελε λαμφὸν ὀλέσθ’ Ἀχαιῶν/ μετιόθι πρό,
350 |ἀλλὰ Θέτιν κύδαινε καὶ _ υἱὸν/ |καρτερόθυμον.
Ἄργείους δὲ Ποσειδάων ὁρόθυνε μετελθών,
+λάθρη ἀναδύν/ πολιῆς_ ἀλός; |ᾶχθετο γάρι ῥα
|Τρωσὶ/ |δαμναμένους, Διὶ _ |δὲ κρατερῶς |νεμέσσα/.
ἢ μὰν ἀμφοῖν* περ/ ὄμὸνι _ γένος |ηδ’ ἵα πάτρη,
355 |ἀλλὰ |Ζεὺς πρότερος γεγόνει καὶ |πλείονα +Φείδει:
τῷ ῥ’ [καὶ] ἀμφαδίην μὲν ἀλεξέμεναι ἀλέφεινε,
+λάθρη δ’ |αιμὲν ἔγειρ’ |ἀνὰ/ _ στρατόν, |ἀνδρὶ Φεοικώς.
τοι δ’ ἔριδος κρατερῆς καὶ ὄμοιον πτολέμοιο
πειραρ ἐπαλλάξαντες ἐπ’ ἀμφοτέροισι τάννυσσαν
ἄρρηκτόν τ’ ἄλυτόν τε, τὸ πολλῶν γούνατ’ ἔλυσεν.
360 |ἔνθα |μεσσαιπόλιός*/ περ ἐώνι _ Δαναοῖσι κελεύσας
|Ιδομενεὺς Τρώεσσι μετ_ἀλμενος [ἐν] φόβον ὅρισε·
πέφνε |δ’ |Οθρυονῆμα Καβησόθεν |παρεόντα/,

347 ῥα Aristarch, Ed. Ludwich; meist ἄρα 348 πόδας ταχύν 349 ὀλέσθαι Ἀχαιϊκὸν
350 νίέα 352 überl. λάθρη – ὑπεξαναδύν 353 Τρωσὶν – ἐνεμέσσα 354 ἀμφοτέροισιν
357 κατὰ 358 v.l. οἵ; +τῷ Aristarch, Edd. 361 μεσσαιπόλιός 363 γάρ – ἔνδον ἔόντα

347 ~ H 21 (s.d.), Π 121 Τρώεσσι δὲ (!) βούλετο νίκην#. **348** ~ 350. Im Hexameter mit ion. πόδας. **349** ~ λαὸν Ἀχαιϊκόν I 521, O 218, s.d. – #ῆθελε ursprünglich nicht augmentiert, sondern mit maskierter metrischer Dehnung. Die zweisilbige Gestaltung des 4. Biceps setzt den Digammauschwund voraus. **350** Im Hexameter analogisches νίέα (nur hier), weil die Normalform νίόν gegen Wernickes Gesetz verstieß. **352** Wie 357; vgl. A 359 καρπαλίμως δ’ ἀνέδυ πολιῆς ἀλός. **353** = 16, dort nach ἐλέαιρε δ’ Ἀχαιούς#. **354** ~ Δ 437 οὐ γάρ πάντων ἦεν ὄμὸς _ θρόος οὐδ’ ἵα γῆρυς. – Im Hexameter mit Dativ (!) Plural statt Genetiv Dual. **355** ~ T 219. **356 f.** Wie H 196 #ἡὲ καὶ ἀμφαδίην, s.d.; ~ H 242 f. #ἀλλ’ οὐ γάρ σ’ ἐθέλω βαλέειν ... | λάθρη ὀπιπεύσας, ἀλλ’ ἀμφαδόν, αἴ κε τύχωμι. **358** Vgl. Σ 242 φυλόπιδος κρατερῆς καὶ _ ὄμοιον (!) πτολέμοιο (für _ ὄμοιο*/ πτολέμοιο, s. 635). – Inhaltlich und syntaktisch zum Folgenden gehörig, also wohl ein originärer Hexameter mit Plural #τοί (wie überliefert), nicht Dual #τώ (wie seit Aristarch nach 345 korrigiert wird). **359** Originärer Hexameter mit dem hom. Einzelbeleg für ἀλλάσσω und dem ion. Plural τάνυσσαν# statt Dual τανυσσάτην*, wie nochmals in Ξ 389 δή ῥα τότ’ αἰνοτάτην ἔριδα πτολέμοιο τάνυσσαν (Poseidon und Hektor). Das Bild des Seil-Spannens (Michel 1971, 55 f., bes. 56: „Zusammenfassung und Überleitung zugleich“) verwendet erst der Ionier Homer. **360** Fünfzehnsilbiger Hexameter in traditioneller Diktion, aber mit ion. γούνατ(α); zur 1. Vershälfte vgl. 37 #ἀρρήκτους ἀλύτους (sc. (πέδας). Die alte Formel war ὑπὸ γοῦνα λῦσε/#, vgl. u.a. 412. **361** Übergang zu einem weiteren alten Stück; im Hexameter ist #ἔνθα vorangestellt, das den Neueinsatz anzeigt. **362** Wie Λ 544, s.d. **363** Wie Ο 438 Μαστορίδης, ὃν νῷι Κυθηρόθεν ἔνδον ἔόντα, s.d.

- 365 ὅς [ρά] νέ^τον πολέμοιο μετὰ κλέ^τος εἰληλούθει,
 ＼αῖτει / |δὲ Πριάμοιο θυγατρῶν |^τεῖδος ἀρίστην
 Κασσάνδρην ἀνάζεδ|νον, \ύπόστη / |δὲ μhéγα ^τέρ|γον,
 |έκ Τρο^τίης| ἀFέκοντας _ \Fώσειν/* / |^τεῖFας 'Αχαι^των.
 τῷ [δ' ὁ] γέρων Πρίαμος| \ύπο_σχετο/ |καὶ κατάνευσε
 \δώσειν/. ὃ δὲ |μάρναθ' ύπο|σχεσί^τησι πιθήσας.
- 370 |^τιδομενεὺς| δὲ |τοῖ' ἀκόντισσε*/ |δουρὶ φα^τει|νῷ
 καὶ \βάλ/ |^τψι βιβάν|τα τυχών· οὐδ' ἥρκεσε θώρηξ
 |χάλκεος, δν| \φόρεσκε*, μέσση/ δ' ἐν |γαστέρι πῆξε.
 δούπησεν δὲ πεσών· ὃ δ' ἐπεύξατο φώνησέν τε·
- 375 „|^τορυνοεῦ|, περί [δή] σε βροτῶν αἰνίζομ' ἀπάντων,
 |εὶ ἔτεFὸν| δὴ πάντα \τελέεις*, |δόσσα γ'/ ύπέστης
 |Δαρδανίδη| [Πριάμω]. ὃ δ' ^ταῦθ' ύπεσχετο |θυγατέρα| ^τηήν.
 |καί κέ τοι \άμμεις/ ταῦτα γ' ύποσχόμενοι \τείσαιμεν*/,
 δοῦμεν δ' |^ταρεFίδα| θυγατρῶν |^τεῖδος ἀρίστην
 |^ταργεος \έξ|άγοντες/ διπυιέμεν, εἴ \κεν/ ἄμμι
 |^τιλίο' ἐκ|πέρσης εῦ ναιόμενον πτολίεθρον.
- 380

365 ἢτεε 366 ύπεσχετο 367 ἀπωσέμεν 368 ύπό τ' ἔσχετο 369 δωσέμεναι 370 αὐτοῖο τιτύσκετο 371 βάλεν 372 φορέεσκε, μέση 375 τελευτήσεις, ὅσ' 377 ἡμεῖς - τελέσαιμεν 379 ἔξαγαγόντες - κε σύν

364 Formen des Perfekts εἰλήλουθα waren auch am Verschluss des ep. Fünfzehnsilblers nur mit metrischer Dehnung verwendbar. **365** Vgl. 378, außerdem Ω 292 #αῖτει δ' οἰωνόν (Ipt.). **366** ~ 375, bzw. I 576 ύποσχόμενοι μέγα δῶρον#. – Im vorhexametrischen Text wechselte ύπίσχεσθαι *“von sich aus darunterhalten” → ‘versprechen, zusagen’ mit ύφίστασθαι *“sich darunterstellen” → ‘versprechen’ im Sinne einer Selbstverpflichtung, vgl. 369, 375 ff. Dem Hexameterdichter war der Unterschied anscheinend nicht mehr geläufig. **367** Wie 369 \δώσειν/. **369** Vgl. E 654, Λ 445 #εῦχος ἐμοὶ δώσειν, Ξ 275 #ἡ μὲν ἐμοὶ δώσειν (s.d.). **370** Wie 159. **371** ~ 397. Der Aorist zu ἀρκέω erscheint nur in ionischer Lautform, vgl. O 534 ἥρκεσ' (!) δλεθρον# ~ N 440 ἥρκει δλεθρον#. **372** = 398, ~ 407. Vgl. Risch 1974, 276 f. zu καλέσκετο neben καλέσκε etc. **373** ~ Λ 449, Υ 388; zur 2. Vershälfte vgl. 413 ~ 445 ἐπεύξατο μακρὸν ἀσσας#. – Ionischer Hexameter mit silbenschließendem νῦ ἐφελκυστικόν im 2. und 5. Longum, vgl. 442 und den Formelvers 187. **374** ~ Θ 487. **375** Vgl. Φ 457 ύποστὰς οὐκ ἐτέλεσσε#. **377** ‘zusagen und nachher als Gegenleistung entrichten’, vgl. 659 ποινή, außerdem θ 347 f. ἐγὼ δέ τοι αὐτὸν ύπίσχομαι, ώς σὺ κελεύεις, | τείσειν αἴσιμα πάντα ‘ich sage dir zu, dass er ... Wiedergutmachung leisten wird’. Der Hexameterdichter hat \τείσαιμεν*/, das für ihn Buße oder Strafe implizierte, modernisierend durch τελέσαιμεν (!) mit ion. /-s-/ ersetzt, s. auch I 157 ~ 299 τελέσαιμι / τελέσεις (!), K 303 τελέσεις (!)#. **378** f. ~ Ξ 268 δώσω όπυιέμεναι καὶ _ σὴν κεκλῆσθαι ἀκοιτιν. **378** ~ 365. **379** f. ‘gesetzt den Fall, dass du für uns Ilios zerstörst’, auf seine extreme Selbstüberschätzung anspielend (367). Im Hexameter dagegen, metrisch gefordert, ‘mit uns’. **380** ~ B 133.

ἀλλ’ ἔπειν, δόφρος ἐπὶ νηνσὶ συνώμεθα ποντοπόροισιν
 ἀμφὶ γάμω, ἐπεὶ οὐ τοι ἐεδνωταὶ κακοί εἰμεν.“
 ὡς Φειπῶν ποδὸς ἔλκε καὶ τὰ κρατερὴν | ύσμίνην
 ἥρως | Ἰδομενεύς. τῷ δ’ ἐπί’ | Ἀσιος \ἔλθ’|/ ἀμύντωρ
 385 πεζὸς πρόσθ’ ἵππων· \ἔχε δ’ αἰλῆτε | πνέοντε*/ κατ’ ὕμων
 | τῷ γ’ | ἡνίοχος θεράπων· | δὲ | ἔτετο θυμοῖ
 | Ἰδομενῆ|/βαλέειν· | δὲ μιν | φθάς*/ βάλε δουρὶ¹
 λαιμὸν ὑπ’ ἀνθερεῶνα, διαπρὸ δὲ χαλκὸν ἔλασσεν.
 | ἥριπε δ’ ὧς | ὅτε τις δρῦς | | ἥριπ’ | | ἥριπ’ | ἥριπ’ |
 390 | ἥριπε πίτυσι βλωθρή, | ἥν τ’ ὄρεσσι | | τέκτονες ἄνιδρες
 | | πελέκυσσος’ ἔταμον | νεφήκεσσι*/ | νήπιον \ἔμμεν·
 ὡς δὲ πρόσθ’ ἵππων καὶ δίφρου κεῖτο τανυσθεῖς,
 βεβρυχώς, κόνιοι δεδραγμένος | αίματοξέσσης.
 ἐκ δέ οἱ ἡνίοχος πλήγη φρένας, ἀς πάρος εἶχεν·
 395 οὐδὲ δὲ γέτελμησεν δηίων ὑπὸ χειρας ἀλύξας
 ἀψ ἵππους στρέψαι. τὸν δὲ Ἀντίλοχος μενεχάρμης
 δουρὶ μέσον περόνησε τυχῶν· οὐδὲ ἥρκεσε θώρηξ
 | χάλκεος, δὲν | φόρεσκε*, μέσση/ δὲν | γαστέρι πῆξε.

384 ἥλθεν ἀμύντωρ; Aristarch, v.l. ἥλθ’ ἐπαμύντωρ 385 τῷ δὲ πνείοντε 386 αἰὲν ἔχ’
 387 βαλεῖν· δὲ μιν φθάμενος 389 ἥριπεν 390 τήν τ’ οὔρεσι 391 ἔξεταμον πελέκεσσι
 νεήκεσι – εἴναι 398 φορέεσκε, μέση

381 συνίεσθαι in gleicher Verwendung wie συνημοσύνη X 261 (Achilleus zu Hektor). Die kontrahierte Form steht für ion. συνεώμεθα* < συνηόμεθα*. 382 ‘keine schlechten Brautausstatter’; Hapax, wie auch ἐεδνώσαιτο β 53. Im alten Text ging es um den Erlass der Brautgeschenke (366 ἀνάεδνον). 383 ~ P 289 #Ιππόθοος ποδὸς ἔλκε etc., s.d. 384 Vgl. Ξ 449 τῷ δ’ ἐπὶ Πουλυδάμας ἐγχεσπάλος ἥλθεν ἀμύντωρ, s.d.; ähnlich O 540, auch ἥεν ἀμύντωρ# O 610. 385 ~ 392, s.d.; Θ 134 (~ 100) #κὰδ δὲ πρόσθ’ ἵππων ‘vor dem Gespann’; ähnlich Ψ 379 ff. Vgl. Λ 184, 774 u.ö. ἔχε δ(έ) nach πενθ. – Der Plural ὕμων bezieht sich auf die Schulterpartie, vgl. Ψ 380 μετάφρενον εὐρέε τ’ ὕμων. 386 ~ E 580, Θ 119, M 111 ἡνίοχον θεράποντα#. 387 Wie E 119 #δές μ’ ἔβαλε φθάμενος (!), vgl. H 144 f. ὑποφθάς#, X 197 παραφθάς#; nur das Futur ist regulär medial. – Kontrahiertes βαλεῖν sonst nur noch Ξ 424, s.d. 388 ~ Π 821 νείατον ἐξ κενεῶνα, διαπρὸ δὲ χαλκὸν ἔλασσεν (Hexametervarianten). 389-393 = Π 482-486. 390 Wie 571; anders οὔρεα mit alter metrischer Dehnung, s. 18. 391 ~ 342 #θωρήκων τε νεοσμήκτων; νεήκης nur hier. 392 ~ 385; Ε 107 πρόσθ’ ἵππουν καὶ ὄχεσφιν#; Υ 483 δὲ ἐπὶ χθονὶ κεῖτο τανυσθεῖς#. 393 ~ Ξ 7 λούσῃ (!) ἄπο – βρότον αίματόεντα#, s.d.; s. auch H 425, I 326. Nicht *αίμαξέσσης/. 394 Dichtersprachlicher Hexameter nach einem Muster wie Π 403 ἥστο ἀλείς· ἐκ γὰρ πλήγη – φρένας, ἐκ δὲ ἀρα χειρῶν | ἡνία ἥιχθησαν. Am Schluss ein metrisch komplettierender Relativsatz, ähnlich wie 482 δές μοι ἔπεισιν#. 396 ~ Υ 488 #ἄψ ἵππους στρέψαντα; Ο 582, Ψ 419 Ἀντίλοχος μενεχάρμης#. 397 f. ~ 371 f., bzw. H 145 #δουρὶ μέσον περόνησεν.

- αὐτὰρ ὅ γ' ἀσθμαίνων εὐεργέος ἔκπεσε δίφρου,
 400 ἵππους δ' Ἀντίλοχος μεγαθύμου Νέστορος νιὸς
 ἔξελασε Τρώων μετ' ἔϋκνήμιδας Ἀχαιούς.
 Δηϊφοβος δὲ μάλα σχεδὸν ἥλυθεν Ἰδομενῆος
 Ἀσίου ἀχνύμενος, καὶ ἀκόντισε δουρὶ φαεινῷ.
 ἀλλ' ὅ \γ'/ | ἄντα Φιδῶν| \ἀλεύΦατο/ | χάλκεον ἔγ|χος,
 405 | Ἰδομενεύς| κρύφθῃ \δ'/ ὑπ' ἀσπίδι | πάντοσε Φίσῃ,
 | τὴν ἄρ' ὅ γει Φρινοῖσι βοΦῶν καὶ |νώροπι χαλ|κῷ
 δινωτὴν \φοίρεσκε*, δύω_ κανόνινεσσ' ἀραρυῖαν.
 τῇ ὑπὸ \Φάιλη/, τὸ δ' ὑπέρ_πτατο | χάλκεον ἔγ|χος,
 |καρφαλέον| \δ' ἄρ' / ἀσπὶς ἐπιθρέξαντος ἄϋ|σε
 410 | ἔγχεος. οὐδ' | ἄλιον [ρά] βαρείης | χειρὸς ἄφη|κε,
 |βάλε δ'/ | Ἰππασίδην| 'Υψήνορα | ποιμένα λα|Φῶν
 | ἥπαρ ὑπὸ| πραπίδων, εἴθαρ δ' ὑπὸ | γοῦνα λῦσε/.
 | Δηϊφοβος| δ' \έκπαγλ'/ ἐπεύξατο | μακρὸν ἄψ|σας·
 „οὐ μὰν | αὗτ' ἄτιτος| κεῖτ' "Ασιος, | ἀλλά ΦΞ φη|μι
 415 | εἰς \ΑΓίδα'| | ιόντα πυλάρταο | κρατεροῖο
 γηθήσειν κατὰ θυμόν, ἐπεί | Φοί δπασ|σα/ πομπόν.“
 ώς | φάτ', | Ἀργείοισι δ' ἄχος| – γένετ' | εύξαμένοι|ο,
 Ἀντιλόχω δὲ μάλιστα δαΐφρονι θυμὸν ὅρινεν·
 ἀλλ' οὐδ' | ἀχνύμενός| περ | Φοῖ _ ἀμέλησ' | ἐτάροι|ο/,
 420 | ἀλλὰ θέΦων| περίβη καὶ [οι] _ σάκος | ἀμφικάλυψε.
 | τὸν μὲν ἔπειθ' | ὑποδύντε _ δύω \έσθλω | ἐταίρω*/,

404 μὲν – ἡλεύατο 405 γάρ 407 φορέεσκε 408 πᾶς ἔάλη 409 δέ οἱ 411 ἀλλ' ἔβαλ'
 412 γούνατ' ἔλυσε 413 ἔκπαγλον 415 Ἄιδός περ 416 ρά οἱ ὕπασσα 417 ἔφατ'
 419 ἐοῦ ἀμέλησεν ἐταίρου 421 ἐρίνηρες ἐταίροι

399-401 Fünfzehnsilbige ionische Hexameter (Gen. auf -ou am Verschluss und vor Konsonant, vereinfachtes /-ss-/ in #ἔξελασε). **399** = E 585; der Verschluss ist eine ionische Abwandlung der Formel ἔκπεσε χειρός# Ο 465 u.ö. **400** ~ E 565, Ψ 541; originärer Hexameter, dessen erstes Metrum variiert. **401** = E 324. – Vgl. 51. **402** Ein Vers †Δηϊφοβος| δὲ μάλα σχεδὸν (!) \έλθ/ | ἸδομενῆΦος hätte gegen den Vorläufer der Hermannschen Brücke verstoßen. **403** Ionischer Hexameter, wie 502; anders 183, 516, s. d. **404** = 184, 503 u.ö.; X 274 eine Hexametervariante mit #καὶ τὸ μέν. **407** ~ 372, s. d. **408** ~ X 275. **410** ~ Φ 590. **411** ~ Λ 578, P 348 mit #καὶ βάλε(v); #ἀλλ' ἔβαλ(ε) auch E 19, Π 481, s.d. **412** = Λ 579, P 349. **413** ~ 445, auch Ξ 453 ~ 478. **415** Vgl. Θ 367 εῦτέ μιν εἰς Ἅιδαο πυλάρταο προύπεμψεν. **416** ‘weil ich ihm einen Begleiter mitgebe’, augmentlos; die Zeitlage ergibt sich aus der Situation. **417** = Ξ 458, 486. **418** ~ Ξ 459, 487, P 123; der Name ist austauschbar, das Epitheton dagegen fest. **420-423** = Θ 331-334. **421** ~ P 717 ὑποδύντε μάλ' ὕκα#; Restitution der 2. Vershälfte nach Δ 113, Π 327 ἔσθλοι ἐταίροι#.

Μηκιστεύς Ἐχίοι|ο πά|Fις καὶ |δῖος Ἄλάσ|τωρ,
νῆ|Fας |Nές/ γλαφυράς| φερέτην \βα|ρὺ/ στενάχον|τα.
|Γίδομενεύς| δ' οὐ λῆγε \μένεος/, |Fίετο δ' αἰ|Fεὶ
425 |ή|Fέ τινα| Tρώων ἐρεβεννῆ |νυκτὶ καλύψαι
ἡ|F' αὐτὸς δου|πῆσαι ἀμύνων ⟨γε⟩ |λοιγὸν Ἀχαι|Fοῖς.
ἐνθ' Αἰσυή|ταο δι|Fοιτρεφέ|ος φίλον υἱόν,
ἡ|Fω' |Αλκάθο|Fον| — γαμβρὸς δ' ἦν Ἀγχίσαο,
|πρεσβυτάτην| δ' \όπυιε/ θυγατρῶν |Ιπποδάμει|αν,
430 |τὴν περὶ κῆ|Fρι |φίλει/ πατήρ καὶ |πότνια μῆ|Fτηρ
|έν μεγάροι| πᾶσαν γὰρ διμηλικίην| \κέκαστο/
κάλλει καὶ ἔργοισιν ἵδε φρεσί· τοῦνεκα καὶ μιν
γῆμεν ἀνήρ ὥριστος ἐνὶ Τροίῃ εὔρειή —
τὸν τόθ' ὑπ' |Γίδομενη|Ποσειδάων ἐδάμασσε
435 θέλξας ὅσσε φαεινά, πέδησε δὲ φαίδιμα γυῖα.
οὕτε γὰρ ἔξοπίσω φυγέειν δύνατ' οὕτ' ἀλέασθαι,
ἀλλ' ὡς τε στήλην ἥ δένδρεον ὑψιπέτηλον
ἀτρέμας ἐσταότα στῆθος μέσον οὕτασε δουρὶ¹
ἡ|Fως |Γίδομενεύς|, |Fρῆξε/ δέ |Fhoi |άμφι χιτῶ|να
440 |χάλκεον, δς| Foi |πρόσθ|/ ἀπὸ _ χροὸς |άρκει δλεθ|ρον·
δὴ τότ' [γ] |αῦ|νον |άῦσ'|/ ἐρεικόμενος περὶ δουρί.
δούπησεν δὲ πεσών, δόρυ δ' ἐν κραδίῃ ἐπεπήγει,

423 ἐπὶ – βαρέα – v.l. (Aristarch) στενάχοντε 424 μένος μέγα 429 ὄπυιε 430 φίλησε
431 ἐκέκαστο 439 ρῆξεν 440 πρόσθεν 441 ἄῦσεν

423 ~ 538. Vgl. Λ 513, Τ 3 ἐς νῆας, Ν 31 ἐς Ἀχαιῶν νῆας; wie Λ 281 u.ö. – Im Hexameter erst ἐπὶ für ἐς, dann βαρέα statt βαρύ, um das 1. und 4. Biceps zu füllen. 424 Wie Φ 305, s.d.; vgl. A 210 und Φ 359 λῆγ' ἔριδος, A 224 οὐ πω λῆγε χόλοιο#, Z 107 λῆξαν δὲ φόνοιο#. 426 γε 'wenigstens'. 428 ff. ~ Λ 739 ff. (Nestor). – Statt des Verbs folgt der Einstieg in eine biographische Skizze. 430 Vgl. o 245 #ὸν περὶ κῆρι φίλει. – Im Hexameter perfektiv ('hatten geliebt'). 431 ~ Π 808 δς ἡλικίην ἐκέκαστο#. 432-438 Originäre ionische Hexameter, darin u.a. 435 (ὅσσε) φαεινά statt φαεινώ, 436 (~ 513) ἀλέασθαι# gegenüber äol. ἀλεύατο, ἀλευάμενος. 437 Nach einem Muster wie P 434 #ἀλλ' ὡς τε στήλη μένει ἔμπεδον (von den Rossen des Achilleus); ὑψιπέτηλος statt -πέταλος auch δ 458, λ 588. 438 ~ 646 u.ö. μέσον σάκος οὕτασε (!) δουρί#; die Variante mit στῆθος auch Ο 523, Π 597. 442 ff. Freie Variante der typischen Szene Π 610-613 = P 526-529, in der der Angegriffene nach vorn ausweicht, die Lanze hinter ihm in der Erde stecken bleibt und ihr Ende nachzittert, wobei sich die zerstörerische Kraft verliert. 442 Kombination von ion. #δούπησεν (!) δὲ πεσών (u.a. 187 und 373, s.d.) mit einer ad-hoc-Variante von X 276 #ἐν γαῖῃ δ' ἐπάγη, bzw. von Δ 528 πάγη δ' ἐν πνεύμονι χαλκός# u.ä. – Die Restitution eines ep. Fünfzehnsilblers scheitert daran, dass δόρυ vor δ' ἐν als Doppelkürze zu werten ist und so kein erster Choriambus zustande kommt (wohl kaum τ\πεσών δὲ δούπησε/, δόρυ δ'(!) _ |ἐν κραδίῃ | \πεπήγει/).

ἡ ράοι ἀσπαίρουσα καὶ οὐρίαχον πελέμιζεν
|εγχεος· ἔνθα δ' [ἔπειτ'] +ἀφίη μένος |օβριμος Ἀιρης.
445 |Ἴδομενεὺς| δ' \έκπαγλ'/ ἐπεύξατο |μακρὸν ἀῦσας·
„|Δηϊφοβ', ἥ| \ρά δὴ / Φεξίσκομεν |ᾶξιον \έμιμεν/
|+τρὶς ἐνὸς ἀντὶ \πεφάσθ';; ἐπεὶ σύ \γ'/ |εῦχεαι οῦτως.
|δαιμόνι', ἀλλ'| [καὶ] |αὐτὸς ἐναντίος |ίστασ' ἐμεῖο,
|δφρα Φίδης| οἵος \Διφός / _ γόνος |ένθάδ' ικάνω,
450 δς πρῶτον Μίνωα \τεκών/ | _ Κρήτη |Φθῆκ' ἐπίουρον·
Μίνως δ' |αῦ τέκεθ' υἱὸν \άγλαφόν / |Δευκαλίωνα,
|Δευκαλίων| δὲ \τίκτ' ἐμὲ _ πολέμεσσι / Φάνακτα
|+Κρήται ἐν εὐρείῃ· νῦν δ' ἐνθάδε |νῆσες ἔνεικαν
σοὶ τε κακὸν καὶ πατρὶ καὶ ἄλλοισι Τρώεσσιν.“
455 |ἡ ρά/, |Δηϊφοβοις δὲ διάνδιχα *μεριμέριξε,
|\ήσε/ τιναὶ [που] Τρώων \έταιρίσσαιτο* / μιηγαθύμων
|ᾶψ ἀναχωρήσας, |ήσε / _ πειρήσσαιτο καὶ οἶφος.
ῶδε δέ οἱ φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον εῖναι,
βῆναι ἐπ' Αίνείαν· τὸν δ' ὕστατον εῦρεν ὄμιλον
460 |έσταότ· αἰεὶ γὰρ Πριάμῳ ἐπε- |μήνιε δίω,
|\ό τ'/ ἄρ' |έσθλὸν ἐόντα μετ' _ |άνδρασι οὐ[τι] τίεσκε.
|πάρ/ δ' ίσταμενος Φέπεα | _ πτερούμεντα *ποταύδα/·

445 ἔκπαγλον 446 ἄρα δή τι - εῖναι 447 τρεῖς - πεφάσθαι - περ 448 v.l. ἐναντίον
449 v.l. Ἄδη - Ζηνός 450 τέκε 451 ἀμύμονα 452 ἐμὲ τίκτε πολέσσ' ἄνδρεσσιν 455 ὡς
φάτο - μερμήριξεν 456 ἥ - ἐταρίσσαιτο 457 ἥ 461 οῦνεκ' 462 ἀγχοῦ - προσηγόρευσαν

443 ~ Π 612, Ρ 528 οὔδει ἐνισκίμφη, ἐπὶ δ' οὐρίαχος πελεμίχθη. **444** = Π 613, Ρ 529.
445 ~ 413, dort mit dem Namen des Gegners. **446 f.** ~ Ξ 471 f. **447** Vgl. Λ 388 νῦν δέ μ' ἐπιγράψας ταρσὸν _ ποδὸς εὔχεαι αὔτως. **448** ~ 106 ἐναντίον; Ρ 31, Υ 197 μηδ' ἀντίος |ίστασ' ἐμεῖο#; Φ 481 f. ἀντί' ἐμεῖο | στήσεσθαι. **449** ~ (u.a.) Δ 205 #δφρα Ίδης als Entsprechung zur 3. Sg. #δφρα Ίδη 195. – Im Hexameter metrisch bedingtes Ζηνός. **450** ~ 451; Ξ 322 #ἥ τέκε μοι (!) Μίνωα, s.d. Vgl. π 120 #μοῦνον ἔμ' ἐν μεγάροισι τεκών λίπεν. – Beim Vater sonst τέκετο. **451** Vgl. Ο 445, Π 185 u.ö. ἀγλαδὸν υἱόν#. **452** Wie Ρ 308 οἰκία ναιετάασκε _ πολέσσ' (!) ἄνδρεσσιν ἀνάσσων, s.d. **453** ~ Ω 256, 494 #Τροίη ἐν εὐρείῃ; hier mit dem alten Lokativausgang -αι (wie -οι), neben dem in Analogie nach Dat./Lok. *-ᾶσι (ion. -ησι) aber schon früh das Allomorph *-ᾶι gestanden haben könnten (ion. -η). **454** Originärer Hexameter. **455** ~ Θ 167, dort Τυδείδης δέ. Zu μερμηρίζω s. Frisk II 210. **456** Vgl. Ω 335 #άνδρὶ ἐταιρίσσαι; das Denominativ kommt sonst nicht vor. **458** = Ξ 23, Π 652. In dieser Form ein originärer Hexameter; zum Verschluss vgl. u.a. Ρ 417 τό κεν ἥμιν ἄφαρ πολὺ κέρδιον εἴη#. **459** ~ Ξ 24 #βῆναι ἐπ' Ατρείδην, s.d. **460** Vgl. Σ 257 δφρα μὲν οὗτος ἀνὴρ Ἀγαμέμνονι μήνιε δίω; das Verbalkompositum nur hier. **461** Vgl. Α 244 χωάμενος (bzw. 412, Π 274 #ἥν ἄτην), δ' τ' ἄριστον Ἀχαιῶν οὔδεν ἔτισας (ἔτισεν). – Am Verschluss wie I 238 οὔδε τι τίει#; im alten Vers wohl noch ohne Kürzung des /ī/, vgl. I 378, Ν 176, Ο 551. **462** = Δ 203 u.ö. (Formelvers).

- „Αίνεία, Τρώων βουληφόρε, νῦν σε μάλα χρή
γαμβρῷ ἀμυνέμεναι, εἴ πέρ τι σε κῆδος ἵκάνει.
465 [ἀλλ'] ἔπε', [Ἀλκαθό]ῳ λάμύνομεν/, |δς σε πάρος| γε
[γαμβρὸς ἐών] |θρέψε/ δόμοισ| ἔνι |τυτθὸν ἐόν|τα·
τόν [δέ] τοι [Ιδομενεὺς] δουρι_κλυτὸς |ξενάριξε.“
|ώς φάτο, τῷ| δὲ [ἄρα] θυμὸν ἐνὶ στήθεσσι δρινε,
βῆ δὲ μετὰ |τόν γε/ μέγα| _ πτολέμοιο μεμηλώς.
470 |οὐδ'| [Ιδομενῆ] φόβος| _ λάβε |τηλύγετον| ὥς,
|ἀλλὰ μέν', ὥς| τε/ σῦς \ἐν ὅρεσσι/ |ἀλκὶ πεποιθὼς
[δς τε] μένει κολοσυρτὸν ἐπερχόμενον πολὺν ἀνδρῶν
|χώροι ἐν οἰ[φοπόλοι], φρίσσει δὲ [τε] |νῶτον ὑπερθε,
δοφθαλμῷ δέ [ἄρα] |Φοί πυρὶ λάμπετον· |αὐτὰρ δδόντας
475 |θήγει, ἀλέξασθαι μεμαғώς κύνας| τε/ καὶ ἄνδρας·
ώς |μέν'/ [Ιδομενεὺς] δουρι_κλυτός, |οὐδ' ὑποχώρει,
Αίνείαν ἐπιόντα βοηθόν· αὐτε δ' ἐταῖρους,
Ἄσκαλαφόν τ' ἐσορῶν Ἀφαρῆ[ά τε |Δηῆπυρόν| τε
|Μηριόνην| τ' ἡδ'| Ἀντίλοχον, μήστωρας ἀυτῆς·
480 τοὺς ὅ γ' ὁτρύνων/ |ζέπεα| _ πτερόμεντα |*ποταύδα·/
„\ῶ φίλοι, οἴ[φω μοι/ ἀμύνετε· |δείδια δ' αἰνῶς

465 ἐπαμύνομεν 466 ἔθρεψε 469 Ιδομενῆ 470 ἀλλ' οὐκ 471 ὅτε τις σῦς οὔρεσιν
475 ἡδὲ 476 μένεν 479 καὶ 480 ἐποτρύνων – προσηγόρευε 481 δεῦτε, φίλοι, καί μ' οἴω

463 ~ 219, 255. Variabler Anredevers, in der Anwendung auf Aineias (auch E 180 = P 485, Y 83) ein originärer Hexameter. **464** ~ (u.a.) I 518 #Ἀργείοισιν ἀμυνέμεναι; Π 516 ἀνέρι κηδομένῳ, ὡς νῦν _ ἐμὲ κῆδος ἵκάνει, s.d. – Ionischer Hexameter mit kurz gemessenem Dativausgang -ῷ. **465** ~ 381, Ο 556 (u.ö.) #ἀλλ' ἔπει, s.d. Der kurzvokalische Konjunktiv (ἐπ-)ἀμύνομεν liegt nur hier vor. **466** ~ Λ 223 Κισσῆς τόν γ' ἔθρεψε δόμοις ἔνι τυτθὸν ἐόντα. Augmentloses θρέψε ist hier dadurch motiviert, dass an Bekanntes erinnert wird (anamnestischer Injunktiv). **467** Formelhaft, vgl. u.a. Λ 368 ἦ, καὶ Παιονίδην δουρι_κλυτὸν |ξενάριζεν; mit Personalpronomen im Dativ wie Φ 96 #δς τοι ἐταῖρον ἔπεφνεν (~ Y 426 mit μοι), Z 203 f. #Ἴσανδρον δέ οἱ νιὸν ... κατέκτανε. **468** = Δ 208, Λ 804. **469** = 297 (in anderem Sinne). **470** Silbenschließendes /-n. / am Ende des Choriambus vor ὥς, vgl. 292, 531. **471** ~ 389 f. **471 f.** ~ M 146 f. ἀγροτέροισι σύεσσιν ἐοικότε, τώ τ' ἐν ὅρεσσιν | ἀνδρῶν ἡδὲ κυνῶν δέχαται κολοσυρτὸν ιόντα. **473** ~ P 54 χώρῳ ἐν οἰοπόλῳ, ὅθ' ἄλις ἀναβέβροχεν ὕδωρ. **477** ~ 482, Verschluss wie Λ 461 (von Odysseus). – Hexameter mit Kontraktion im dichtersprachlichen Verbalstamm, vgl. dagegen 441 αὐον ἄσσεν. **478** Korrespondierend mit 490, in beiden Versen verkürztes ἐσορῶν an Stelle der hom. Normalform εἰσορόων. **478 f.** ~ 92 f. Aus tradiertem Material zusammengestellte Namenliste, vgl. I 82 f. ἡδ' ἀμφ' Ασκάλαφον καὶ Ιάλμενον, νῖας Ἀρηος, | ἀμφί τε Μηριόνην Ἀφαρῆ[ά τε |Δηῆπυρόν| τε. **479 f.** = 93 f. **481** #δεῦτε, φίλοι sonst nur in der Odyssee (β 410, θ 133). Im Hexameter elidiertes μ(οι), vgl. Z 165, und Kurzmessung von altem -ῷ (nicht *-οι) beim Dativobjekt.

Aίνείαν ἐπιόντα πόδας ταχύν, ὃς μοι ἔπεισιν,
ὅς μάλα καρτερός ἔστι μάχη ἔνι φῶτας ἐναίρειν
|καὶ δ' ἔχει ἡβῆς ἄνθος, δ [τε] _ κράτος |έστι μέγιστον.
485 |εὶ γὰρ \όμήλικε*/ γενοίμεθα |τοῖδ' ἐπὶ θυμοῖ,
\ήβε κε/ φέροιτο μέγα_ κράτος |ήβε φερούμην.“
ώς ἔφαθ', οἵ δ' ἄρα πάντες ἔνα φρεσὶ θυμὸν ἔχοντες
πλησίοι ἔστησαν, σάκε' ὕμοισι κλίναντες.
Aίνείας δ' ἐτέρωθεν ἐκέκλετο οἵς ἐτάροισι,
490 Δηϊφορίον τε Πάριν τ' ἐσορῶν καὶ Ἀγήνορα δῖον,
οἵ οἱ ἄμ' ἡγεμόνες Τρώων ἔσαν* αὐτάρο ἔπειτα
|λαζοὶ ἔπονθ', ώς εἰ [τε] μετὰ _ κτίλον |+ἔσπετο μῆλα
|πιόμεν' ἐκι βοτάνης· γάνυται |δὲ [ἄρα τε] φρένα ποιμήν·
ώς Αίνεία θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι γεγήθει,
495 ως ἵδε λαῶν ἔθνος ἐπισπόμενον ἐοὶ αὐτῷ.
οἵ δ' ἄμφ' Ἀλκαθόω αὐτοσχεδὸν ὥρμήθησαν
μακροῖσι ξυστοῖσι· περὶ στήθεσσι δὲ χαλκὸς
σμερδαλέον κονάβιζε τιτυσκομένων καθ' ὅμιλον
ἀλλήλων. δύο δ' ἄνδρες ἀρήιοι ἔξοχον ἄλλων,

485 όμηλική γε mit vv. ll. όμηλική, -ην – meist ἐνὶ 486 αἴψα κεν ἡὲ – v. l. κλέος

482 ~ 477; metrisch komplettierender Relativsatz, wie auch 394. **483** Vgl. u.a. 316 und A 178 #εὶ μάλα καρτερός ἔσσι. **484 ~ I 39** ἀλκήν δ' οὐ τοι δῶκεν (!), ὃ τε κράτος ἔστι μέγιστον (s.d.). – Oder #\έχει δ'/ ἡβῆς |άνθος, δ τε| _ etc. **485 ~ γ 364** πάντες όμηλική μεγαθύμου (!) Τηλεμάχοιο. Vgl. u.a. ο 197 όμηλικές είμεν#. **486** Vgl. Σ 308 (ἄντην | στήσομαι), ἡ (!) κε φέρησι μέγα _ κράτος, ἡ (!) κε φερούμην. **487** Formelhafter Hexameter nach Mustern wie ώς ἔφαθ', οἵ δ' ἄρα πάντες ἀκήν ἐγένοντο σιωπῇ (Iterativer, u.a. Γ 95, mit Varianten); Π 219, P 267 ἔνα θυμὸν ἔχοντες#; K 232, Φ 386, Ω 321 ἐνὶ φρεσὶ θυμός (an gleicher Versstelle). **488 = Λ 593, ~ X 4;** ionischer Hexameter (ἔστησαν). **489 ~ Ο 501** Αἴας δ' |αῦθ' ἐτέρωθεν \κέκλετο/ |μοῖς ἐτάροισι. – Ein alter Vers, der durch Austausch des Namens dem neuen Kontext angepasst ist. **490 ~ 478,** s.d. (korrespondierend); ε 272 #Πληϊάδας τ' ἐσορῶντι, ψ 303 ἐσορῶσ' ... ὅμιλον#. – Kontrahiertes ἐσορῶν nur hier. **491 ~ λ 371 f.** οἵ τοι ἄμ' αὐτῷ | "Ιλιον εἰς ἄμ' ἔποντο. – Originärer dichtersprachlicher Hexameter. **492 +ἔσπετο** wie 300, s.d. **493** Oder vielmehr \γέγηθε/, vgl. Θ 559. **494 ~ (u.a.) Ο 629** ώς ἐδαΐζετο θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν Ἀχαιῶν. – Wie 497 wohl ein originärer Hexameter. **495** Bis auf #ώς ἵδε frei formuliert; οἵ αὐτῷ# statt (F)οἱ αὐτῷ auch δ 38. **496 ~ 526** οἵ δ' ἄμφ' Ἀσκαλάφῳ αὐτοσχεδὸν ὥρμήθησαν. Im Dual entspricht P 530 καὶ νύ κε δὴ ξιφέεσσ' αὐτοσχεδὸν ώρμηθήτην, s.d.; die alte 3. Plural wäre ὥρμηθεν*. **497 f. ~ Ο 388** #μακροῖσι ξυστοῖσι; Φ 254 f. ἐπὶ στήθεσσι δὲ χαλκὸς | σμερδαλέον κονάβιζεν, s.d. **498 ~ 560** τιτυσκόμενος καθ' ὅμιλον#, s.d. **499** Leicht restituierbar, mangels syntaktischer Eigenständigkeit aber wohl nicht älter als der Kontext (nicht †ἀλλήλων δύο δ' |άνδρ'| ἀρήιω/* |έξοχον ἄλλων).

500 Αίνείας τε καὶ Ἰδομενεύς, ἀτάλαντοι Ἀρηΐ,
ἴεντ' ἀλλήλων ταμέειν χρόα νηλέῃ χαλκῷ.
Αίνείας δὲ πρῶτος ἀκόντισεν Ἰδομενῆος·
ἀλλ' ὅ γ' / |άντα ξιδώνι / ἀλεύθατο / |χάλκεον ἔγχος,
αἰχμὴ δ' Αίνείαο κραδαινομένη κατὰ γαίης
505 ὥχετ', ἐπεί ρ' ἄλιον στιβαρῆς – ἀπὸ χειρὸς ὅρουσιε.
Ἰδομενεὺς δ' ἄρα Οἰνόμαον βάλε γαστέρα μέσσην,
ρῆξε δὲ θώρηκος γύαλον, διὰ δ' ἔντερα χαλκὸς
ἡφυσ'. δ' ἐν κονίῃσι πεσὼν | _ ἔλε γαῖαν ἀγοστῷ.
|Ιδομενεὺς| δ' ἐκ μὲν χροὸς / _ δολιχόσκιον ἔγχος
510 |σπάσσατ', οὐδ' [ἄρ'] ἔτ' |άλλα δυνῆσατο |τεύχεα καὶ λὰ
ῶμοι|ιν ἀφελέσθαι· ἐπείγετο γάρ |βέλεσσι|. /
Ιοὺ γάρ ἔτ' ἔμπεδα γυῖ | ἦν | ιούδε πόδ'*/ δριμηθέντι,
Ιοῦτ' ἄρ' ἐπαίξαι |μετὰ | Ιψόν/ βέλος οὔτ' | \άλυξαι·
τῶ ρ' [καὶ] ἐν σταδίῃ μὲν ἀμύνετο |νηλεψὲς ἡμαρ,
515 τρέσσαι δ' |ιούκετι ρίμφ' | ἐφάτην* πόδ'*/ |έκ πολέμοιο.
|τοῖο δ'| ἀπιόντος |άκοντισσε*/ |δουρὶ φαεινῷ

503 μὲν – ἡλεύατο 509 νέκυος 510 ἐσπάσατ' 511 βελέεσσιν 512 ποδῶν ἦν
513 μεθ' ἔὸν – ἀλέασθαι 515 πόδες φέρον 516 τοῦ δὲ βάδην – ἀκόντισε

500 ~ 795 ἀτάλαντοι ἀέλλῃ# (s.d.); die Formel kennt sonst keine Dual- oder Pluralvarianten. **501** = Π 761. In beiden Kontexten wäre der Dual gefordert (zwei Einzelpersonen, nicht Gruppen). **502** ~ Ξ 402 Αἴαντος δὲ πρῶτος ἀκόντισε φαίδιμος Ἐκτωρ, s.d. – Hier mit hiattilgendem νῦ ἀφελκυστικόν, also Hexameter eines ionischen Dichters (wie 403, anders 183). Ähnlich Υ 161 Αίνείας δὲ πρῶτος ἀπειλήσας ἐβεβήκει (!) mit ion. Augment. **503** Formelvers, u.a. auch 184 und 404. **504 f.** = {Π 614 f.}, der Bezeugung nach interpoliert. **504** ~ Π 523 f. ἐν δέ οἱ ἔγχος | νηδυίοισι μάλ' ὀξὺ κραδαινόμενον λύε γυῖα; das mediale Präsens nur hier. **505-508** Hexameter, die im wesentlichen aus altem Material bestehen und zwei ep. Fünfzehnsilbler enthalten. **505** Vgl. Ο 126 ἔγχος δ' ἔστησε στιβαρῆς – ἀπὸ χειρὸς ἐλοῦσα. Der Versvariante *#ἐπεί ρ' ἄλιον στιβαρῆς| etc. ist im Hexameter eine zweisilbige Verbalform im Enjambement vorangestellt, wie entsprechend auch 508. **507 f.** = Π 314 f. – Vgl. 587, Ε 99 #θώρηκος γύαλον; Ξ 517 διὰ δ' ἔντερα χαλκὸς ἀφυσσε# (s.d.). **508** Ein alter Vers, dem das ionische Äquivalent zu ἀφυσσε vorgesetzt ist. Vgl. 505; ebenso, mit anderen ionischen Verbalformen, auch 520 (= Ξ 452), Λ 425. **509** Vgl. u.a. 574 ἐκ χροὸς ἔγχος ἀνεσπάσατ(o). **510 f.** = Ε 621 f. **510** Wie #ἐσπάσατο Δ 530, vgl. #σπάσσατο Λ 240. **511** ~ Π 560 #τεύχεα τ' ὕμοιν (!) ἀφελοίμεθα. Schon im alten Vers mit /-n. /. **512** ~ 61 γυῖα δ' ἔθηκεν ἐλαφρά, πόδας καὶ χεῖρας ὑπερθεν; Ψ 627 οὐ γάρ ἔτ' ἔμπεδα γυῖα, φίλος, πόδες, οὐδέ τι χεῖρες | ὕμων ἀμφοτέρωθεν ἐπαΐσσονται ἐλαφραί (Nestor). **513** Im Hexameter ion. ἀλέασθαι. **514 f.** ~ 325. **514** ~ 314, 713 (ἐν) σταδίῃ ὑσμίνῃ(#); Λ 484 ἀμύνετο νηλεὲς ἡμαρ#. **515** ~ Π 700 πόδες φέρον ἐκ πολέμοιο#. Vgl. Ε 256 τρεῖν μ' οὐκ ἐξ Παλλὰς Ἀθήνη# (Diomedes). **516** ~ 183. – βάδην nur hier; auch ἐμβαδόν nur Ο 505, dort in ionisch geprägtem Kontext.

|Δη̄ιφοβος· \᷂χε γάρ Φοὶ/_ κότον |έμμενὲς αἰ̄|
 ἀλλὰ [ὅ γε] καὶ τότ' |\ἄμβροτ', δ' Ἄσκαλα|φον βάλε δου|ρί,
 |υὶὸν Ἐνυ|αλίοιο· _ δι' ὕμου δ' ὅβριμον ἔγχος

520 ἔσχεν· δ' ἐν κονί|ῃσι πεσῶν| _ ἔλε |γαῖαν ἀγοσ|τῷ.
 οὐδέ [ἄρα] πω [τι] πέ|πυστο βρι|ή|πυος |օβριμος Ἀρης
 υἱος Νοῖο/ πεσόν|τος ἐ|νὶ κρατερῇ| ὑσμίνῃ,
 ἀλλ' [ὅ γ' ἄρ'] ἄκροι Ὁλύμποι ὑπὸ _ χρυσέ|οισι νέφεσ|σι
 |ῆστο, Δι|φός| \βουλῆ/ |ε|ελμένος, |ἐνθα περ ἄλ|λοι

525 ἀθάνατοι [θεοί] |ῆσαν, |ε|εριγόμε|νοι πολέμοιο.
 οἵ δ' ἀμφ' Ἀσκαλάφῳ αὐτοσχεδὸν ὠρμήθησαν·
 Δη̄ιφοβος μὲν ἀπ' Ἀσκαλάφου πήληκα φαεινὴν
 ἥρπασε, |Μηριόνης| δὲ θοι|Φῷ *ἀτάλας/ |Ἀρηΐ
 δουρὶ |τύψε βραχίονο/ ἐπ_|άλμενος, ἐκι δὲ [ἄρα] χειρὸς
 530 αὐλῶ|πις τρυφάλεια χαμαὶ βόμι|βησε πεσοῦ|σα.
 |Μηριόνης δ'| |αῦτις/ |επάλμενος |αίγυπτιὸς ὡς
 |Fέρυσσο-* ἐκ/ πρυμ|νοῖο βραχίονος |օβριμον ἔγ|χος,
 |ἄψ δ' ἐτάρων| ἐς Φέθνος |χάζετο/. |τὸν δὲ Πολίτης
 |αύτοκασί|γνητος, περὶ _ μέσσοι |χεῖρε τιτή|νας,
 535 |ἔξαιγε πτολέμοιο δη̄ιοί/, |օφρ' ἵκεδ' |ἴπ|πω/
 |ώκεF', |ῶ/ |Φοὶ δπισθε μάχης ἡ|δὲ πτολέμοιο
 |έστατην* καὶ |ήνιοχος|, _ |ἄρματα κάλ'| |έχοντες·

517 δὴ γάρ οἱ ἔχεν 518 ἄμαρτεν 522 ἔοιο 524 βουλῆσιν 528 ἀτάλαντος
 529 βραχίονα τύψεν 531 ἔξαυτις 532 ἔξέρυσε 533 ἔχάζετο 535 ἔξῆγεν πολέμοιο
 δυσηχέος -ἴπους 536 ὡκέας, οἴ 537 ἔστασαν ἡνίοχον τε καὶ ἄρματα ποικίλ'

517 Restituiert mit /-s. / am Ende des 1. Choriambus; im Hexameter mit silbenschließendem νῦ ἐφελκυστικόν. **518** ~ Θ 311. **519 f.** ~ Ξ 451 f., mit ausgetauschtem Vatersnamen. **519** Zweite Vershälfte jung (Genetivausgang -ou vor Konsonant; δέ nach der Präpositionalphrase statt nach dem ersten Wort). **520** (= Ξ 452) ~ 508, s.d.; ep. Fünfzehnsilbler mit im Enjambement vorangestellter ionischer Verbalform (Augment, hiattilgendes νῦ ἐφελκυστικόν). **522** ~ 207 υἱο|νοῖο πεσόν|τος ἐν _ αἰνῇ |δη̄ο-τῇ|τι. **523** Im Hexameter mit Synizese. **524** Vgl. M 241 Διὸς πειθώμεθα βουλῆ#, in anderen Kasus A 5, Y 15; der Dat. Pl. βουλῆσι(v) nur hier. **526 f.** Ionische Hexameter (-θησαν statt -θεν, -ου vor Konsonant). **526** ~ 496 (metrisch identische Namensvariante). **528** ~ 295, 328, dem Kontext entsprechend mit neuem Versanfang. **529** Vgl. 542. – Im Hexameter mit hiattilgendem νῦ ἐφελκυστικόν. **530** Mustervers für Π 118 αἰχμὴ χαλκείη χαμάδις βόμβησε πεσοῦσα. **531** ~ 529. – Am Ende des 2. Choriambus /-s. / vor ὡς, vgl. 470. **532** Vgl. u.a. E 110 ὄφρα μοι ἔξ ὕμοιο ἐρύσσης πικρὸν ὄϊστόν; im Hexameter ion. /-s-/ statt /-ss-/. **533** ~ 165, s.d. **535** ~ Ξ 429; πολέμοιο δυσηχέος auch H 376, Λ 524 u.ö. – Vgl. H 119 (s.d.), 174 u.ö. #δη̄ίου ἐκ πολέμοιο. **536-538** = Ξ 430-432. **537** Vgl. M 111 αῦθι λιπεῖν ίπους τε καὶ ἡνίοχον θεράποντα; Ψ 533 ἄρματα καλά. – Beide Choriamben in der Versmitte, /-s. / vor der Pause.

οῖ τόν |γε προτὶ Φάσ|τυ φέρον \βα|ρὺ/ στενάχον|τα,
|τειρόμενον|· \κὰδ/ δ' αῖμα \νεFουτά|της* ρέFε/ χειρός.
 540 οἵ δ' ἄλλοι μάρναντο, βοή δ' ἀσβεστος ὄρώρει.
 ἐνθ' Αίνεας Ἀφαρῆα Καλητορίδην ἐπορούσας
 λαιμὸν |τύψ' ἐπὶ Φοῖ| τετραμμένον |όξέFι δου|ρί·
 ἐκλίνθη δ' ἐτέρωσε κάρη, ἐπὶ δ' ἀσπὶς ἔάφθη
 καὶ κόρυς, ἀμφὶ δέ οἱ θάνατος χύτο θυμοραϊστής.
 545 Ἀντίλοχος δὲ Θόωνα μεταστρεφθέντα δοκεύσας
 οὔτασ' ἐπαΐζας, ἀπὸ δὲ φλέβα πᾶσαν ἔκερσεν,
 ἥ τ' ἀνὰ νῶτα θέουσα διαμπερὲς αὐχέν' ἵκανει·
 τὴν ἀπὸ πᾶσαν ἔκερσεν· δ' ὅ δ' ὑπτιος |ἐν κονίη|σι
 |κάππεδ', ἀμφω |χεῖρε φίλοις| _ ἐτά|ροισι πετάσ|σας.
 550 Ἀντίλοχος δ' ἐπόρουσε, καὶ αἴνυτο τεύχε' ἀπ' ὕμων
 παπταίνων· Τρῶες δὲ περι|_σταδὸν |ἄλλοθεν ἄλ|λος
 |νύσσον/ σάκος |εύρὺ παναύ|Φολον, |ούδε δύναν|το
 εῖσω ἐπιγράψαι τέρενα χρόα νηλεῖ χαλκῷ
 Ἀντιλόχου· πέρι γάρ ῥα Ποσειδάων ἐνοσίχθων
 555 Νέστορος υἱὸν ἔρυτο καὶ ἐν πολλοῖσι βέλεσσιν.
 οὐ μὲν γάρ ποτ' ἄνευ δηίων ἦν, ἀλλὰ κατ' αὐτοὺς
 στρωφᾶτ· οὐδέ οἱ ἔγχος ἔχ' ἀτρέμας, ἀλλὰ μάλ' αἰεὶ¹
 σειόμενον ἐλέλικτο· τιτύσκετο δέ φρεσὶν ἥσιν
 ἥ τεν ἀκοντίσσαι ήὲ σχεδὸν ὄρμηθῆναι.

538 βαρέα 539 κατὰ – νεοντάτου ἔρρεε 543 v.l. ἔάφθη (durch etymologischen Anschluss an ἄπτω oder ἔπομαι, s. Schol.) 549 κάππεσεν 552 οὔταζον

538 Formales und inhaltliches Gegenstück zu 423, s.d. 539 Vgl. ἀπριάτην A 99; im Hexameter ist die Motion metrisch ausgeschlossen. 540 = 169. 541 Originärer Hexameter mit singulärer Synizese, weil der ionische Dichter an Stelle von #Αίνείας δ(ε) einen Versanfang mit gliederndem ἐνθ(α) wählte; vgl. hierzu 643. 543 ~ Ξ 419 ἐπ' αὐτῷ (!) δ' (!) ἀσπὶς ἔάφθη#; dort steht die augmentierte (!) Problemform in erkennbar jungem ionischem Kontext (anaphorisches αὐτός; δέ nach dem Präpositionalausdruck). 544 ~ Ξ 420 καὶ κόρυς, ἀμφὶ δέ οἱ βράχε τεύχεα ποικίλα χαλκῷ, bzw. Π 414 = 580 κάππεσεν, ἀμφὶ δέ μιν θάνατος χύτο θυμοραϊστής. 545 Originärer Hexameter nach altem Muster, vgl. Π 313 Φυλείδης δ' Ἀμφικλον ἐφ_ορμηθέντα δοκεύσας. 546 Ionischer Hexameter (Augment, dichtersprachliches οὔτασ(ε) statt οὔτα) mit einer Abwandlung von ἀπὸ δ' ἀμφω κέρσε τένοντε# Ξ 466 (s.d.) = K 456, vgl. Friedrich 1956, 98 f. 548 f. = Δ 522 f., an beiden Stellen mit neuer 1. Vershälften. 550 ~ Λ 580 (metrisch identische Namensvariante). 551 Verschluss wie I 311. 552 Wie 607. 553 ~ 501, weitgehend formelhaft. 554 Originärer Hexameter mit Gen. auf -ou vor Konsonant. 555 Oder |Νέστορος υἱὸν |Φρῦτο*| / καὶ _ ἐν πολ|λοῖσι βέλεσσι, aber eher für den begleiteten Kontext gedichtet. 556 Ionisch (anaphorisches αὐτός). 559 ~ 585, Π 359 #ἴετ' ἀκοντίσσαι; Ψ 817 τρὶς δὲ σχεδὸν ὄρμήθησαν (!)#.

- 560 ἀλλ' οὐ λῆθ' Ἀδάμαντα τιτυσκόμενος καθ' ὅμιλον
 Ἀσιάδην, δς οἱ οῦτα μέσον σάκος ὁξεῖ χαλκῷ
 ἐγγύθεν ὄρμηθείς· ἀμενήνωσεν δέ οἱ αἰχμὴν
 κυανοχαῖτα Ποσειδάων, βιότοιο μεγήρας.
 καὶ τὸ μὲν αὐτοῦ μεῖν' ᾥς τε σκῶλος πυρίκαυστος
 565 ἐν σάκει Ἀντιλόχῳ, τὸ δ' ἡμισυ κεῖτ' ἐπὶ γαίης·
 |ἄψ δ' ἔτάρων| ἐς Φέθνος \χάζετο/ |κῆρ| ἀλεξεί|νων.
 |Μηριόνης| δ' ἀπιόντα _ \μετα|σπῶν/ βάλε δου|ρὶ¹
 αἰδοίων \μεσο|σηγὺ/ καὶ ὄμφαλοι', |ἐνθα μάλιστα
 |γίνετ' "Αρης| *ἀλγεινὸς/ ὁῖζυ|ροῖσι βροτοῖ|σι.
 570 |ἐνθα Φοὶ ἔγ|χος \πῆξ|/ δ δὲ _ +σπόμε|νος περὶ δου|ρὶ²
 ἄσπαιρ' |ώς δτε βοῦς|, \δν τ' ὅρεσσι/ |βουκόλοι ἄν|δρες
 |Φιλλάσσ*/ |οὐκ ἐθέλον|τα βίῃ δή|σαντες ἄγω|σι.
 |ώς δ τυπεὶς| ἄσπαιρε μί|νυνθά περ, οὐ| [τι] μάλα δΦήν,
 |ὅφρα Φοὶ ἐκι| χροὸς ἔγχος _ \σπάσσατ'| |ἐγγύθεν ἐλ|θὼν
 575 ἥρως |Μηριόνης| τὸν δὲ _ σκότος |δσσε κάλυ|ψε.
 Δηῆπυρον δ' Ἐλενος ξίφεϊ σχεδὸν ἥλασε κόρσην
 Θρηϊκίω μεγάλω, ἀπὸ δὲ τρυφάλειαν ἄραξεν.
 ή μὲν ἀποπλαγχθεῖσα χαμαὶ πέσε, καὶ τις Ἀχαιῶν
 μαρναμένων μετὰ ποσσὶ κυλινδομένην ἐκόμισσε·
 580 τὸν δὲ κατ' ὄφθαλμῶν ἐρεβεννὴ νὺξ ἐκάλυψεν.

561 Edd. ὅ οι 566 ἔχάζετο 567 μετασπόμενος 568 τε μεσηγύ 569 ἀλεγεινὸς
 570 ἔπηξεν – δ' ἐσπόμενος die Handschriften; σχόμενος Ed. West 571 τὸν τ' οὔρεσι
 572 ἰλλάσιν – ἄγωσιν Ed. West; meist ἄγονοιν 574 ἀνεσπάσσατ'

560 Traditioneller Versanfang, vgl. O 461; die 2. Vershälfte ist eine Flexionsvariante von 498. **561** ~ H 258, s.d.; hier (F)οἱ ohne Digammareflex. **562** Versanfang wie O 529; Fortsetzung ionisch mit einem Denominativ auf -ών und silbenschließendem νῦ ἐφελκυστικόν. **563** ~ Ξ 390, s.d. – Oder |κυανοχαῖτα Ποσειδάων \βίοιο*/ μεγήρας, aber wohl nicht älter als der Kontext. **566** Formelvers, u.a. auch 596, 648. **567** ~ 650. Vgl. P 190 ποσὶ κραιπνοῖσι μετασπῶν#, s.d.; μεθέπω auch sonst nur im Aktiv. – Hinter dem Hexameter steht als Klangmuster +σπόμενος περὶ δουρί# 570, s.d., bzw. unmittelbar M 395. **570 f.** ‘ging mit dem Speer mit und zappelte um ihn’; ~ M 395 f. (s.d.) νύξ, ἐκ δ' ἐσπασεν ἔγχος· δ δὲ _ +σπόμενος πέσε δουρὶ | πρηνής. **571** Wie 390. **573** ~ A 416 ἥσθαι, ἐπεί νύ τοι αἴσα μίνυνθά περ, οὐ τι μάλα δήν. **574** Vgl. 510 und Λ 239 f. ἐκ δ' ἄρα χειρὸς | σπάσσατο (s.d.); das Verbalkompositum nur hier. **575** Formelvers mit freiem Versanfang. **576** ~ E 584 ξίφει ἥλασε (!) κόρσην#. – Ionischer Holodaktylos (nicht ἔλασσε). **577** ~ T 380 καλοῦ (!) δαιδαλέου (!)· περὶ δὲ τρυφάλειαν ἀείρας. – Sprachlich unauffälliger Holodaktylus mit erkennbar ionischer Parallel. **579** ~ Ξ 411 #πὰρ ποσὶ μαρναμένων ἐκυλίνδετο (ein Feldstein), s.d. – Dichtersprachlich, mit μετὰ (nicht πὰρ) ποσσὶ jedoch ein originärer Hexameter. **580** = E 659, ~ X 466; N 425 ἐρεβεννὴ νυκτὶ καλύψατ#. – Ionischer Iteratvers mit Augment, anders z.B. 575.

Ἀτρείδην δ' ἄχος εῖλε βοήν ἀγαθὸν Μενέλαον·
 |βῆ δ' ἐπαπειλήσας Ἐλένω ἦρωϊ Ιάνακιτι,
 [όξν] δόρυ κραδά|ων· δ δὲ \τό|ξοιο / |πῆχυν ἄνελ|κε.
 |τῶ δ' ἄρ' ὁμαρ|τήδην δὲ μὲν +έγχει |όξυό|φεν|τι
 585 |Φίετ' ἀκον|τίσσαι, δ' ἀπὸ νηευ|ρῆφι δ̄ιστῶ.
 Πριαμίδης μὲν ἔπειτα κατὰ στῆθος βάλεν ἵω
 θώρη|κος γύαλον|, ἀπὸ δὲ πτάτ' |λώκὺς/ δ̄ιστός.
 ώς δ' ὅτ' ἀπὸ πλατέος πτυόφιν μεγάλην κατ' ἀλωὴν
 θρώσκωσιν κύαμοι μελανόχροες ἡ ἐρέβινθοι
 590 πνοιῇ ὑπὸ λιγυρῆ καὶ λικμητῆρος ἐρωῆ,
 |ῶς ἀπὸ θώρηκος *Μενελά|φοο *κυδίμοιο/
 |πολλὸν ἀπο|πλαγχθὲις Φέκάς _ \πτάτο/ |πικρὸς δ̄ιστός.
 \τοῖο/ δ' ἄρα |χεῖρα βο|ήνι _ ἀγαθὸς Μενέλα|φος
 τὴν \βάλ', |ῃ δ' ἔχε τό|ξον \εὔξο|φον*/ |ἐν δ' ἄρα τό|ξοι
 595 ἀντικρὺ διὰ χειρὸς \ῆλυθε/ |χάλκεον ἔγ|χος.
 |ἄψ δ' ἐτάρων| ἐς Φέθνος \χάζετο/ |κῆρ' ἀλεφεί|νων,
 χεῖρα \παρκρεμάσας*/ |· τὸ δ' ἐφ_έλκετ' |δβριμον/ ἔγ|χος.
 |καὶ τὸ μὲν ἐκι χειρὸς \φέρυσσ'* _ Ἄγη|νωρ μεγάθυμος/,
 αὐτὴν δὲ \ξύνιδησε μετ' εὐ|στρόφοι*/ |οἰδὲς ἀώ|τοι
 600 σφενδόνη, ἦν [ἄρα] |Φοί θεράπων| _ ἔχε |ποιμένι λα|φῶν.
 Πείσανδρος δ' ἰθὺς Μενελάου κυδαλίμοιο

583 τόξον 584 überl. ἔγχει 587 πικρὸς 591 Μενελάου κυδαλίμοιο 592 ἔπτατο
 593 Ἀτρείδης 594 βάλεν – εὖξον 595 ἐλήλατο 596 ἐχάζετο 597 παρακρεμάσας –
 μείλινον 598 ἔρυσεν μεγάθυμος Ἄγηνωρ 599 ξυνέδησεν ἐϋστρόφω

582 Alter Vers, vielleicht mit ausgetauschter Namensformel. **583** Die 1. Vershälften wie Y 423, die zweite wie Λ 375, s.d. **585** ~ Ο 313 f. ἀπὸ νευρῆφι δ' (!) δ̄ιστοι | θρῶσκον, Π 773 #ἰοὶ ... ἀπὸ νευρῆφι θορόντες#. **586** ~ 186, s.d.; Θ 303 υἱὸν ἐὺν Πριάμοιο κατὰ στῆθος βάλεν (!) ἵω. – Originärer ion. Hexameter (hiatilgendes νῦ ἐφελκυστικόν) mit einer Variante der alten 2. Vershälften κατὰ στῆθος βάλε δουρί# (Λ 108, Ο 420). **587** ~ 592; Ε 99 θώρηκος γύαλον· διὰ δ' ἔπτατο πικρὸς δ̄ιστός. Vgl. Λ 478 ὥκὺς δ̄ιστός#, Ε 395 ὥκὺς δ̄ιστόν#. **588 ff.** Gleichnis aus der Landwirtschaft in ion. Hexametern (zweimal silbenschließendes νῦ ἐφελκυστικόν), darin 588 πτυόφιν als dichtersprachlicher Genitiv, vgl. 585 ἀπὸ νευρῆφιν. **590** ~ Γ 62 ἀνδρὸς ἐρωήν#. – Fünfzehnsilbiger Hexameter in traditioneller Diktion; die 1. Vershälften wie Ψ 215. **591** Wie Δ 100 u.ö.; belegt ist κύδιμος nur noch im Hermeshymnus. **595** ‘drang durch’, nicht ‘war hindurchgetrieben’; vgl. P 49 = X 327 ἀντικρὺ δ' ἀπαλοῖ δι' αὐχένος ἤλυθ' ἀκωκή. – Im alten Vers zeigt ἤλυθε maskierte metrische Dehnung, nicht Augment. **596** = 566, 648. **597** Vgl. 294, 532 δβριμον ἔγχος#. **598** ~ Δ 467 μεγάθυμος Ἄγηνωρ#, Ψ 168 μεγάθυμος Ἀχιλλεύς#. Vgl. z.B. Π 818 Πατροκλῆα μεγάθυμον#. **599** ‘in’; ~ 716. **600** Instrumentaler Dativ, im Hexameter mit kurz gemessenem -η. **601** Übergang zur nächsten Kampfszene; für einen ep. Fünfzehnsilbler fehlt der erste Choriambus.

ἦε· τὸν δ' ἄγε |μοῖρα κακὴ| _ θανάτοιο τέλοσδε,
 \ΑτρεFίδη|/ δαμῆναι ἐν _ αἰνῇ |δηϊοτῇ|τι.
 \τὼ δ' ἐ|πεὶ| σχεδὸν \ῆστην ἐπ' _ ἀλλήλουιν ιόντε/,
 605 |ΑτρεFίδης| μὲν \άμβροτε, _ πὰρ δέ |Fοι τράπετ'| ἔγιχος,
 Πείσαν|δρος δὲ σάκος| \Μενε|λάFοο *κυ|δίμοιο/
 \νύξ/, οὐδὲ δι|απρὸ δυνήσατο |χαλκὸν ἐλάσσοι·
 |σχέθε/ |γάρ σάκος εὐ|ρύ, κατακλάσθη δ' ἐνὶ καν|λοῖ
 ἔγχος. |ΑτρεFίδης| δὲ/ χάρη καὶ |Fέλπετο/ νί|κην,
 610 |αῖψα/ δὲ Fε|ρυσσάμενος| _ ξίφος |άργυρόFη|λον
 |ἄλτ' ἐπὶ Πεισάνδροι· δ δ' ύπ' _ ἀσπίδος |λάβε/ κα|λὴν
 ἀξίνην εὐ|χαλκὸν ἐλαυ|Fίνοι |άμφι πελέκικοι
 μακροῖ \εὐξέστοι*/· |άμα δ' |ἀλ|λήλοι|ν/ ἐφικέσθην.
 |ῆτοι δ μὲν| κόρυθος φάλον |πλῆξ/ |ίπποδασεύ|ης
 615 |άκρον ύπδο| λιόφον αὐτόν, δ δὲ προσιόντα μέτωπον
 ρίνδος ύπερ πυμάτης· λάκε δ' ὅστεα, τὼ δέ οἱ δόσε
 πὰρ ποσὶν αίματόεντα χαμαὶ πέσον ἐν κονίησιν,
 ίδνώθη δὲ πεσών. δ δὲ λάξ ἐν στήθεσι βαίνων
 τεύχεα τ' ἔξενάριξε καὶ εὐχόμενος ἔπος ηῦδα·

603 σοί, Μενέλαε 604 οἵ δ ὅτε δὴ - ἥσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ιόντες 605 ἄμαρτε, παραὶ δέ οἱ
 ἐτράπετ' 606 Μενελάου κυδαλίμοιο 607 οὔτασεν 608 ἔσχεθε, v.l. ἔσχετο 609 ὁ δὲ
 φρεσὶν ἥσι - ἔέλπετο 610 Ατρείδης - v.l. καὶ ἐρυσσάμενος, so Ed. West 611 εἴλετο
 613 εὐξέστω - ἀλλήλων ἐφίκοντο Edd.; antike vv.ll. ἐφικέσθην, -σθον 614 ἥλασεν

602 ~ (s.d.) 214 #ῆτεν (!), Λ 240 #σπάσσατο· τὸν δ(έ), I 411 διχθαδίας κῆρας φερέμεν _
 θανάτοιο τέλοσδε. – Mit ionischem Augment dem Kontext angepasst. **603** Vgl. 605.
 Im Hexameter eine metrisch begründete Apostrophe. **604 f.** = Λ 232 f. **604** Formel-
 vers mit Bezug auf zwei Kämpfer, der als Hexameter immer im Plural steht. **605** Re-
 stituiertes \άμβροτε/ wie 518. **607** ~ 552, s.d.; 646 f. σάκος οὔτασε (!) δουρὶ | ἐγγύθεν,
 οὐδὲ διαπρό etc. – Vgl. u.a. 178; Λ 235 \νύξ, ἐπὶ δ' αὐτὸς ἔρεισε (s.d.). In der Anwendung
 auf Schilde wechseln νύσσω 'stoßen' und metaphorisches ούταζω 'verletzen'. **608** ~
 162. **609** ~ Ο 539 ἔτι δ' ἔλπετο νίκην#, s.d. – Nach den Scholien ist Menelaos Subjekt.
610 = Γ 361. – Im Hexameter hier #Ατρείδης δὲ (F)ἐρυσσάμενος mit impliziertem Sub-
 jektwechsel (!) und eine Variante #Ατρείδης, καὶ (!) ἐρυσσάμενος, in der Digamma ver-
 nachlässigt ist. **613** Metrische Behandlung des Ausgangs -οιν wie 511. **614** ~ Θ 323,
 Ξ 391 u.ö. #ῆτοι δ μέν; Γ 362 #πλῆξεν ἀνασχόμενος κόρυθος φάλον; Z 9 τὸν δ' ἔβαλε
 πρῶτος κόρυθος φάλον ιπποδασείης. **615-619** Neuformulierung des ionischen
 Dichters in traditioneller Diktion, aber mit /-s-/ statt /-ss-/ in 617 ποσίν, 618 στήθεσι.
616 Formelhafter Verschluss im Dual wie Ο 607 u.ö., hier allerdings im Plural
 fortgesetzt. **617** ~ Ε 583 (#ἥνια), Π 741 (όφθαλμοι), beidemal in 'Taucherszenen'.
618 ~ Μ 205 #ιδνωθεὶς ὀπίσω (s.d.); die 2. Vershälfte auch Π 503, ähnlich Z 65 #λὰξ ἐν
 στήθεσι βάς. **619** = Ρ 537, Φ 183; die 2. Vershälfte u.a. auch Ξ 500, s.d.

- 620 „Ιλείψετέ θην| ούτω γε \νῆ|Φας/ Δαναῶν| \?τάχιστα/,
 |Τρῶες ὑπερφίαλοι, \?μέγ'/ _ ἀκό|ρητοι ἀὐ|τῆς,
 ἄλλης μὲν λώβης τε καὶ αἴσχεος οὐκ ἐπιδευεῖς,
 ἥν ἐμὲ λωβήσασθε, κακαὶ κύνες, οὐδέ τι θυμῷ
 Ζηνὸς ἐριβρεμέτεω χαλεπὴν ἐδδείσατε μῆνιν
 625 ξεινίου, ὃς τέ ποτ' ὅμιι διαφθέρσει πόλιν αἰπήν,
 οἵ +μοι |κουριδίην| ἄλοχον καὶ |κτήματα πολ|λὰ
 μὰψ οἴχεσθ' ἀνάγοντες, ἐ|πεὶ φιλέεσθε \πὰρ τῇ/.
 νῦν αὖτ' ἐν \νή|Φεσσι μενοιψατε*/ |ποντοπόροισι
 |πῦρ δλο|ζὸνι βαλέειν, κτεῖναι δ' ἥρωας Ἀχαι|Φούς.
 630 ἄλλα \που/ σχή|σεσθε καὶ ἐσ|σύμενοι περ Ἀρη|ος.
 Ζεῦ [πάτερ], ἦ τέ σέ |φασι περὶ| _ φρένας ἔμμεναι ἄλ|λων,
 ἀνδρῶν \καὶ| θε|ῶν· σέο δ' ἐκ| _ τάδε |πάντα πέλον|ται·
 οἷον |δή \νυ χαρί|ζεαι _ |ἀνδράσι| / ὑβριστῆσι,
 [Τρωσίν,] τῶν \φα> μένος |αί|ζεν ἀτάσθαλον, |ούδε δύναν|ται
 635 |φυλόπιδοι| \κορέσσασθαι _ ὄμοι|ο*/ πτολέμοι|ο.
 πάντων |μὲν κόρος ἐσ|τί, \ύπνοιο| / |καὶ φιλότη|τος
 μολπῆς |τε γλυκερῆς| καὶ ἀμύμονος ὀρ|χηθμοῖο,
 τῶν πέρ τις καὶ |μάλλον ἐ|ζέλ|δεται |έξ ἔρον +ῆ|ναι
 \ή|ζε μάχης/. Τρῶες δὲ \τῆς γ'/ _ ἀκό|ρητοι ζα|σι.“

620 νέας – ταχυπώλων 621 δεινῆς 627 παρ' αὐτῇ 628 νησίν μενεαίνετε 630 ποθι
 632 ἡδὲ 633 ἄνδρεσσι χαρίζεαι 635 κορέσσασθαι ὄμοιον 636 καὶ ὕπνου 639 ἥ πολέ-
 μου – μάχης

621 ~ 634-639; Φ 224 #Τρῶας ... ὑπερφιάλους, 459 Τρῶες ὑπερφίαλοι; Ξ 479 Ἀργεῖοι ιό-
 μωροι, ἀπειλάων ἀκόρητοι. **622-625** Einschub des ionischen Dichters, inhaltlich wie
 Γ 353 f.; in der Ilias weitgehend singulär, aber mit Parallelen in der Odyssee. **622 ~**
 σ 225 σοί κ' αἴσχος λώβη τε μετ' ἀνθρώποισι πέλοιτο (sc. wenn dein Guest nicht vor Miss-
 handlung geschützt ist); I 225 οὐκ ἐπιδευεῖς (!#), s.d. **624 ~** (u.a.) X 19 ἐπεὶ οὐ τι τίσιν
 γ' ἐδδεισας ὀπίσσω#. – Ionische Flexionsvariante zu #Ζεὺς ὑψιβρεμέτης M 68 u.ö., ähnl-
 lich Ο 293 #Ζηνὸς ἐριγδούπου (!). **625** ξείνιος heißt Zeus sonst erst in der Odyssee,
 vgl. bes. ξ 283 f. Διὸς δ' ὡπίζετο μῆνιν | ξεινίου, ὃς τε μάλιστα νεμεσσᾶται κακὰ ἔργα. –
 Die Kunstbildung αἰπήν# (statt αἴπειαν oder αἴπεινήν) nur hier und in der Odyssee,
 immer im selben Kontext: γ 130 = ν 316 αὐτὰρ ἐπεὶ Πριάμοιο πόλιν διεπέρσαμεν αἰπήν,
 ähnlich λ 533, θ 516. **627 ~** α 123 παρ' ὅμιι φιλήσεαι. – Augmentloses φιλέεσθε in
 anamnestischer Funktion, s. zu 466. Im Hexameter ionisch modernisiert (anaphorisches αὐτός). **628** Vgl. 79, 214; μενεαίνω kommt im N sonst nicht vor. – Im Hexa-
 meter mit silbenschließendem νῦ ἐφελκυστικόν. **629 ~** Ο 702 νῆας ἐνιπρήσειν
 κτενέειν θ' ἥρωας Ἀχαιούς. **631 ~** Ρ 171 Ὡ πόποι, ἦ τ' ἐφάμην σὲ περὶ φρένας ἔμμεναι
 ἄλλων#. **633 ~** Ρ 587, Φ 57, ε 183 u.ö. #οἶον δή; vgl. α 32 οἶον δή νυ. **635** ‘des ge-
 meinsamen Krieges’, im Sinne von Σ 309 ξυνὸς Ἐνυάλιος· καί τε κτανέοντα κατέκτα. –
 Im Hexameter phonologisch gestrecktes /homoīō/ ← /homoio/. **637** = ψ 145.

- 640 ὡς εἰπών τὰ μὲν ἔντε' ἀπὸ χροὸς αἴματόεντα
συλήσας ἐτάροισι δίδου Μενέλαος ἀμύμων,
αὐτὸς δ' αὖτ' ἔξαῦτις ἴών προμάχοισιν ἐμίχθη.
ἔνθα οἱ υἱὸς ἔπιαλτο Πυλαιμένειος βασιλῆς|
[Ἄρπαλίων], \δς/ ἥτι πατρὶ [φίλῳ] _ ἔπειτο πτολεμίξων
645 |ές Τροφίνη|, οὐδέ αὗτις ὑκέτο / πατρίδα γαῖαν·
ὅς ῥα τότ' Ἀτρείδαο μέσον σάκος οὔτασε δουρὶ
ἐγγύθεν, οὐδὲ διαπρὸ δυνήσατο χαλκὸν ἐλάσσαι,
|ἄψ δ' ἐτάρων| ἐς Φέθνος |χάζετο/ |κῆρ' ἀλεφείνων,
πάντοσε παπταίνων, μή τις χρόα χαλκῷ ἐπαύρῃ.
650 |Μηριόνης δ' ἀπιόντος _ +η |πικρὸν/ δῖστόν,
καὶ |βάλε/ γλουτὸν κατὰ δεῖξιόν· |αὐτὰρ δῖστός
ἀντικρὺ κατὰ κύστιν ύπ' _ |δοστέον |ἐκπέρησε*.
|ἐζόμενος| δ' |ἄρ/ αὖθι, φίλων ἐν |χερσὶ ἐταύρων
|θυμὸν |ἀποπνέων*, ὡς |ἥτια τε σκώληξ ἐπὶ γαῖῃ
655 |κεῖτο ταθείς· ἐκ δ' αἷμα |κάρ_ρεφε*, |δεῦε δὲ γαῖαν.
τὸν μὲν |Παφλαγόνες| |μεγάθυμοι/ |ἀμφιπένοντο,

644 ὅ 645 ἀφίκετο 648 ἔχάζετο 650 χαλκήρε' 651 ὁ ἔβαλε 652 ἔξεπέρησεν
653 κατ' 654 ἀποπνείων 655 μέλαν ῥέε 656 μεγαλήτορες

640 ~ Ξ 170 ἀπὸ χροὸς ἰμερόεντος#. – Ionisch (μέν nach dem Artikel). **641** ~ E 165 #ἴππους δ' (!) οῖς ἐτάροισι δίδου; Menelaos tritt sonst nicht mit dem unspezifischen Epitheton ἀμύμων auf. – Wohl nicht älter als der Kontext. **642** ~ O 457. – Ionische Hexametervariante (fünfzehnsilbig, aber mit Augment) zu E 134 Τυδείδης δ' ἔξαῦτις ἴών προμάχοισιν ἐμίχθη (!). **643** Alter Vers, ursprünglich wohl mit #\τῷ δ'/ beginnend. Im Hexameter zeigt #ἔνθα den Anfang einer neuen Szene an, s. zu 541. – Pylaimenes tritt am Schluss der Szene (658 f.) auch noch selbst auf, obwohl er – wenn nicht ein Namensvetter, s. Michel 1971, 103 f. Anm. 161 – E 576 ff. von der Hand des Menelaos gefallen ist. **645** Wie O 706 ές Τροίνη, οὐδέ αὗτις ἀπήγαγε πατρίδα γαῖαν, s.d. **646 f.** ~ O 528 f. δς τότε Φυλείδαο μέσον σάκος οὔτασε δουρὶ | ἐγγύθεν δρυμηθείς, s.d. – Eher eine Namensvariante im Hexameter als ehemaliges δς [ἥτια] τότ' |Ἀτρεφίδα|ο |μέσον/ σάκος |οὐδαία/ δουρὶ. **647** ~ 607 #οὔτασεν (!) etc., s.d. **648** = 566, 596. **649** ~ P 674 #πάντοσε παπταίνων, bzw. Λ 573, O 316 πάρος – χρόα λευκὸν ἐπαυρεῖν# (Subjekt: δοῦρα). – Wohl eine Variante zu *... μή τις – χρόα |δουρὶ/ ἐπαύρῃ#; in diesem Fall trifft ein Pfeil. Kurz gemessenes -ῷ im instrumentalen Dativ (nicht Lokativ) verrät den ionischen Dichter. **650-655** Vgl. die Szenenvariante E 65-68: Meriones tötet Phereklos auf die gleiche Weise, das (Wurf-)Geschoss ist allerdings nicht genannt. **650** ~ 567, 662; vgl. u.a. 592 πικρὸς δῖστός#. **651** ~ E 66. Vgl. #καὶ βάλε Λ 578, Π 287 u.ö.; im Hexameter wie O 445, Π 586, Φ 591. **652** ~ E 67; wie Π 346 νύξ· τὸ δ' ἀντικρὺ δόρυ – χάλκεον ἔξεπέρησε, s.d. **653** 'er ging, wo er gerade war, auf die Knie', vgl. Ξ 437 #ἐζόμενος δ' ἐπὶ γοῦνα und die inhaltliche Entsprechung #γνὺξ δ' ἔριπ(ε) E 68. **654 f.** ~ Δ 524 #θυμὸν ἀποπνείων; Φ 118 f. ὁ δ' ἄρα πρηνῆς ἐπὶ γαῖῃ | κεῖτο ταθείς etc. **655** ~ Φ 119. **656** Zum Epitheton vgl. E 577 #ἀρχὸν Παφλαγόνων μεγαθύμων.

ές δίφρον δ' *ξισαντες** / *ἄγον* | προτὶ *Ιἵλιον* ιρήν
|άχνύμενοι· μετὰ δ' *αῦ* / *πατήρ* κίε *δάκρυ* / λείβων,
ποινὴ δ' *ιούκ* *〈ἄρα* τις| παιδὸς | *Λγίνετο* / *τεθνηῶτος*.
660 *|τοῖο* / δὲ *Πάρις* μάλ' [*θυμὸν*] *ἀποκταμένοιο* χολώθη·
ξεῖνος γάρ *Φοί* *ῆν* μετὰ *πολλοῖσι* / *Παφλαγόνεσσι*.
|τοῖο / *χωόμενοις* +*προΐη* χαλκήρε' *δῖστόν*.
ξ*σκε δ'* / *Εὐχήνωρ*, *Πολυδοιο / *μάντιος* *υἱός*,
άφνειός τ' *ἀγαθός* τε, *Κορίνθοι** / *Ιοικία* ναίων,
665 δος δ' εῦ *Φειδῶς* *Ικῆρ*' *δλοφῆν* | ἐπὶ *ινηφῶς* *ἔβαινε*.
|πολλὰ / γάρ *Φοί* *Ιφεῖπε* / *γέρων* | *ἀγαθός* *Πολύδος*
|νούσοι ύπ' **ἀλγεινῆ* / *φθίσθαι* | *Φοῖσι* / *ἐν μεγάροισι*,
ἢ *ἥ*' ἐπ' *Αχαι*Φῶν νηυσὶ ὑπὸ Τρώεσσι δαμῆναι·
|τῶ δ' *ἄμα* τ' *ἀργαλέην* θωιὴν *ἀλέξειν*' / *Αχαι*Φῶν
670 νοῦσόν τε **στυγρήν*, *ἴνα* μὴ | πάθοι *ἀλγεα* θυμοῖ.
|τὸν βάλ' ὑπὸ γναθμοῖο καὶ | *Ιούφατος*· *έκ*/ δὲ θυμὸς
οἴχετο [ἀπὸ] *μηλέων*, **στυγρός* / δ' *ἄρα* *μιν σκότος* εῖλε.
ώς οἵ μὲν μάριναντο δέμαςι | πυρὸς *αιθομένοι*.
Ἐκτωρ δ' οὐ *πέπυστο* / *+διμεί_φιλος*, *Ιούδέ* τι *+Φείδει*,
675 *λό*/ *ρά* *Φοί* νηΦῶν ἐπ' *ἀριστερὰ* *δημάον*το
λαφοὶ ύπ' *Αργείων*· *τάχα* *κεν*/ καὶ *κῦδος* *Αχαι*Φῶν
|ἐπλετο, *τοῖος* γὰρ γαιήΦοχος *ἐννοσίγαιος*
ὅτρυν *Αργείους*, *προτὶ* / *δέ* | σθένει *αιύτὸς* *ἄμυνε*.

657 ἀνέσαντες 658 σφι – δάκρυα 659 ἐγίνετο 660 τοῦ 661 ἔην πολέσιν μετὰ
662 τοῦ δ' γε 663 ἦν δέ τις – Πολυδίου 664 Κορινθόθι 666 πολλάκι – *ἔειπε*
667 ἀργαλέη – οἵς 668 ἦ μετ' 669 v.l. θωὴν; ἀλέεινεν 670 στυγερήν 671 ὥκα
672 στυγερός 674 ἐπέπυστο 675 ὅττι 676 δ' ἀν 678 πρὸς

658 ~ 88 (3. Pl.), Σ 32 (Partizip), vgl. formelhaftes δάκρυ χέων; Λ 709 (s.d.), Ο 8, Σ 234, Ψ 14 μετὰ δέ σφι. **659 ~ I 632 f.** καὶ μέν τίς τε κασιγνήτοι φόνοιο | ποινὴν ἦ (!) οὐδ' (!) παιδὸς ἐδέξατο τεθνηῶτος, s.d.; vgl. I 316, P 147 ἐπεὶ οὐκ ἄρα τις χάρις ἦεν#. **660** Wie die Namensvariante Δ 494. **661 ~ Π 240**, Ψ 60 πολέσιν (!) μετὰ Μυρμιδόνεσσι#, Δ 388 ... Καδμείοισι#. **663 ~ E 9 #**ἦν δέ τις ἐν Τρώεσσι Δάρης, K 314 ... Δόλων. – Vgl. 695 #*ξ*σκε und, gleich fortgesetzt, P 575 f. *ξ*σκε δ' ἐνὶ Τρώεσσι Ποδῆς, *υἱὸς* Ήετίωνος, | ἀφνειός τ' ἀγαθός τε (s.d.). **665** *ἔβαινε* mit Augment, aus der Sicht des Dichters: 'der damals an Bord gegangen und mitgefahren war'. **666 ~ A 396**, K 121, P 408 #πολλάκι γάρ. Vgl. Ο 456 #πολλὰ δ' ἐπώτρυνε, Z 207 καὶ μοι μάλα πόλλ' ἐπέτελλεν#. **668** Vgl. u.a. 832 πεσῶν ἐπὶ νηυσὶν *Αχαιῶν*#. **669** Oder *|τῶ* δ' *ἄμα* τ' **ἀλγεινῆν* θωιὴν* *ἀλέξειν*' / *Αχαι*Φῶν. **671 f.** = Π 606 f.; ~ P 617 f. ... καὶ οὐατος, ἐκ δ' ἄρ' ὁδόντας | ὥσε; Π 339 δ' ύπ' οὐατος αὐχένα θεῖνε#. – Vgl. Ψ 880 #*ώκην* δ' ἐκ μελέων θυμὸς πτάτο u.ä. **672** Formelhaftes εῖλε# nach der Doppelkürze σκότος (bzw. auch δέος) mit metrischer Dehnung, nicht Augment. **673** = Λ 596, Σ 1, ~ P 366, 424. **676 f.** Hypothetische Aussage mit augmentiertem *ἐπλετο*, weil der Dichter die Lage aus seiner Sicht beurteilt.

680 |ἀλλ’ \δ γ’ ἔχ’, ἢ τὰ πρῶτα πύλας καὶ |τεῖχος ἔσαλτο
 |Φρηξάμενος| Δαναῶν \πυκνὰς*/ στίχας ἀσπιστάων,
 ἐνθ’ ἔσαν Αἴαντός τε νέες καὶ Πρωτεσιλάου
 θῖν’ ἐφ’ ἀλὸς πολιῆς εἰρυμέναι· αὐτὰρ ὑπερθε
 τεῖχος ἐδέδμητο χθαμαλώτατον, ἐνθα μάλιστα
 |+ζαχραφέει| γίνοντο μάχη αὐτοί τε καὶ ἵπποι.
 685 ἐνθα δὲ Βοιωτοὶ καὶ Ιάονες ἐλκεχίτωνες,
 Λοκροὶ καὶ Φθῖοι καὶ φαιδιμόεντες Ἐπειοὶ
 σπουδῇ ἐπαΐσσοντα νεῶν ἔχον, οὐδὲ δύναντο
 |Φῶσαι ἀπὸ| \σφέων/ φλογὶ _ \Φῖσον/ |“Ἐκτορα δῖον·
 οἱ μὲν Ἀθηναίων προλελεγμένοι· ἐν δ’ ἄρα τοῖσιν
 690 ἄρχ’ υἱὸς Πετεῶι Μενεούθεύς, |οἱ δ’ ἄμ’ ἔπον|το
 Φείδας [τε] Στιχίος τε Βίας τ’ | ἐύς| |αὐτὰρ Ἐπειῶν
 |Φυλεξίδης| τε Μέγης Ἀμφίων |τε Δρακίος| τε,
 [πρὸ] Φθίων δὲ Μέδων τε μενεπτόλεμός τε Ποδάρικης.
 |ἵτοι δ μὲν| νόθος υἱὸς _ ’Οϊλῆρος |έῆ|Φος/
 695 |ἔσκε Μέδων|, Αἴαντος ἀδελφεφός, |δὲ| ρά ναῖε/
 |ἐν Φυλάκῃ|, γαίης ἀπὸ |πατρίδος, ἄνδρα \πεφνών*/,
 γνωτὸν μητρυιῆς Ἐριώπιδος, |ἢν| ἔχ’ ’Οϊλεύς·
 |αὐτὰρ δ Φιψίκλοι| \υἱὸς _ |ἔσκε/ |Φυλακίδα|ο.

679 ἔχεν 680 πυκνὰς 684 ζαχρηῖς 688 σφείων – εἴκελον 689 +οῖ Ed. West
 694 θείοιο 695 αὐτὰρ ἔναιεν 696 κατακτάς 698 πάϊς τοῦ

679 Oder #|ἀλλ’ \δ γ’ ἔχ’, ἢ|χι/ πρῶτα. – Im Hexameter ionisch modernisiert: für ἔχ’ deutlicheres ἔχεν auf Kosten des anaphorischen Pronomens. **681-683** Inhaltliche Parallele zu Ξ 30-32. **681** Originärer ionischer Hexameter (νέες, Genetivausgang -ου#); dichtersprachlicher Versanfang, wie sonst nur noch in #ἐνθ’ ἔσαν οἱ (!) πέπλοι ο 105. **682** ~ Ξ 31, A 350; Hexameter mit alter erster Vershälfte. **683** Oder #τεῖχος \δέδμητο/ χθαμαλώτατον, |ἐνθα μάλιστα; χθαμαλός ist sonst allerdings ein Wort der Odyssee. **684** ~ P 644 ὄμῶς αὐτοί τε καὶ ἵπποι#; hom.-äol. #ζαχρηῖς ‘heftig bedrängt’ auch M 347 = 360. **685** Der Name Ιάονες fällt nur an dieser Stelle. **686** φαιδιμόεντες als morphologische Streckform für φαιδίμοι nur hier. Der Hexameterdichter vermeidet reimendes Ἐπειοὶ χαλκοχίτωνες# (Λ 694, im Genetiv Δ 537). **688** Im ersten Fall wie 148, im zweiten wie 330, s.d. Der Vers kann als Ganzes übernommen, aber auch ad hoc aus drei alten Kola zusammengesetzt sein. **689** ~ 699 #οῖ μέν, s.d.; Σ 494, ε 3 ἐν δ’ ἄρα τοῖσι(v)#, Π 166 ἐν δ’ ἄρα τοῖσιν vor κ. τρ. τρ.; das Verb προλέγω nur hier. – Syntaktisch entweder unvollständig oder irregulär (Partizip als Prädikat? Präteritaler Nominalssatz?). **691** Vgl. z.B. 791 #Φάλκην Ὀρθαῖόν τε. – Oder \ήνς/. **693** ~ 699. **694-697** = Ο 333-336. **694 f.** ~ B 727 ἀλλὰ Μέδων κόσμησεν ’Οϊλῆρος νόθος υἱός, s.d. **696** ~ ο 224 τηλεδαπός, φεύγων ἔξ Ἀργεος ἄνδρα κατακτάς. – Vgl. P 539 χερείονά περ καταπέφνων#. **698** ~ 694 f. – Im Hexameter ohne ᔾσκε oder ἢν, dafür mit ion. τοῦ vor Konsonant (Artikel!).

οί μὲν πρὸ Φθίων μεγαθύμων θωρηχθέντες
 700 ναῦφιν ἀμυνόμενοι μετὰ Βοιωτῶν ἐμάχοντο.
 Αἴας δ' |ούκετι πάμπιαν, Ὁϊλῆ|Φος ταχὺς υἱός,
 |ίστατ' ἀπ' Αἴαντος Τελαμωνίο', οὐδ' ἡβαιόν·
 ἀλλ' ὡς τ' ἐν νειοῖ βόφε Φοίν|οπε |πηκτὸν ἄροτρον
 Φῖσον |θυμὸν ἔχον|τε τιταίνετον, ἀμφὶ δ' \ἄρ τε/
 705 |πρυμνοῖσι κέρασσι* / πολὺς| _ \άνεκήκιε / Φίδρως·
 τὼ μέν |τε ζυγὸν οἴ|Φον \εῦξοΦον* / |ἀμφὶς ἔFέρηγει
 |Φίεμένω| κατ' +δFολκα _ \τέμνειν / |τέλσον ἀρούρης·
 ὡς τὼ |παρβεβαFῶθ| \έστά|την* μάλ' ἐπ'/ ἀλλήλοιν.
 ἀλλ' ἥ|τοι |Τελαμωνίω* _ πολέμ|Φες/ τε καὶ ἐσθλοὶ
 710 |λαΦοὶ ἔπονθ| \έταιροι/, οἵ |Φοί σάκος \έκιδέχοντο/,
 |όππότε μιν| κάματος [τε] καὶ _ Φίδρως \γοῦνα κιχείη/.
 |ούδ' ἄρ* |*Οϊλη|Φίδη ?ταχέΦι* / |Λοκροὶ ἔπον|το·
 οὐ γάρ |σφιν σταδίῃ| ὑσμίνῃ \μίμινεσκε* / φίλον| κῆρ.
 |ού γάρ ἔχον| κόρυθας |χαλκέας* / |ιπποδασείας,
 715 |ούδ' ἔχον ἀσπίδας εύκύκλους καὶ |μείλινα δοῦρα,
 |ἀλλ' ἄρα \τό||ξοισι καὶ εὐ|στρόφω* / |οἰδὲς ἀώ|τω

699 +οῖ Ed. West 704 ἄρα σφι 705 πρυμνοῖσιν κεράεσσι – ἀνακηκίει 706 εὖξον
 707 κατὰ ὄλκα – τέμει δέ τε 708 μάλ' ἔστασαν 709 Τελαμωνιάδη πολλοί 710 ἔταροι
 – ἔξεδέχοντο 711 γούναθ' ἵκοιτο 712 Ὁϊλιάδη μεγαλήτορι 713 meist σφι – μίμνε
 714 χαλκήρεας 716 τόξοισιν καὶ ἔϋστροφω

700 ~ 109 f. ἀμυνέμεν ... | νηῶν. – Ionischer Hexameter mit Augment, darin dichtersprachl. ναῦφιν als Genetiv (ähnlich 588). **702** ~ 106 οὐδ' ἡβαιόν#. **703** ~ K 353 ἐλκέμεναι νειοῖο βαθείης πηκτὸν ἄροτρον. **704 f.** ~ P 720 #ῖσον θυμὸν ἔχοντες; P 268 f. ἀμφὶ δ' ἄρα σφιν | λαμπρῆσιν (!) κορύθεσσι. – Im Hexameter mit pluralischem σφι und silbenschließendem νῦ ἔφελκυστικόν. **705** Vgl. Ψ 507 πολὺς δ' ἀνεκήκιεν ιδρώς# (Pferdeschweiß). – Imperfekt im Gleichnis, s. zu Λ 549, Ο 272; das Präsens ἀνακηκίει war erst nach dem Digamma Schwund verwendbar. **707** ‘die Furche zum Feldrain hindurchzuziehen’; ~ S 546 f. τοὶ δὲ στρέψασκον ἀν' ὅγμους | ιέμενοι νειοῖο βαθείης τέλσον ἰκέσθαι; σ 375 εἰ ὄλκα διηνεκέα προταμοίμην#. – Im Hexameter (s. dazu Strunk 1990, 49 ff.) musste das 3. Biceps gefüllt und die Mitteldiärese vermieden werden. Der Dichter erreichte beides mit ad hoc gewagtem τέμει (!) δέ τε ‘und er (sc. der Pflug) schneidet’ nach Mustern wie Δ 278 ἄγει δέ τε, α 53 ἔχει δέ τε, μ 99 φέρει δέ τε. **708** Vgl. 133 ὡς πυκνοὶ ἔφεστασαν ἀλλήλοισιν# (s.d.). **709** Vgl. 702 Τελαμωνίου; Z 452, Ω 167 πολέες τε καὶ ἐσθλοί#. **710** Versanfang wie 492. **711** ~ T 354 ἵνα μή μιν λιμὸς ἀτερπῆς γούναθ' (!) ἵκηται#. Vgl. T 165 f. κιχάνει | δίψα τε καὶ λιμός, βλάβεται δέ τε γούνατ' (!) ιόντι; I 416 οὐδέ κέ μ' ὄλκα τέλος θανάτοιο κιχείη#. – Am Verschluss ionisch modernisiert. **712** Vgl. 66, s.d. **713** Wie 718, s.d. **714** ~ (s.d.) 650, 662 χαλκήρε' ὁϊστόν#; Ο 535 κόρυθος χαλκήρεος ιπποδασείης#, χ 111, 145 κυνέας χαλκήρεας ιπποδασείας#. Vgl. M 184, Y 398 χαλκείη κόρυς. **716** Die 2. Vershälfte wie 599.

Ιἵλιον εἰς [άμ'] ἔποντο πεποιθότες, \οῖς/ | ἔπειτα
 |ταρφέξα βάλλοντες Τρώων _ \Fρηγνύσικοντο*/ φάλαγγας.
 |δή ρα τόθ' οὐ μὲν πρόσθ' \έν ἔντεσσι*/ | δαιδαλέοισι
 720 μάρναντο \Τρώιεσσι/ καὶ Ἔκτορι |χαλκοκορυστῇ,
 |οῖ δ' ὅπιθεν |λῆθόν γε βάλλοντες/ | ιούδέ τι χάριμης
 Τρώες μιμνήσικοντ', \έπει ἄρ| - |συγκλονέοντ'*| διστοῖς*/.
 |ἔνθα κε λευγαλέως \πάρ_ νηFῶν/ |καὶ κλισιά|ων
 Τρώες \χώρησαν/ προτὶ Ιἵλιον |ήνεμόFεσσαν,
 725 εὶ μὴ Πουλυδάμας θρασὺν Ἐκτορα εἶπε παραστάς
 „Ἐκτορ, ἀμή|χανός ἐσσι _ \παρρητοῖσι*/ πιθέσιθαι.
 \δ/ τοι περὶ |δῶκε θεός| _ πολεμήFia Fέρ|γα,
 \τῶ ρα/ καὶ βουλῇ ἐθέλεις| _ περιFίδμεναι ἄλλων.
 ἄλλ' οὐ |πως ἄμα πάντα \δυνήσε'/ |ιαύτὸς ἐλέσιθαι·
 730 ἄλλω μέν \ρ' | ἔδωκε θεός| _ πολεμήFia Fέρ|γα,
 ἄλλω δ' ὄρχηστύν, ἐτέρῳ _ κίθαριν καὶ ἀFουδήν,
 ἄλλω δ' ἐν στήθεσσι |νόσον| _ τίθησ'/ |εύρυοπα| Ζεὺς
 ἐσθλόν, \τοῖο δὲ πολλοὶ ἄνθρωποι ἐπαν|ρίσκονται/,
 \πολέFας τ'| ἐσάFω|σε, μάλιστα δ' [κ'] |ιαύτὸς ἀνέγνω.
 735 αύτὰρ \έκFερέω/, ὡς μοι _ δοκεῖ |έμμεν/ ἄριστα.
 πάντῃ γάρ [σε] περὶ στέφανος| _ πολέμοιο δέδηFε·

717 οῖσιν 718 ρήγνυντο 719 σὺν ἔντεσι 720 Τρωσίν τε 721 βάλλοντες ἐλάνθανον
 722 συνεκλόνεον γάρ ὅστοι 723 νηῶν ἀπὸ 724 ἔχώρησαν 726 παραρρητοῖσι
 727 οὗνεκά 728 τοῦνεκα 729 δυνήσεαι 730 γάρ 732 τίθει νόον, schwache v.l. τιθεῖ
 733 τοῦ δέ τε πολλοὶ ἐπαυρίσκοντ' ἄνθρωποι 734 καί τε πολεῖς – Edd. καύτὸς 735 ἐγὼν
 ἐρέω – εἶναι

718 Vgl. H 141 ρήγνυσκε φάλαγγας#. **719** ~ 738 σὺν τεύχεσι (!), s.d. Vgl. Λ 731, P 197, T 384 ἐν ἔντεσι(v). **720** ~ K 318, P 719 Τρωσίν (!) τε καὶ Ἐκτορι; Ε 699 καὶ Ἐκτορι χαλκοκορυστῇ# u.ä. – Vgl. 347 Τρώεσσι καὶ Ἐκτορι; hier mit silbenschließendem νῦ ἐφελκυστικόν. **722** Vgl. Π 374 ἐπεὶ ἄρ τμάγεν. – Im Hexameter folgt γάρ auf das augmentierte Verbalkompositum. **723 f.** ~ M 114 f. παρὰ νηῶν | ἄψ ἀπονοστήσειν προτὶ Ἰλιον ἡνεμόσσαν. **723** Vgl. 744 #πάρ νηῶν ἔλθοιμεν; wie Λ 803, Ξ 146 u.ö. **725** ~ M 60, 210 #δὴ τότε Πουλυδάμας etc., s.d.; Ψ 155 εὶ μὴ Ἀχιλλεὺς αἴψ' Ἀγαμέμνονι εἶπε παραστάς; Z 75, K 318 Ἐκτορι εἶπε παραστάς#. – Ein alter Vers *εὶ μὴ |Πουλυδάμας| \αἴψ' Ἐκτορι/ |Fεῖπε παρα|στάς läge wohl unverändert vor. **727 f.** ~ I 54 f. Τυδείδη, περὶ μὲν πολέμῳ ἔνι καρτερός ἐσσι, | καὶ βουλῇ μετὰ πάντας ὄμηλικας ἔπλευ ἄριστος. **729** ~ Δ 320 ἄλλ' οὐ πως ἄμα πάντα θεοὶ δόσαν ἀνθρώποισιν (Nestor). **730-734** Dreiteilige Sentenz, in der gnomischer Aorist und Präsens wechseln. **731** Der Vers gilt seit der Antike als interpoliert, ist aber inhaltlich notwendig, s. Michel 1971, 124 f. **732** Vgl. I 554 οἰδάνει ἐν στήθεσσι νόον _ πύκα περ φρονεόντων. – Im Hexameter steht τίθει, ebenso wie A 509 (Imperativ) und Ξ 179, Σ 412, Υ 95, Ψ 656 (präterital), mit folgendem Zweisilbler nach κ. τρ. τρ. **735** = I 103, ~ M 215 #νῦν αὗτ' ἐξερέω etc. **736** ~ Υ 18.

740	Τρῶες δὲ μηγάθυμοι, ἐπεὶ κατὰ τεῖχος ἔβησαν,
οἱ μὲν /*ἀφέστασι σὺν τεύχεσσι/, οἱ δὲ μάχονται
παυρότεροι /*πλείεσσι/, κεδασθέντες κατὰ νῆστας.
ἀλλὰ \χασσάμενος/ κάλει _ \δεῦρο/ πάντας ἀρίστους·
\ένθα κεν/ μάλα πᾶσαν ἐπιφρασσαίμεθα βουλήν,
\ήσε κ' ἐν/ νήσεσσι \πολυκλησίδεσσι*/ πέσωμεν,
αἴ κ' \έθέλη/ θεὸς \δόμεν/ _ κράτος, ήσε κ'/ ἔπειτα
πάρ νησῶν ἔλθοιμεν ἀπήμονες. ή γὰρ ἔγωγε
δείδω, μὴ τὸ χθιζὸν ἀποστήσωνται Ἀχαιοὶ
745	χρεῖος, ἐπεὶ παρὰ νησὶν ἀνήρ ἄτος πολέμοιο
μίμνει, δὲν οὐκέτι πάγχυ μάχης σχήσεσθαι δῖω.“
750	ώς ⟨ρα⟩ φάτο Πουλυδάμας , _ Φάδε δ' Ἐκτορὶ μῆθος [ἀπήμων],
{ αῖψα/ δ' ἐκ Φοχέων σὺν \τεύχεσσι/ ἄλτο χαμᾶτες}
καί μιν φωνῇσας Φέπεα πτερό Φεντα *ποταύ δα/·
„ Πουλυδάμα , σύ \γ' αὐθὶ ἔρυξον/ πάντας ἀρίστους,
αὐτὰρ ἐγὼ κεῖσ' εῖμι \άντιά ων/ πολέμοιο·
αῖψα δ' \έλεύ σομ/ αὗτις, \έπει κ' εῦ τοῖς ἐπιτείλω.“
755	ή [ρα], καὶ ὁρμήθη δρεῖ νηιφό Φεντι Φεοικώς,
κεκληγώς, διὰ δὲ Τρώων _ πέτετ' ήδ' ἐπικούρων.
οἵ δ' ἔς Πανθο Φίδην άμυμονα/ Πουλυδάμαν τα

738 ἀφεστᾶσιν σὺν τεύχεσιν 739 πλεόνεσσι, κεδασθέντες 740 ἀναχασσάμενος – ἐνθάδε
741 ἔνθεν δὲ ἀν 742 ἡ κεν ἐνὶ, v.l. (s. Ed. West) ἡέ κεν ἐν – πολυκλῆσι 743 ἐθέλησι –
δόμεναι – ἡ κεν 749 αὐτίκα – τεύχεσιν 750 προσηγόρευσα 751 μὲν αὐτοῦ ἐρύκακε
752 καὶ ἀντιόω 753 ἐλεύσομαι – ἐπήν 756 ἀγαπήνορα

737 ~ 50 (s.d.), 87; ähnlich O 384 κατὰ τεῖχος ἔβαινον#. Die 1. Vershälfte samt Konjunktion auch E 27, Λ 459. 738 ~ Ξ 132, s.d. – Oder οἱ μὲν ἀφεστάασ* ἐν τεύχεσσι/. Im Hexameter mit silbenschließendem νῦ ἐφελκυστικόν. 739 Oder *πλέεσσι; vgl. πλέεις Λ 395, πλέας B 129. – Oder ὅσκεδασθέντες*/. 740 Wie H 264 #ἀλλ' ἀναχασσάμενος λίθον εἴλετο, s.d. – Vgl. Δ 193, Ο 54 δεῦρο κάλεσσον#. 741 ~ B 282 ἐπιφρασσαίατο βουλήν#; ἔνθεν in dieser Verwendung nur hier. 742 Wie Ο 63 φεύγοντες δ' ἐν νησὶ πολυκλήσι πέσωσι, s.d. 743 ~ Λ 318 f. ἐπεὶ ... Ζεὺς | Τρωσὶν δὴ βόλεται δοῦναι _ κράτος ἡέ περ ήμιν. 745-747 Redeabschluss mit aktuellem Bezug in ionischen Hexametern (τὸ χθιζὸν ... χρεῖος mit Artikel; idiomatischer Ausdruck für 'Schulden begleichen'). 746 f. Zwei Hexameter mit Enjambement, denen alte Verse zugrunde liegen, vielleicht \μίμνει γὰρ πὰρ/ Ινησὶ ἀνηρι _ +ἄπιτος πολέμοιο (~ E 388, X 218), \ὸν περ/ |ούκέτι πάγιχν μάχης σχῆσεσθαι δέπιω (~ I 655). 748 f. = M 80 f., s.d. 748 ἀπήμων in dieser Verwendung nur hier, vgl. dagegen 744. 749 Formelvers, hier sachlich unangebracht. 751 ~ E 230 Αἰνεία, σὺ μὲν αὐτὸς ἔχ' ἥνια καὶ τεώ ἵππω; wie Ο 450, s.d. 752 = M 368. 753 ~ M 369 ... ἐπὴν εὖ τοῖς ἐπαμύνω#. 754 ~ 188 #Ἐκτωρ δ' ὄρμήθη; vgl. Λ 143, 368 u.ö. #ῆ, καί. – Oder, ohne den Hiat im 1. Choriambus, #ῆ ρα, καὶ \ό|ρουσ'/ δρεῖ.

πάντες ἐπισσεύοντ', ἐπεὶ _ "Εκτορος \κλύον/ αὐδήν.
 \ἀλλ' / δ |Δηϊφοβον| [τε] βίην θ' _ 'Ελένοιο Φάνακτος
 |Ασιάδην| τ' Ἀδάμαντ' [και] "Ασιόν <θ> |Υρτάκο' υἱὸν
 760 φοίτα |Ἀμ/ προμάχους| διζήμενος, |εἴ που ἐφεύροι.
 τοὺς δ' εὗρ' οὐκέτι πάμπαν ἀπήμονας οὐδ' ἀνολέθρους·
 ἀλλ' οἵ μὲν δὴ νηυσὶν ἐπὶ +πρυμνῆσιν Ἀχαιῶν
 χερσὶν ὑπ' Ἀργείων κέατο ψυχὰς ὀλέσαντες,
 οἵ δ' ἐν τείχει ἔσαν βεβλημένοι οὐτάμενοί τε.
 765 τὸν δὲ τάχ' εὗρε μάχης ἐπ' ἄριστερὰ δακρυοέσσης
 |δῖον Ἄλέξιανδρον, Ἐλένης πόσιν \εύκόμοιο*/,
 θαρσύ|νονθ' ἐτάρους| καὶ ἐπ_οτρύ|νοντα μάχεσ|θαι.
 |ἄγχι/ δ' |ίστάμενος| \προτί_φη* αἰσχροῖσι Φέπεσ|σι/-
 „Δύσπαρι, εἶδος ἄριστε, γυναιμανὲς ἡπεροπευτά,
 770 ποῦ τοι |Δηϊφοβος| [τε] βίη θ' _ 'Ελένοιο Φάνακτος
 |Ασιάδης| τ' Ἀδάμας [ἡδ'] "Ασιός <θ> |Υρτάκο' υἱός;
 ποῦ [δέ] τοι |Οθρυονεύς; νῦν ὥλετο |πᾶσα κατ' ἄκιρης
 |Φίλιος αἰ|πεινή· νῦν τοι _ σάΦος |αίπùς ὀλεθ|ρος.“
 τὸν δ' αὖτε προσέειπεν Ἄλέξανδρος θεοειδῆς·
 775 „|Ἐκτορ, ἐπεί| τοι θυμὸς ἀν|αίτιον \αἰτιασθαι*/·
 |ἄλλοτε δῆ| \νυ/ +μάλλον ἐρωῆσαι πολέμοιο
 μέλλω, ἐπεὶ |ούδε μ' [πάμπαν] ἀνάλ|κιδα |γείνατο μή|τηρ.

757 ἔκλυον 758 αὐτάρ 760 ἀνὰ 766 ἡϋκόμοιο 768 ἀγχοῦ – προσέφη αἰσχροῖς
 ἐπέεσσιν 775 αἰτιάασθαι 776 ποτε 777 meist οὐδέ με, v.l. οὐδ' ἐμέ

758 f. ~ 770 f. (Flexionsvariante). 760 ~ E 168 Πάνδαρον ἀντίθεον διζήμενος, εἴ που ἐφεύροι, ähnlich Δ 88. 761 ~ 701 οὐκέτι πάμπαν, 744 ἀπήμονες; diesem nachgebildetes ἀνόλεθρος nur hier. 762 ~ O 248. 763 = Ω 168. – Fünfzehnsilbiger ionischer Hexameter mit ψυχὰς ὀλέσαντες (!) #, im Gegensatz zu formelhaftem ἀπὸ θυμὸν ὀλέσσαι#. 764 ~ Λ 659 u.ö. ἐν νηυσὶν (!) κέαται βεβλημένοι οὐτάμενοί τε. Der Parallelvers ist als ionisch identifizierbar (silbenschließendes νῦ ἐφελκυστικόν). 765 ~ E 355, P 116 = 682. Mit kontextbezogenem τάχ(α) ein originärer Hexameter ('fand schnell', allerdings ungesucht); vielleicht für *τὸν δ' εὗρε μάχης ἐπ' ἄριστερὰ δακρυοφέσσης. 766 Wie Γ 329 u.ö. (Flexionsvariante). 767 = P 117, 683. 768 Verschluss wie Γ 38 = Z 325; vgl. Ω 238 ἐπεσσ' αἰσχροῖσιν ἐνίσσων#. 769 = Γ 39; ~ P 142 #”Ἐκτορ, εἶδος ἄριστε, Wohl ein alter Vers, der im Hexameter verlängert ist, z.B. *|\Πάρι/, |Φεῖδος ἄριστε, \γυναικῶν/ |ἡπεροπευτά. 770 f. ~ 758 f. 770 Wie 781. 773 ~ ε 305, χ 28. 774 = Γ 58, Z 332; variabler Formelvers in ionischer Fassung, hier mit hiattilgendem νῦ ἐφελκυστικόν. 775 ~ Λ 654 δεινὸς ἀνήρ· τάχα κεν καὶ ἀναίτιον αἰτιώπτο (s.d.). – Zur Kontraktion vgl. u.a. 780 μεταλλάξ#. 776 ~ T 170 πρὶν πάντας ἐρωῆσαι πολέμοιο#. 777 ~ 269 οὐδ' ἐμέ. – Im Hexameter mit Synizese in ἐπεὶ οὐδέ, ebenso δ 352 #ἔσχον, ἐπεὶ οὐ (!) σφιν ἔρεξα und, nach einem Hiat, λ 249 τέξεαι ἀγλαὰ τέκνα (!), ἐπεὶ οὐκ (!) ἀποφώλιοι εύναι.

780 \έκ γάρ |οῖ' ἐπὶ / νησ|σι μάχην ἥγειρας ἔταιρων,
 ἐκ |τοῖο δὴ / |ένθάδ' [έόντες] διμιλέοιμεν Δαναοῖσι
 |νωλεμέως|. ἔταροι δ' \έκταθεν/, |οῦνς σὺ μεταλλάξ.
 οἴ̄ω |Δη̄ιφοβοῖ| [τε] βίη θ' _ 'Ελένοιο Φάνακ|τος
 οίχεσθον, μακρῆσι τετυμ|μένω |έγχεῖησι
 |άμφοτέρω| \κάκ/ χεῖρα φόνον δ' ἥμυνε Κρονίων.
 νῦν δ' ἄρχ', ὅπῃ σε κραδίη θυμός τε κελεύει·
 785 |σοὶ δὲ μεμα|ψώτες/ |ἄμ' ἐψόμεθ', |οὐδέ τί φημι
 ἀλκῆς δευή|σεσθ', |ὅτε περ/_ δύναμίς γε πάρεστι·
 |πάρ δύναμιν| δ' οὐκ ἔστι καὶ _ |έσσυμενον| \μάχεσθαι/.“
 ὡς Φει|πῶν \παράπεισ'| ἀδελφε|οῖο*/ φρένας ἥρως·
 |βάν δ' ἔμεν, |ἥ/_ μάλιστα μάχη καὶ |φύλοπις ἥ|εν,
 790 ἀμφὶ [τε] |Κεβριόνη| ⟨τε⟩ καὶ _ \δῖον/ |Πουλυδάμαν|τα,
 Φάλκην Ὁρθαῖόν τε καὶ ἀν|τίθε|ον Πολυφή|την
 Πάλμυν τ' |Ἀσκάνιόν| τε Μόρυν θ', νῖ̄φ' |Ιπποτίω|νος,
 οἵ δ' ἔξ |Ἀσκανίης| \έριβώλοι'/ |ἔλθον ἀμοιβοὶ¹
 |ἡ|έροι/_/ προτέρη|, τότε δὲ Ζεὺς |ὅρσε μάχεσθαι.
 795 |οἱ δ' ἵσαν ἀργαλέων ἀνέμων |Φίσοι/ ἀ|φέλ|λη,
 |ἥ| βά θ' ὑπὸ| βροντῆς πατρὸς _ Δι|φὸς |εῖσι πέδον|δε,
 |ἀσπέτω/ δ' ὁμάδω| ἀλὶ _ |μίσγετ', |ἐν δέ τε πολ|λὰ
 |κύματα πα|φλάζοντα πολυφλοίσ|βοιο θαλάσ|σης
 |κυρτὰ φαλη|ριάντα, _ πρὸ μέν τ' |ἄλλ', |ἐπὶ δ' / ἄλ|λα·

778 ἔξ οῦ γάρ παρὰ 779 τοῦ δ' 780 κατέκταθεν 783 κατὰ 785 ἡμεῖς δ' ἐμμεμαῶτες
 786 δση 787 πολεμίζειν 788 παρέπεισεν ἀδελφειοῦ 789 ἔνθα 790 ἀμύμονα
 793 ἔριβώλακος 794 ἥοι τῇ 795 ἀτάλαντοι 797 θεσπεσίω - μίσγεται 799 αὐτάρ επ'

778 f. ~ Θ 295 f., s.d. (Teukros zu Agamemnon). **778** ~ Θ 295 ἀλλ' ἔξ οῦ (!) προτὶ Ἰλιον ὡσάμεθ' αὐτούς (!) #, θ 539 #ἐξ οῦ (!) δορπέομεν; P 261 δσσοι δὴ μετόπισθε μάχην ἥγειραν Ἀχαιῶν. – Vgl. 107, 832, M 90 u.ö. ἐπὶ νησί; O 601 #ἐκ γάρ δὴ τοῦ (s.d.). **779** ~ Λ 523 Ἐκτορ, νῷ μὲν ἐνθάδ' ὁμιλέομεν Δαναοῖσιν (Kebriones). Vgl. Θ 296, α 74 #ἐκ τοῦ δῆ. **780** ~ (s.d.) E 558 κατέκταθεν; Λ 691 κατὰ δ' ἔκταθεν δσσοι ἀριστοι#. **781** Wie 770. **783** Wie Λ 252, s.d. **784** ~ ο 339 #πέμψει δ' ὅπῃ etc., ähnlich π 81, φ 342; θ 204 τῶν (!) δ' ἄλλων ὅτινα κραδίη θυμός τε κελεύει. – Originärer Hexameter mit Parallelien in der Odyssee. **785** ~ K 548, O 97 (s.d.) οὐδέ τί φημι#; vgl. K 108 #σοὶ δὲ μάλ' ἔψομ' ἔγω. **786** ~ 835 f. λάθοντο | ἀλκῆς; N 310 #δεύεσθαι πολέμοιο, P 142 μάχης ... ἐδεύεο (!) #; Θ 294 δση (!) δύναμίς γε πάρεστι# (s.d.), X 20 εἴ μοι _ δύναμίς γε παρείη#. – Im Hexameter mit ion. /-s-/ statt /-ss-/. **788** = H 120. Im Hexameter mit hiat-tilgendem νῦ ἐφελκυστικόν. **789** Vgl. O 616 #ῇ δὴ πλεῖστον ὅμιλον ὄρα. – Der Plural ist gerechtfertigt, weil die beiden nicht allein gingen. **793** Wie I 479 ἔριβώλακα, s.d. **795** Vgl. 39; M 40 ἴσος ἀέλλη#. – Zu ἀτάλαντοι s. 500. **797** Vgl. 139 (s.d.) und Σ 218 ἀσπετον ὕρσε κυδοιμόν#. **799** Im Hexameter an 800 angeglichen.

- 800 ως \τοι/ πρὸ μὲν |ἄλλοι ἀρη|ρότες, |αὐτὰρ ἐπ' ἄλ|λοι,
χαλκῷ μαρμαί|ροντες ἅμ' ἡ|γεμό|νεσσι ἔπον|το.
Ἔκτωρ δ' ἡγεῖτο βροτολοιγῷ ἵσος Ἀρηΐ
Πριαμίδης· |\πρόσθε δ' ἔχ'/ ἀσ|πίδα |πάντοσε Φίσην,
|\βοΦέ|ην/ πυκινήν|, πολλὸς δ' _ ἐπε|λήλατο χαλ|κός·
805 ἄμφὶ |δὲ [οἰ] κροτάφοι|σι φα|Fεινὴ |σείετο πή|ληξ.
πάντῃ δ' |άμφὶ φάλαγ|γας \πειρήτιζε*/ προποδί|ζων,
εἴ πώς Φοί Φεί|ξειαν ὑπασ|πίδι|α +προβιβάν|τι·
ἀλλ' οὐ |σύγχε|Fε θυμὸν ἐνὶ στή|θεσσι Ἀχαι|Φῶν.
Αἴας δὲ πρῶ|τος προκαλέσ|σατο, |μάκρα βιβάσ|θων·
810 „|δαιμόνιε|, σχεδὸν ἐλθέ· _ |τί/ δει|δίσσεαι αὔ|τως
Ἀργείους; οὐ |τοί τι μάχης| _ ἀδα|ήμονές εἰ|μεν,
|ἀλλὰ Δι|Fός| μάστιγι κακῇ |δάλμημεν/ Ἀχαι|Φοί.
ἢ θήν πού τοι |θυμὸς ἔFέλ|δεται |έξαλαπά|ξειν
|νῆ|Fας· ἄφαρ| δὲ [τε] χείρες ἀμύνειν |είσι καὶ \άμ|μι/.
815 |Ἴ κε πολὺ| φθαίη εῦ ναιομένη πόλις ὑ|μὴ
|\χέρσ/| ύφ' |ήμετέρη|σι Φάλο|ūσα [τε] |περθομένη| τε·
σοὶ δ' αὐτῷ φη|μι σχεδὸν ἔμ|μεναι, |διππότε φεύ|γων
|\εύξε|αι/ Δι|Fὶ πατ|ρὶ καὶ _ ἄλλοις |ἀθανάτοι|σι

800 Τρῶες 803 πρόσθεν δ' ἔχεν 804 ρίνοισιν 806 ἐπειρᾶτο 807 προβιβῶντι
810 τίη – meist οὔτως 812 ἐδάμημεν 813 meist ἐέλπεται, so auch Edd. 814 ἡμῖν
816 χερσίν 818 ἀρήσῃ

800 Die Troer sind erst im Hexameter genannt. **802 ~ Λ 295** Ἔκτωρ |Πριαμίδης|, βροτολοιγῷ Φίσος Ἀρηΐ (mit Varianten); im Hexameter dem Kontext angepasst. **803 = 157** (von Deiphobos), s.d. **804 ~ Φ 245** #δζοισιν πυκινοῖτι, Ω 453 #σταυροῖσιν πυκινοῖσι. Vgl. P 492 f. βοέης ... | αὔησι στερεήσι· πολὺς δ' ἐπελήλατο χαλκός (s.d.). – Im Hexameter mit silbenschließendem νῦ ἐφελκυστικόν. **805 ~ Π 104 f.** – Der Plural ist dadurch gerechtfertigt, dass nicht die Schläfen allein gemeint sind. **806 f. ~ 158** ὑπασπίδια προποδίζων#. **806** Vgl., ebenfalls von Hektor, Ο 615 καὶ ῥ' ἔθελεν ρῆξαι στίχας ἀνδρῶν πειρητίζων, s.d. (~ M 47; Ipt. πειρήτιζε# H 235). **807** Vgl. 158 προβιβάς, auch 371 ύψι βιβάντα. **808 ~ Ι 612** #μή μοι σύγχει θυμόν. **809** Der gleiche, dichtersprachlich gestreckte Verschluss auch Ο 676, Π 534. **812 ~ Μ 37** Ἀργεῖοι δὲ Διός μάστιγι δαμέντες#. Die Vergangenheit ist nicht bezeichnet, weil der Sachverhalt für Sprecher und Angesprochenen außer Frage steht. **813** ‘wünscht’; ~ ο 66, σ 164 θυμὸς (...) ἐέλδεται gegenüber (s.d.) M 407 θυμὸς ἐέλπετο (!); Ν 8 τιν' ἐέλπετο (so überliefert), 609 καὶ ἐέλπετο (!) νίκην#; Θ 196, P 488 ἐέλποιμην (!). – Im alten Vers stand wohl ἐ(Φ)έλδεται; dagegen verwendete der ionische Dichter, wie noch öfters, phonologisch gestrecktes ἐέλπεται ← (F)έλπεται. **815 f. ~ Ε 489** οἱ δὲ τάχ' ἐκπέρσουσ' εῦ ναιομένην πόλιν ύμήν. **816 = Β 374, Δ 291; ~ Κ 310, 397** χείρεσσιν ύφ' |ήμετέρησι (s.d.), Υ 143 #ήμετέρης ὑπὸ χερσίν. **818 ~ Ζ 259** #ώς σπείσης Διί etc. – Vgl. Λ 431 ἐπεύξεαι; im Hexameter das denominale Synonym mit kontrahierter Endung.

	820	Θάσσονας ἥρήκων λέμμεναι / καλλίτριχας ἵππους,
οἵ σε πόλινδ' οἴσουσι κονίοντες πεδίοιο.“
		ώς λέπα / Φοι Φειπόντι ἐπί πτατο δεξιὸς δρινις,
Ιαίφετός νύψιπτής *Φάχε δέπι / Λαφός Αχαιφῶν
Θάρσυνος οἰωνῶ. δέ δέ αμειβετ δριμος / Εκτωρ·
„Αἴλαν ἀμαρτοφεπές, *βούγαιε, ποῖον φειπτες.
825		αἴ γάρ ἔγών οὕτω [γε] Διφός πάφις ιαίγιόχοιο
εἴην ήματα πάντα, τέκοι δέ με πότινι / “Ηρη,
τιοίμην δέ ως τίετ Άθηναί καὶ Απόλλων,
ώς νῦν ήμέρη ήδε κακόν φέρει Αριγείοισι
πᾶσι μάλ· ἐνι [δε] σὺ τοῖσι πειφήσεαι, αἴ κε τλήης*/
μείναι ἐμὸν λέγχος, δέ τοι χρόα λειριόφεντα
δάψει, ἀτάρι Τρώων κορέεις κύνας ήδε οἰωνούς
δημῷ καὶ σάρκεσσι, πεσώντι ἐπινησὶ Αχαιφῶν.“
830		Ιώς ἄρα φωνήσας ἡγήσατο· τοὶ δέ ἄμφοντο
Φηχῇ θεοπεσίῃ, λαφός δέπι φίφαχ*/ δπισθεν.
Αργεῖοι δέ έτέρωθεν φίφαχον, ιούδε λάθοντο
ἀλκῆς, ίαλλὰ μένοντι Τρώων ἐπιόντας ἀρίστους.
Φηχὴ δέ λαμφοτέρωντι /ίκ/ αἰθέρα καὶ Διφός αὐλγάς.
835		
819	821	έμεναι ἄρα οὐδέ τιλάσσεις οὐδέ τιλάσσεις
820	822	έπιτης οὐδέ τιλάσσεις οὐδέ τιλάσσεις
821	823	έπιτης οὐδέ τιλάσσεις οὐδέ τιλάσσεις
822	824	έπιτης οὐδέ τιλάσσεις οὐδέ τιλάσσεις
823	825	έπιτης οὐδέ τιλάσσεις οὐδέ τιλάσσεις
824	826	έπιτης οὐδέ τιλάσσεις οὐδέ τιλάσσεις
825	827	έπιτης οὐδέ τιλάσσεις οὐδέ τιλάσσεις
826	828	έπιτης οὐδέ τιλάσσεις οὐδέ τιλάσσεις
827	829	έπιτης οὐδέ τιλάσσεις οὐδέ τιλάσσεις
828	830	έπιτης οὐδέ τιλάσσεις οὐδέ τιλάσσεις
829	831	έπιτης οὐδέ τιλάσσεις οὐδέ τιλάσσεις
830	832	έπιτης οὐδέ τιλάσσεις οὐδέ τιλάσσεις
831	833	έπιτης οὐδέ τιλάσσεις οὐδέ τιλάσσεις
832	834	έπιτης οὐδέ τιλάσσεις οὐδέ τιλάσσεις
833	835	έπιτης οὐδέ τιλάσσεις οὐδέ τιλάσσεις
834	836	έπιτης οὐδέ τιλάσσεις οὐδέ τιλάσσεις
835	837	έπιτης οὐδέ τιλάσσεις οὐδέ τιλάσσεις